

Trondheim kommune

Rapport

Januar 2015

**RAPPORT**  
**KVANTITATIV**  
**UNDERSØKELSE FOR**  
**OMRÅDELØFT**  
**SAUPSTAD-KOLSTAD**

# RAPPORT SAUPSTAD-KOLSTAD

Dato **2014/01/05**  
Utført av **Rambøll Management Consulting**  
Beskrivelse **Rapport - Kvantitativ undersøkelse for Saupstad-  
Kolstad**

## INNHALDSFORTEGNELSE

<b>HOVEDFUNN</b>	<b>5</b>
<b>1. Innledning</b>	<b>8</b>
1.1 Mandat og formål med undersøkelsen	8
1.2 Metodisk design og datakilder	9
1.3 Leseveileder	11
<b>2. Demografi, livskvalitet og helse</b>	<b>12</b>
2.1 Befolknings sammensetning	12
2.2 Til- og fraflytting på Saupstad-Kolstad	13
2.3 Levekår	14
2.4 Trivsel på Saupstad-Kolstad	15
<b>3. Oppvekst og utdanning</b>	<b>21</b>
3.1 Skoler på Saupstad-Kolstad	21
3.2 Barnehager på Saupstad-Kolstad	27
<b>4. Arealbruk, bosammensetting og infrastruktur</b>	<b>30</b>
4.1 Beskrivelse av arealene på Saupstad-Kolstad	30
4.2 Boligmengde	32
4.3 Beboerens synspunkter på trafikk og uteområder på Saupstad-Kolstad	35
<b>5. Møteplasser og deltakelse</b>	<b>38</b>
5.1 Møteplasser og stedsbruk	38
5.2 Frivillighet og deltakelse	40
<b>6. Saupstad-Kolstads omdømme</b>	<b>46</b>
6.1 Syn på Saupstad-Kolstad blant andre beboere i Trondheim	46
6.2 Utvikling i etterspørsel og salg av boliger på Saupstad-Kolstad	49
<b>7. Om områdeløftet i Saupstad-Kolstad</b>	<b>52</b>
7.1 Bakgrunn for Områdeløft Saupstad-Kolstad	52
7.2 Områdeløft Saupstad-Kolstad og hovedmål for programmet	53
7.3 Organisering av Områdeløft Saupstad-Kolstad	54
7.4 Strategiske hovedgrep	56
<b>8. Metode</b>	<b>62</b>
8.1 Geografisk avgrensning av områdeløftet og for denne undersøkelsen	62
8.2 Gjennomføring av beboerundersøkelsen	63
8.3 Gjennomføring av panelundersøkelsen	65

## VEDLEGG

### Vedlegg 1

Figur- og tabelloversikt

### Vedlegg 2

Spørreskjema beboerundersøkelse



## HOVEDFUNN

I forbindelse med Områdeløftet på Saupstad-Kolstad, er det gjennomført en kvantitativ undersøkelse av bydelen. Undersøkelsen beskriver nåsituasjonen i området. Undersøkelsen tar for seg et bredt spekter av sosiale, så vel som fysiske aspekter ved bydelen. Den beskriver beboernes livskvalitet og helse, oppvekst og utdanningsvilkår, bosammensetting, arealbruk og møteplasser og muligheter for deltakelse i bydelen, blant annet ved data fra en beboerundersøkelse i området. I tillegg er det gjennomført en omdømmemåling ved bruk av et panel bestående av husstander i Trondheim. Data som presenteres i denne rapporten er de nyeste tilgjengelige data og gir et 2013/2014 perspektiv. Gjentakende målinger av dataene i denne kartleggingen vil kunne si noe om oppnådd måloppnåelse i forbindelse med de tiltakene som gjøres i områdesatsingen. Det er et mål om at undersøkelsen skal gjentas tre ganger frem til områdeløftet er avsluttet i 2020.

I det følgende oppsummeres hovedfunnene i denne undersøkelsen.

### TRIVSEL OG OMDØMME

Gjennom en beboerundersøkelse på Saupstad-Kolstad, stilte vi noen spørsmål om hvordan beboerne trives i bydelen, og hvordan de opplever sitt nærmiljø. Denne undersøkelsen viser at beboerne i bydelen trives. Totalt oppgir 87 prosent av innbyggerne på Saupstad-Kolstad at de trives i bydelen. Videre opplever en del av beboerne (64 prosent) at de synes Saupstad-Kolstad er et godt sted å vokse opp. Flere av innbyggerne (66 prosent) uttrykker også at de regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover. Det er også et bra naboskap på Saupstad-Kolstad. 84 prosent av beboerne i undersøkelsen forteller at de trives med sine naboer. I tillegg er det kun 12 prosent av innbyggerne som forteller at de føler seg utrygge på Saupstad-Kolstad.

Beboerne på Saupstad-Kolstad oppfatter bydelen som divergerende med hvordan resten av Trondheims befolkning opplever bydelen. Dette fremkommer av panelundersøkelsen, som viser at bydelen har et dårlig omdømme blant beboerne utenfor bydelen. Flere av informantene i panelet beskriver bydelen som en bydel preget av mangfold og høy befolkningstetthet, hvor en stor del av beboerne har innvandrerbakgrunn og/eller tilhører lavere sosioøkonomiske sjikt. Noen oppga også at bydelen er et belastet område preget av sosiale utfordringer, og sågar omtales som «Trondheims ghetto». Nesten ingen av paneldeltakerne kunne tenke seg å flytte til bydelen. Den hyppigste grunnen til det, var bydelens geografiske plassering.

En fellesnevner for panelundersøkelsen er at flere av informantene ikke har vært i Saupstad-Kolstad, og/eller har lite kjennskap til bydelen. Derfor er paneldeltakernes synspunkter om bydelen trolig farget av Saupstad-Kolstads generelle omdømme i Trondheim, fremfor egne erfaringer. Paneldeltakernes oppfatning av Saupstad-Kolstad var derfor i stor grad preget av det generelle omdømmet og «ryktet» til Saupstad-Kolstad, og/eller det bildet som tegnes gjennom informasjon i lokale nyhetsmedia.

### DEMOGRAGFI, LIVSKVALITET OG HELSE

Saupstad-Kolstad har en stabil befolkningsmasse på omkring 5000 innbyggere<sup>1</sup>, og bydelen har videre en stabil nettoutflytting, det vil si at det er omtrent like mange som flytter til bydelen som flytter fra bydelen. Bydelen har en variert befolkningsmasse bestående av en noe høyere andel innvandrere enn hva vi finner generelt i Trondheim kommune. 22 prosent av innbyggerne har opprinnelse fra Asia (inkludert Tyrkia). Videre skårer bydelen lavest i Trondheim kommune på flere sentrale levekårsindikatorer. Dette er tidligere avdekket gjennom levekårsundersøkelsene som er gjennomført i regi av Trondheim kommune. Innbyggerne på Saupstad-Kolstad trives, føler seg trygge og har planer om å bo lenge i bydelen fremover. Det er også en høy grad av nabotrivsel i bydelen.

<sup>1</sup> Dette gjelder innsatsområdet Saupstad-Kolstad med unntak av Huseby-området.

Beboerne forteller gjennom beboerundersøkelsen at det sosiale og fysiske miljøet, samt den geografiske plasseringen er det beste med å bo på Saupstad-Kolstad. Og når de beskriver hva de liker minst ved å bo i bydelen, oppgir 38 prosent at det er «ingenting» de liker minst ved å bo i bydelen. Dette må anses som et positivt resultat. Videre trekker beboerne frem det sosiale og fysiske miljøet, herunder befolknings sammensetningen og manglende felles- og grøntområder, samt bydelens omdømme som det de liker minst ved å bo på Saupstad-Kolstad.

### **OPPVEKST OG UTDANNING**

Skolene og barnehagene på Saupstad-Kolstad har et variert elevgrunnlag. Blant annet har 32 prosent av elevene som går på grunnskole på Saupstad-Kolstad av innvandrerbakgrunn. Elevene i grunnskolene på Saupstad-Kolstad skårer noe lavere hva gjelder læringsutbytte, sammenlignet med hva som gjelder for gjennomsnittseleven i Trondheim. 90 prosent av barna i barnehagealder går i barnehage i bydelen, dette er tilsvarende hva som gjelder på nasjonalt nivå. Imidlertid vurderer de fleste innbyggerne at skole- og barnehagetilbudet i bydelen som bra.

### **AREALBURK**

Områdene på Saupstad-Kolstad har mye grøntstruktur i form av store, åpne arealer. Videre er Saupstad-Kolstad karakterisert som en «bilplanlagt» bydel med relativt store areal avsatt for biltrafikk og parkering. 87 prosent av boligmassen i bydelen består av blokker, leiegårder eller lignende.

Gjennom beboerundersøkelsen forteller de fleste beboerne at de trives i den boligen de bor i. Beboerne opplever også at Saupstad-Kolstad har trygge uteområder for barn og unge. De fleste beboerne opplever trafikken som trygg i bydelen og at det videre er enkelt å komme seg rundt i området med bil eller til fots eller med sykkel. Samtidig opplever en del av beboerne at trafikken medfører en del støy og forurensing i bydelen.

### **MØTEPLASSER OG DELTAKELSE**

Felles møteplasser er av stor betydning for flerkulturelle boområder. Omtrent 60 prosent av beboerne opplever at det er slike møtesteder på Saupstad-Kolstad, skjønt det er en tendens at det er de eldre beboerne som i størst grad synes det er gode møteplasser i bydelen. Saupstadsenteret, felles uteområder i nærheten av boligene og de nærliggende skogsområdene er de nest mest brukte stedene i bydelen. 25 prosent av innbyggerne deltar i frivillige organisasjoner eller frivillig arbeid. Det er noe høyere prosentandel (30 prosent) deltakere blant innbyggerne med barn i husstanden enn de som ikke har barn i husstanden (20 prosent). Omtrent halvparten av beboerne synes det er et godt fritidstilbud til barn og unge på Saupstad-Kolstad, mens en litt mindre andel synes det er et godt fritidstilbud til de voksne.

### **OMDØMME**

En fellesnevner for panelundersøkelsen er at flere av informantene er at de verken har vært på Saupstad-Kolstad eller har særlig kjennskap til bydelen. Flere av paneldeltakernes synspunkter om bydelen er dermed trolig farget av Saupstad-Kolstads generelle omdømme i Trondheim, fremfor egne erfaringer. Likevel beskriver panelet Saupstad-Kolstad som den «dårligste» bydelen i Trondheim. Bydelen oppleves som et lite attraktivt sted å bo eller å vokse opp, og få av paneldeltakerne kunne tenke seg å flytte til bydelen. Blant de positive sidene som blir trukket frem om bydelen, beskriver et flertall av paneldeltakerne at Saupstad-Kolstad har et rimelig boligtilbud, med store og romslige leiligheter. Videre beskriver panelet at de oppfatter at beboere i området har et godt tilbud med hensyn til service, idrett og andre fasiliteter knyttet til skole og aktivitets-tilbud.

## STRATEGISKE HOVEDGREP FOR SAUPSTAD-KOLSTAD

De tre komponentene, helhetlig og tverrsektoriell innsats, kompetanseutvikling og læring og medvirkningstiltak, er sentrale for å sikre et bærekraftig områdeløft.<sup>2</sup>

På Saupstad-Kolstad har man igangsatt en holistisk tilnærming til områdeløftet, hvor man har rettet tiltak mot både fysiske, sosiale samt kulturelle utfordringer. Videre satser man på lokalt eierskap og prosesser for medvirkning som innebærer at beboerne i området skal ha mulighet til å kunne delta i utformingen av områdesatsingen og bidra aktivt i iverksatte tiltak gjennom lokal prosjektforankring. Dette vil sikre en langsiktig og bærekraftig prosess med områdeutvikling i bydelen. Kompetanseheving og tverrsektoriell innsats som verktøy, avhenger også av en vellykket medvirkningsprosess, ettersom det er forventet at dette vil bidra til å redusere sannsynligheten for interessekonflikter, sørge for en lokal forankring til prosjektet og lette den politiske beslutningsprosessen som igjen kan bidra til å heve resultatene.

Tverrsektoriell innsats innebærer at både områdeløftet som *prosjekt* og som *prosess* skal være forankret på tvers av faglige disipliner og sektorer. Dette innebærer at tiltak for å oppnå de overordnede formålene med områdeløftet ikke bare er forankret i de enkelte sektorene, men også på tvers av sektorer, noe som medfører at samarbeid og dialog mellom sektorene er særdeles viktig. Områdeløftet på Saupstad-Kolstad har formalisert en tverrsektoriell styringsstruktur, med en egen styringsgruppe, programgruppe og et programråd. Det vil være viktig at det arbeides videre med en effektiv og god dialog på tvers av sektorene i kommunen, for at dette skal resultere i en helhetlig prosess i arbeidet med områdeløftet i bydelen. I tillegg vil det være essensielt for det videre arbeidet at koordineringen av de iverksatte prosjektene og tiltakene i tilknytning til områdeløftet gjøres med utgangspunkt i tverrsektoriell og helhetlig satsing, for å sikre et bærekraftig områdeløft.

Områdeløftet Saupstad-Kolstad har videre lagt vekt på at satsingen skal være en kilde for utvikling og læring spesielt knyttet til en helhetlig, langsiktig og sektorovergrepene organisering og tilnærming til prosjektstyring. Dette strategiske hovedgrepet innebærer et bredt omfang av tiltak og prosesser under områdeløftet, både i forhold til å styrke kompetansen i selve bydelen, men også som en faktor som kan føre til at andre viktige tiltak og tjenester som kan innføres i Trondheim kommune blir kartlagt.

Dersom arbeidet med tverrsektoriell innsats, kompetanseutvikling og lokal forankring og medvirkningstiltak skal vurderes og måles underveis i programforløpet, er det viktig at disse tre områdene operasjonaliseres videre og at det knyttes målbare mål som vil kunne si noe om hvilke effekter disse tiltakene har for områdeløftet. Det er også nødvendig at det defineres målbare parametere må på de ulike nivåene som berører Områdeløftet; på kommunalt nivå, på programnivå og på prosjektnivå.

---

<sup>2</sup> Brofoss, og Barstad (2006). «Internasjonale erfaringer med områderettede tiltak i storbyer. En litteraturstudie.» SSB. URL: <[https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat.../notat\\_200656.pdf](https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat.../notat_200656.pdf)>.

## 1. INNLEDNING

Den foreliggende rapporten er en kvantitativ kartlegging og beskrivelse av nåsituasjonen i bydel Saupstad-Kolstad i Trondheim. Kartleggingen er utformet på den måten at den kan gjentas frem til satsingen med områdeløftet avsluttes i 2020. Derfor må den foreliggende undersøkelsen ses som en *nullpunktsmåling* som ved gjentakende målinger vil kunne benyttes til å vurdere hvorvidt områdeløftet, med de ulike tilhørende tiltakene, har bidratt til ønsket måloppnåelse og effekt. Likefult kan målingen benyttes som en rettesnor for det videre arbeidet med områdeløft på Saupstad-Kolstad.

Områdeløftet har vært operativt et år, noe som betyr at det er for tidlig å si noe om måloppnåelse og ønsket effekt på nedsatte effektmål for programmet Områdeløft Saupstad-Kolstad. Resultater og utvikling på effektmål vil kunne måles ved gjentakende målinger frem mot 2020. Dette betyr imidlertid at effektmålene knyttet til hovedmålene på programnivå må operasjonaliseres og gjøres målbare for å kunne si noe om måloppnåelse. I prosjekter kvalifisert inn under Områdeløft Saupstad-Kolstad er målene operasjonalisert og gjort målbare. Vurdering av måloppnåelse på enkeltprosjekter ligger utenfor denne kartleggingen.

### 1.1 Mandat og formål med undersøkelsen

Denne kartleggingen har hatt til formål å kartlegge nåsituasjonen i bydel Saupstad-Kolstad knyttet til områdeløftprogrammet som ble igangsatt i 2013. Denne kartleggingen skal danne utgangspunktet for videre målinger med det formål å vurdere måloppnåelse i områdeløftet i programperioden.

Undersøkelsen tar utgangspunkt i utfordringer som er identifisert i Områdeløft Saupstad-Kolstad innenfor følgende områder: *levetårsmessige forhold, demografiske utfordringer, læringsmiljø og læringsresultater, sosiale forhold, fysiske forhold, omdømme og boligstruktur.*

For å kartlegge nåsituasjonen har vi tatt utgangspunkt i tilgjengelig statistikk og registerdata, i tillegg til at det er gjennomført en beboerundersøkelse og en omdømmemåling. Beboerundersøkelsen har hatt til formål å gi mer dyptgående innsikt i beboernes egen opplevelse av bokvalitet, bomiljø, trivsel og hverdagsliv på Saupstad-Kolstad. I tillegg har beboerundersøkelsen hatt til mål å identifisere fremtidige muligheter og endringer beboerne ønsker seg for Saupstad-Kolstad.

Omdømmemålingen har hatt til formål å gi et bilde av bydelen Saupstad-Kolstads omdømme blant husstander og innbyggere i Trondheim kommune som bor utenfor Saupstad-Kolstad. Omdømmemålingen skal vise til øvrige innbyggers opplevelser av Saupstad-Kolstad, og omdømmets utvikling over tid.

#### 1.1.1 Geografisk avgrensning

Saupstad-Kolstad ligger ca. 12 km sør for Trondheim sentrum. Området grenser mot Heimdal i sør, Huseby og Søremarka i Vest og Flatåsen i Nord og Bjørndalen med jernbane og veg i øst.

Den geografiske avgrensningen i denne undersøkelsen følger i stor grad de avgrensninger som ble definert i forprosjektet for områdeløft Saupstad-Kolstad<sup>3</sup>. Her er den geografiske avgrensningen definert til å gjelde skolekretsene Saupstad og Kolstad, unntatt Husebyområdet som ligger vest for Kongsveien. Fokuset for Områdeløftet er geografisk sammenfallende med levetårssonen «Saupstad» i Levetårundersøkelsen for Trondheim 2011.

<sup>3</sup> Trondheim kommune(2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen».



Følgende foto viser Saupstad-Kolstad fra luften. Videre illustrerer bildet det avgrensede området som blir omfattet av områdeløftet.

**Figur 1 Satellittfoto av Saupstad-Kolstad. Undersøkelsens geografiske avgrensning**



Kilde: Google maps. 2014 (Snapshot).

## 1.2 Metodisk design og datakilder

Datainnsamlingen har i all hovedsak bestått av tre hovedaktiviteter, hvor den første har bestått i å kartlegge og samle inn foreliggende, aktuell statistikk om de sosiale og fysiske forholdene på Saupstad-Kolstad, og de to andre aktivitetene, beboerundersøkelsen og panelundersøkelsen, representerer data som bringer inn nye perspektiver om bydelen. Utover dette har det blitt gjennomført intervju med sentrale personer tilknyttet programmet for Områdeløftet, for å frembringe perspektiver arbeidet som gjøres i bydelen.

Beboerundersøkelsen ble gjennomført i form av telefonintervju. Respondentene ble valgt tilfeldig ut fra postnumre på Saupstad-Kolstad. Undersøkelsen ble gjennomført blant 300 innbyggere, noe som sikrer god representativitet i området. Det er noe overvekt av respondenter som er 50 år eller eldre som har gjennomført undersøkelsen, noe som kan ha implikasjoner for resultatene.

For å måle omdømme til Saupstad-Kolstad ble det opprettet et panel bestående av husstander fra andre områder i Trondheim. Rekrutteringen av panelet ble gjennomført på den måten at vi sikret at panelet bestod av husstander med ulike egenskaper. Panelet skulle være bestående av ulike alderssammensetting, ulike inntekt, bor på ulike plasser i Trondheim, har ulike sivil status og om de hadde hjemmeboende barn eller ikke. Videre ble panelet rekruttert fra forskjellige geografiske områder i Trondheim.

For å opprettholde et panel bestående av 25 husstander i 2020, rekrutterte vi 50 husstander i Trondheim utenom Saupstad-Kolstad. Panelundersøkelsen ble gjennomført med 36 husstander. Det vil si at ved første gjennomføring falt 14 husstander fra, noe som tilsvarer et frafall på 28 prosent ved første gjennomføring. Det vises til kapittel 8 for en grundigere beskrivelse av det metodiske designet og metodiske hensyn for denne undersøkelsen.

### 1.2.1 Definisjon av sentrale begrep

Statistikkgrunnlaget som ligger til grunn for noen av indikatorene i denne rapporten har ulike betegnelser og definisjoner av innvandrere. Derfor redegjør vi her for denne begrepsbruken og de mest sentrale definisjonene. Vi bruker fire begreper for å beskrive personers bakgrunn i denne rapporten:

Begrep	Beskrivelse
<b>Norsk</b>	Med «norsk» mener vi personer som er norskfødte og som har norskfødte foreldre
<b>Andregenerasjonsinnvandrere</b>	«Andregenerasjons innvandrere» henspiller personer som er født i Norge, men hvor minst én av foreldrene er født utenfor Norge
<b>Førstegenerasjonsinnvandrere</b>	Med «førstegenerasjons innvandrere» mener vi personer som ikke er født i Norge og som ikke har norskfødte foreldre
<b>Ikke-vestlig bakgrunn</b>	Begrepet omfatter både første- og andregenerasjonsinnvandrere med bakgrunn fra Asia (inkludert Tyrkia), Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS

Når vi omtaler resultater fra beboerundersøkelsen gjør vi en tredeling etter bakgrunn og skiller mellom «Norsk», «Andregenerasjonsinnvandrere» og «Førstegenerasjonsinnvandrere». Med «norsk» mener vi personer som er norskfødte og som har norskfødte foreldre. «Andregenerasjons innvandrere» henspiller personer som er født i Norge, men hvor minst én av foreldrene er født utenfor Norge. Med «førstegenerasjons innvandrere» mener vi personer som ikke er født i Norge og som ikke har norskfødte foreldre.

Når vi beskriver befolkningsgrunnlag og elevsammensettingen på skolene, bruker vi «ikke-vestlige» som betegnelse. Begrepet omfatter både første- og andregenerasjonsinnvandrere med bakgrunn fra Asia (inkludert Tyrkia), Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS. Dette fordi datakildene som beskriver befolkningsgrunnlaget i bydelen, samt elevenes bakgrunn, omfatter både første- og andregenerasjons innvandrere. «Førstegenerasjonsinnvandrere» er innvandrere som er født i utlandet. «Andregenerasjonsinnvandrere» er født i Norge, men foreldre er født i utlandet.

### 1.3 Leseveileder

Denne rapporten er delt i 7 deler. De fire første delene er strukturert etter de fire målsettingene som er nedskrevet i Områdeprogrammet for Saupstad-Kolstad. De fire målsettingene som er nedtegnet kan ha overlappende indikatorer. Vi har valgt å plassere disse tematisk fremfor gjøre gjentakende beskrivelser. Deretter følger en beskrivelse av bydelens omdømme. Deretter beskrives områdeløftet Saupstad-Kolstads organisering utfyllende. Til sist i rapporten beskrives den metodiske gjennomføringen av undersøkelsen.

**Kapittel 2** Dette kapitlet gir en beskrivelse av nåsituasjonen hva gjelder **befolkningssammensetningen** på Saupstad-Kolstad, til- og fraflytting til bydelen, samt befolkningens **levkårssituasjon**. I tillegg gis det i dette kapitlet også en redegjørelse for bydelsbeboernes egne vurderinger av **trivsel** på Saupstad-Kolstad, som også må anses som en indikator på livskvalitet og helse.

**Kapittel 3** Dette kapitlet gir en beskrivelse av nåsituasjonen knyttet til **oppvekst og utdanningsmiljø** på Saupstad-Kolstad. I tillegg blir resultater fra beboerundersøkelsen som omhandler beboernes syn på oppveksts- og utdanningsmulighetene i bydelen beskrevet i dette kapitlet.

**Kapittel 4** I dette kapitlet beskrives **bebyggelse**, offentlig **infrastruktur** og **grønne** områder på Saupstad-Kolstad slik det er pr. 2014. Videre gjøres det rede for beboerens vurderinger knyttet til bolig og aktivitet i borettslagene, syn på uteareal og infrastruktur i bydelen med utgangspunkt i resultater fra beboerundersøkelsen.

**Kapittel 5** Dette kapitlet beskriver beboernes syn på tilgjengelige **møteplasser** i bydelen, hvilke steder og tilbud de benytter på Saupstad-Kolstad, samt deres **deltakelse** i frivillige organisasjoner og arbeid.

**Kapittel 6** I dette kapitlet presenteres data knyttet til Saupstad-Kolstads **omdømme**, herunder resultater fra **panelundersøken** og beskrivelse av etterspørsel og salg av boliger i området.

**Kapittel 7** Dette kapitlet gir en beskrivelse av **områdeløftet Saupstad-Kolstad**, og beskriver hvilke utfordringer som er identifisert tilknyttet området og hvilke målsettinger som er satt for arbeidet med områdeløft frem til 2020. I tillegg gjøres det kort rede for hovedstrategiene som er skissert for programperioden.

**Kapittel 8** I dette kapitlet gjennomgår vi **metodisk** gjennomføring og erfaringer som ble gjort under datainnsamlingen i prosjektet.

## 2. DEMOGRAFI, LIVSKVALITET OG HELSE

Levekårsundersøkelsene i 2000 og i 2011 dokumenterte levekårsutfordringer i bydel Saupstad-Kolstad. Med bakgrunn i dette er det i *Områdeprogrammet for Saupstad-Kolstad*<sup>4</sup> nedtegnet følgende målsetting:

- I 2020 er Saupstad-Kolstad en bydel som fremmer **livskvalitet og helse**

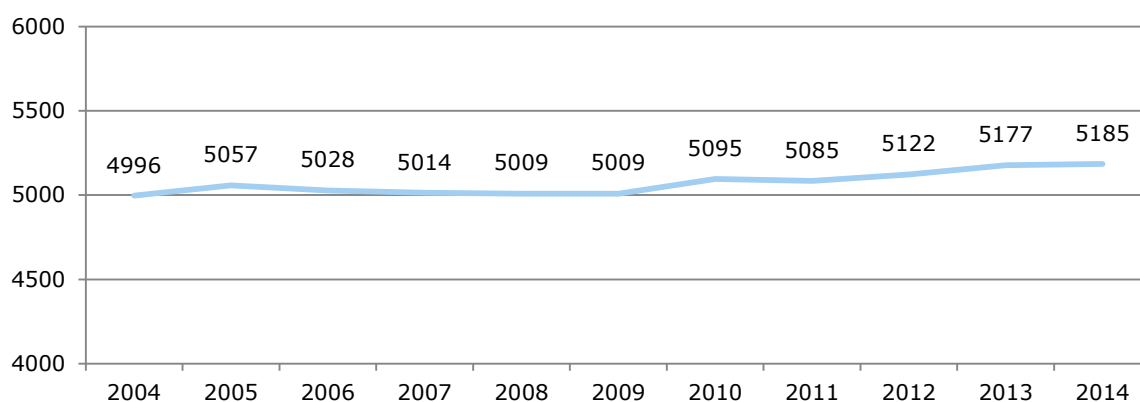
Dette kapitlet gir en beskrivelse av nåsituasjonen hva gjelder befolknings sammensetningen på Saupstad-Kolstad, til- og fraflytting fra bydelen, samt befolkningens levekårs situasjon. I tillegg gis det i dette kapitlet også en redegjørelse for bydelsbeboernes egne vurderinger av trivsel på Saupstad-Kolstad, som også må anses som en indikator på livskvalitet og helse. Disse funnene er basert på beboerundersøkelsen som har blitt gjennomført blant befolkningen i bydelen. Det geografiske området statistikken beskriver, omfatter Saupstad og Kolstad skolekrets, utenom Huseby-området.<sup>5</sup>

### 2.1 Befolknings sammensetning

Det har tidligere blitt identifisert enkelte **demografiske utfordringer** på Saupstad-Kolstad, som ikke gjør seg gjeldende i like stor grad i andre bydeler i Trondheim kommune.

Følgende figur viser utvikling i folkemengden på Saupstad-Kolstad de siste 10 årene. Av figuren kan vi lese at folkemengden har forholdt seg relativt stabil rundt 5 000 innbyggere.

**Figur 2 Antall innbyggere på Saupstad-Kolstad i perioden 2004-2014**



Følgende tabell gir en oversikt over noen sentrale indikatorer på demografiske mål.

**Tabell 1 Sentrale indikatorer på demografiske mål**

INDIKATOR	Saupstad-Kolstad	Trondheim	Avvik
Folkemengde (2014)	5 185	182 657	
Andel barn (0-5 år) (2014)	8,6 %	7,6 %	+ 0,9 %
Andel barn (6-15 år) (2014)	10,9 %	11,2 %	- 0,3 %
Ensligforsørgere (2011)	7,9 %	5,4 %	+ 2,5 %
Innvandrere (Førstegenerasjonsinnvandrere) (2011)	11,9 %	3,0 %	+ 8,9 %
Personer med ikke-vestlig bakgrunn (Første- og andregenerasjonsinnvandrere) (2012)	31,0 %	11,0 %	+ 20,0 %

Kilde: Levekårsundersøkelsen 2011 og SSB/Kompas (Trondheim Kommune, byplankontoret).

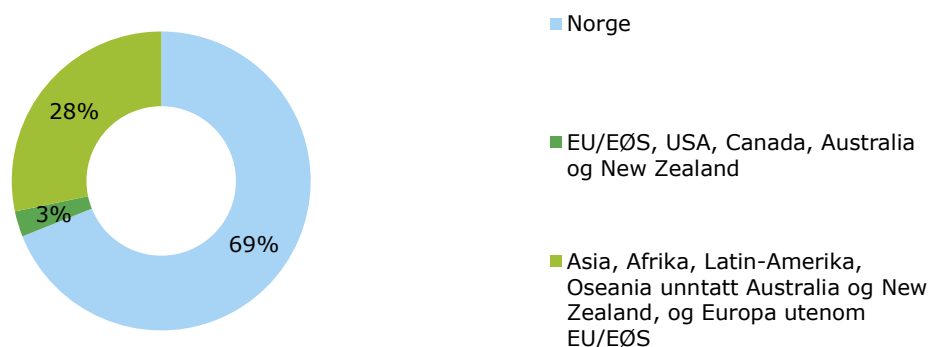
<sup>4</sup> Trondheim kommunen (2013). «Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020»

<sup>5</sup> Se kapittel 7 «Metode» for en nærmere beskrivelse av den geografiske avgrensingen av denne undersøkelsen.

Det er noe høyere andel barn i barnehagealder på Saupstad-Kolstad sammenlignet med Trondheim kommune. Forskjellen er 0,9 prosent. Det fremkommer av tabellen ovenfor. Bydelen har videre noe høyere andel (7,9 prosent) ensligforsørgere enn hva vi finner på kommunenivå (5,4 prosent). Bydelen har også en høyere prosentandel innvandrere<sup>6</sup> (11,9 prosent) og personer med ikke-vestlig bakgrunn<sup>7</sup> (31 prosent) enn hva en finner i resten av kommunen (henholdsvis 3 og 11 prosent).

Figuren nedenfor viser innbyggerne på Saupstad-Kolstad fordelt etter hvilket land de har sin bakgrunn fra. Av denne figuren kan vi lese at 69 prosent av innbyggerne på Saupstad-Kolstad har bakgrunn fra Norge. Denne kategorien består av personer hvis mors eller fars fødeland er Norge. Videre har 28 prosent av innbyggerne bakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania. Herunder har 22 prosent av innbyggerne på Saupstad-Kolstad bakgrunn fra Asia (inkludert Tyrkia), 4 prosent har bakgrunn fra Afrika og 1 prosent har bakgrunn fra Sør- eller Mellom-Amerika. I tillegg har 3 prosent av innbyggerne på Saupstad-Kolstad bakgrunn fra EU/EØS-land, USA, Canada, Australia eller New Zealand.

**Figur 3 Folkemengde fordelt etter bakgrunn (3-delt landgruppeinndeling). 2012**



## 2.2 Til- og fraflytting på Saupstad-Kolstad

Følgende tabell gir en oversikt over til- og fraflytting til bydelen i perioden 2010-2013.

**Tabell 2 Tilflytting- og fraflytting i Saupstad-Kolstad 2010-2013**

		2010	2011	2012	2013
<b>Flytting fra Saupstad-Kolstad til:</b>	Internt i området	136	144	178	124
	Andre deler av Trondheim	422	386	424	421
	Andre deler av landet	207	221	171	198
	Utlandet	23	27	26	25
	<b>Sum</b>	<b>788</b>	<b>778</b>	<b>799</b>	<b>768</b>
<b>Flytting til Saupstad-Kolstad fra:</b>	Internt i området	136	144	178	124
	Andre deler av Trondheim	413	446	411	401
	Andre deler av landet	160	132	167	162
	Utlandet	29	63	80	55
	<b>Sum</b>	<b>738</b>	<b>785</b>	<b>836</b>	<b>742</b>
<b>Netto flytting etter flytteområde:</b>	Internt i området	0	0	0	0
	Andre deler av Trondheim	-9	60	-13	-20
	Andre deler av landet	-47	-89	-4	-36
	Utlandet	6	36	54	30
	<b>Sum</b>	<b>-50</b>	<b>7</b>	<b>37</b>	<b>-26</b>

Kilde: SSB/Kompas (Trondheim kommunen, byplankontoret). Tallene i tabellen henspeller antall personer.

<sup>6</sup> Begrepet omfatter førstegenerasjonsinnvandrere (personer som ikke er født i Norge).

<sup>7</sup> Begrepet omfatter både første- og andregenerasjonsinnvandrere med bakgrunn fra Asia (inkludert Tyrkia), Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS

I perioden 2010 til 2013 er det pluss-minus omtrent 800 personer som flytter til og som flytter fra Saupstad-Kolstad. Bydelen har en nettoflytting som ligger mellom minus 50 og pluss 37 personer i perioden 2010 til 2013. I 2013 var det 26 flere personer som flyttet fra bydelen enn som flyttet til bydelen. I løpet av tidsperioden 2010-2013, har bydelen en positiv nettoflytting med områder utenfor Norge. Det vil si at det er flere personer som flytter fra utlandet til bydelen, enn hva som flytter fra bydelen til utlandet. Bydelen har også en negativ nettoflytting med andre deler av Norge. Dette indikerer at det er flere personer som flytter fra bydelen til andre deler av landet enn antall personer som flytter til bydelen fra andre deler av Norge.

### 2.3 Levekår

Det er tidligere også identifisert **levetårsmessige utfordringer** på Saupstad-Kolstad. Bydelen skårer lavest i Trondheim kommune på sentrale levetårsvARIABLER som inntektsnivå, utdanningsnivå, og omfang av uførestønad blant beboerne. Videre har også bydelen en høyere arbeidsledighet sammenlignet med kommunen for øvrig.

I det følgende beskrives en rekke indikatorer for levetår. Hvordan Saupstad-Kolstad skårer på de ulike variablene sees her i sammenheng med hvordan Trondheim kommune som helhet skårer på de samme levetårsindikatorerne.

**Inntektsnivå** er en sentral indikator i levetårssammenheng. Dette har særlig to begrunnelser: For det første utgjør inntekten en forutsetning for å skaffe seg materielle goder som har videre betydning for ens levetår. For det andre kan inntekt bidra til å opprettholde en geografisk fordeling av personer på ulike levetårsnivåer, eksempelvis ved at inntektsnivået i stor grad har betydning for hvor man kan kjøpe bolig.

Medianinntekten på Saupstad (238 000 kr) ligger betydelig under Trondheim som helhet (293 000 kr).<sup>8</sup> Forskjellen mellom Saupstad og Trondheim for øvrig, er altså 55 000 kroner.

**Inntekt og fattigdomsgrense** er en relativ størrelse som baserer seg på det generelle inntektsnivået i et samfunn. Det må derfor presiseres at husstander kan bli regnet som relativt fattige, dersom den generelle lønnsveksten er høyere.<sup>9</sup> Relativ fattigdom er derfor ikke det samme som fattigdom i en absolutt forstand. Saupstad har en høy andel fattige husstander sammenlignet med Trondheim. På Saupstad er 15,6 prosent av husstandene regnet under fattigdomsgrensen, mens i Trondheim for øvrig er andelen 8,1 prosent. Forskjellen er dermed 7,5 prosentpoeng.

Utdanning består i bred forstand av all kunnskap og alle ferdigheter som oppnås gjennom læring. Slike ressurser er viktig for at mennesker skal ha kontroll over eget liv, og mestre hverdagen.<sup>10</sup>

**Lav utdanning** defineres som grunnskole (1-10 klasse) som høyeste gjennomførte utdanning. Prosentandelen som har lav utdanning på Saupstad-Kolstad ligger 12 prosentpoeng høyere enn i Trondheim for øvrig. På Saupstad har 22,9 prosent av innbyggerne lavere utdanning, mens prosentandelen i Trondheim er 10,9.

**Sosialhjelp** kan tolkes som et uttrykk for levetårutfordringer for mottakeren av slik hjelp, blant annet på grunn av manglende tilstedeværelse i arbeidslivet, og at støtten er basert på et eksistensminimum. På Saupstad-Kolstad er det en noe lavere prosentandel av innbyggerne som mottar sosialhjelp, sammenlignet med Trondheim for øvrig. I bydelen Kolstad mottar 1,8 prosent av innbyggerne sosialhjelp, mens prosentandelen i Trondheim er 0,4 prosentpoeng høyere.

<sup>8</sup> Tall fra 2011 hentet fra: Trondheim kommunen (2013). «Status Saupstad-Kolstad», side 29.

<sup>9</sup> Inntekt unders fattigdomsgrense er her definert gjennom EU sin lavinnteksdefinisjon, der inntekt per forbrukerenhet lik eller under 60 prosent av nasjonalt nivå tilsvarer lavinntekt.

<sup>10</sup> Trondheim kommune (2012) «Levetår 2011. Rapport om levetår i Trondheim», side 23.

På Saupstad-Kolstad ligger **arbeidsledigheten** noe høyere enn i Trondheim for øvrig. I bydelen var 5,5 prosent arbeidsledige i 2011, mens arbeidsledigheten i Trondheim kommune var 3,8 prosent. Arbeidsledigheten ligger altså 1,7 prosentpoeng høyere i bydelen enn i Trondheim for øvrig.<sup>11</sup> Arbeidsledige regnes her som personer som står registrert som arbeidssøker, enten som helt ledige eller som deltakere på et arbeidsmarkedstiltak.

Formålet med **arbeidsavklaringspenger** er å sikre inntekt for personer som på grunn av sykdom eller skade har behov for bistand for å komme seg i arbeid. Saupstad-Kolstad er et av områdene i Trondheim med høyest prosentandel av innbyggerne som er mottakere av arbeidsavklaringspenger. I bydelen mottar 6,7 prosent av beboerne arbeidsavklaringspenger, hvilket er 2,1 prosentpoeng høyere enn i Trondheim kommune som helhet.

**Overgangsstønad** gis i en begrenset periode for å sikre inntekt til livsopphold til personer som er enslige foreldre eller aleneforsørgere. Prosentandelen som mottar overgangsstønad er noe høyere på Saupstad-Kolstad enn i Trondheim som helhet. I bydelen mottar 4,5 prosent slik stønad, mens andelen i Trondheim kommune som mottar overgangsstønad er 2,7 prosent.

**Uførepensjon** sikrer inntekt til livsopphold for personer som har fått inntektsevnen varig nedsatt på grunn av sykdom eller skade. Uføretrygd henger derfor nødvendigvis sammen med dårlig helse. Uføre har med dette en stabil, men lav inntekt. Uføretrygdede er dessuten høyt representert blant beboere i kommunale utleieboliger, og finnes blant mottakere av andre offentlige ytelser, slik som sosialhjelp. På Saupstad-Kolstad er 10,3 prosent av innbyggerne uføretrygdede. Dette er 6,2 prosentpoeng høyere enn i Trondheim kommune som helhet.

Tabellen under oppsummerer tall for de ulike levekårsindikatorerne på Saupstad-Kolstad og i Trondheim kommune som helhet.

**Tabell 3 Oppsummering levekårsindikatorer**

INDIKATOR	SAUSPTAD-KOLSTAD	TRODNHEIM	AVVIK
Gjennomsnittlig inntekt, x 1000 kr	238	293	- 55
Husstander under fattigdomsgrensen, %	15,6	8,1	+ 7,5
Lav utdanning, %	22,9	10,9	+ 12
Mottar sosialhjelp, %	1,8	2,2	- 0,4
Arbeidsledighet, %	5,5	3,8	+ 1,7
Arbeidsavklaringspenger %	6,7	4,6	+ 2,1
Overgangsstønad %	4,5	2,7	+ 1,8
Uføretrygdede, %	10,3	4,1	+ 6,2

Kilde: Levekårsundersøkelsen 2011

## 2.4 Trivsel på Saupstad-Kolstad

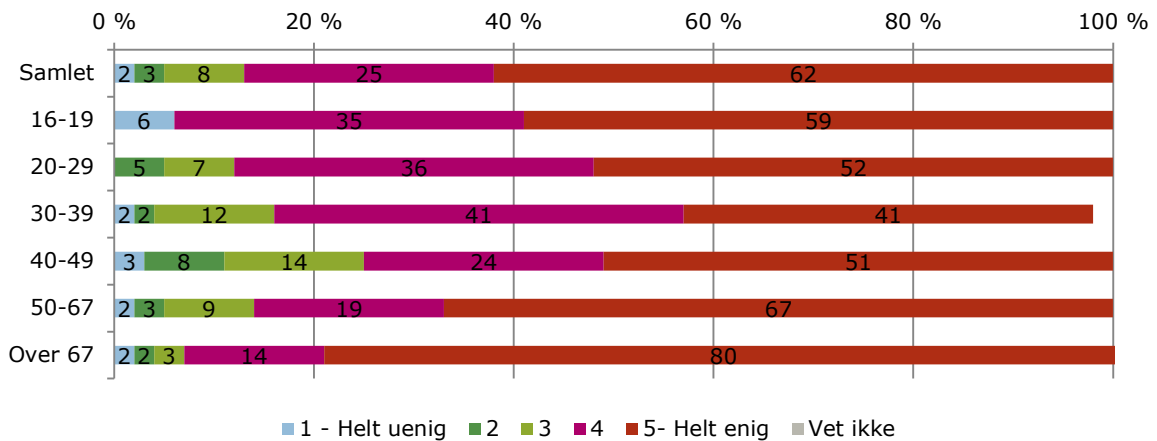
I forbindelse med beboerundersøkelsen på Saupstad-Kolstad, stilte vi noen spørsmål om hvordan beboerne trives i bydelen, og hvordan de opplever sitt nærmiljø. Beboerundersøkelsen er gjennomført blant 300 beboere på Saupstad-Kolstad. Beboernes svar på disse spørsmålene blir nærmere beskrevet i det følgende.

### BEBOERNE PÅ SAUPSTAD-KOLSTAD TRIVES I BYDELN

Totalt oppgir 87 prosent av innbyggerne på Saupstad-Kolstad at de trives i bydelen. Det er særlig de eldste (over 67 år) og de yngste (16-19 år) som gir uttrykk for å trives i bydelen. I begge disse aldersgruppene oppgir 94 prosent at de trives på Saupstad-Kolstad. Dette illustreres i følgende figur.

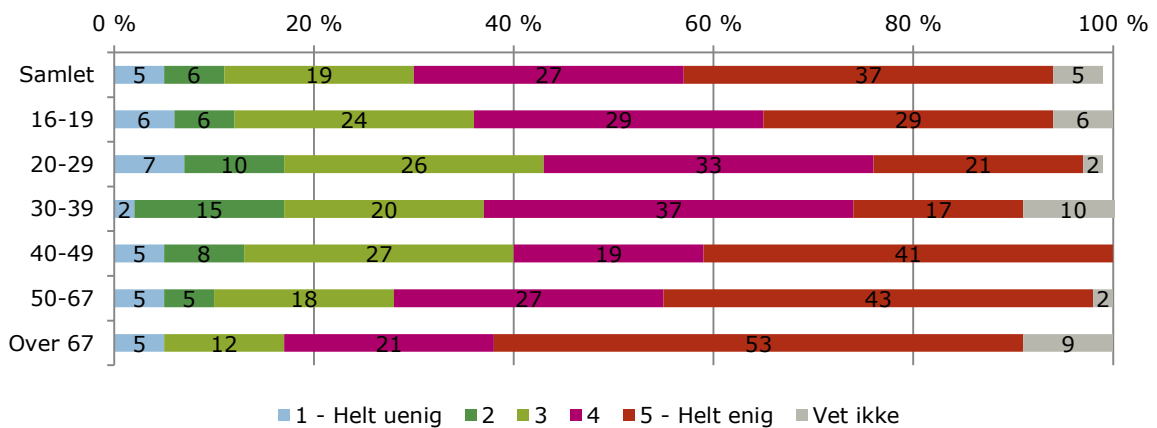
<sup>11</sup> Det ville vært interessant å studert arbeidsledighet innenfor bestemte grupper av innbyggeren på Saupstad, men det har i dette prosjektet ikke latt seg gjøre.

**Figur 4 Påstand: Jeg trives på Saupstad-Kolstad**



Følgende figur viser at andelen som mener at Saupstad-Kolstad er et godt sted å vokse opp, er noe lavere. Totalt oppgir 64 prosent dette. Andelen som mener at bydelen er et godt sted å vokse opp er høyest blant den eldste gruppen (over 67 år), hvor 74 prosent oppgir dette.

**Figur 5 Påstand: Saupstad-Kolstad er et godt sted å vokse opp.**

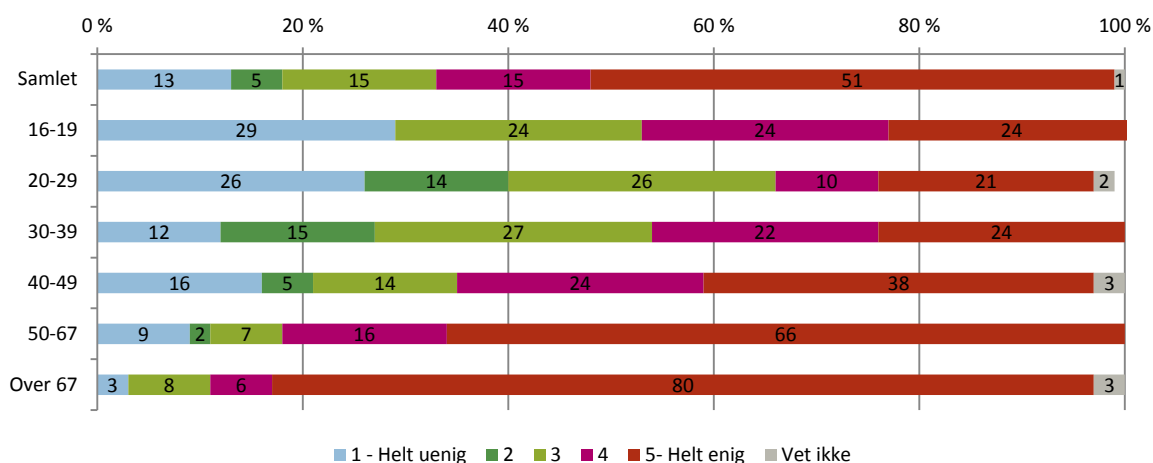


**Beboerne ser for seg å bo i bydel en stund fremover**

Flere av innbyggerne uttrykker også at de regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover. Totalt oppgir 66 prosent av beboerne at de regner med å bli boende i bydelen i uoverskuelig fremtid. Det er imidlertid noe variasjon mellom beboere i ulike aldersgrupper når det gjelder disse vurderingene. Det er en tendens til at de eldre innbyggerne i størst grad regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover, mens de yngre beboerne i mindre grad ser for seg dette. Disse forskjellene fremkommer av følgende figur.



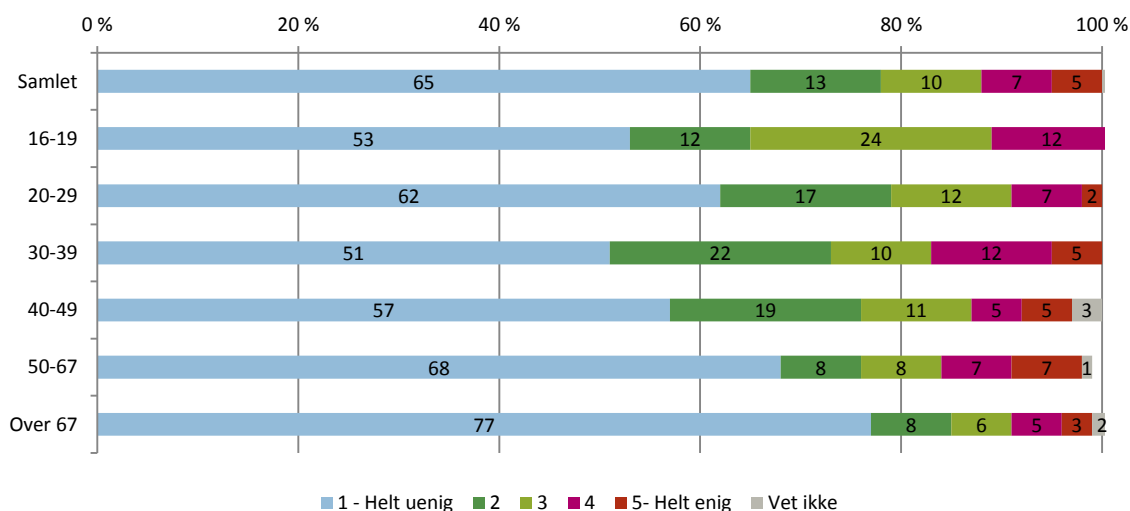
**Figur 6 Påstand: Jeg regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover.**



### BEBOERNE FØLER SEG TRYGGE

Videre viser figuren under at det kun er en liten andel av beboerne som føler seg utrygge i bydelen. Totalt oppgir 12 prosent av innbyggerne at de føler seg utrygge på Saupstad-Kolstad. Det er ingen entydige forskjeller mellom de ulike aldersgruppene knyttet til følelser av utrygghet. Det fremgår imidlertid at de eldste beboerne i bydelen (over 67 år) føler seg minst utrygge.

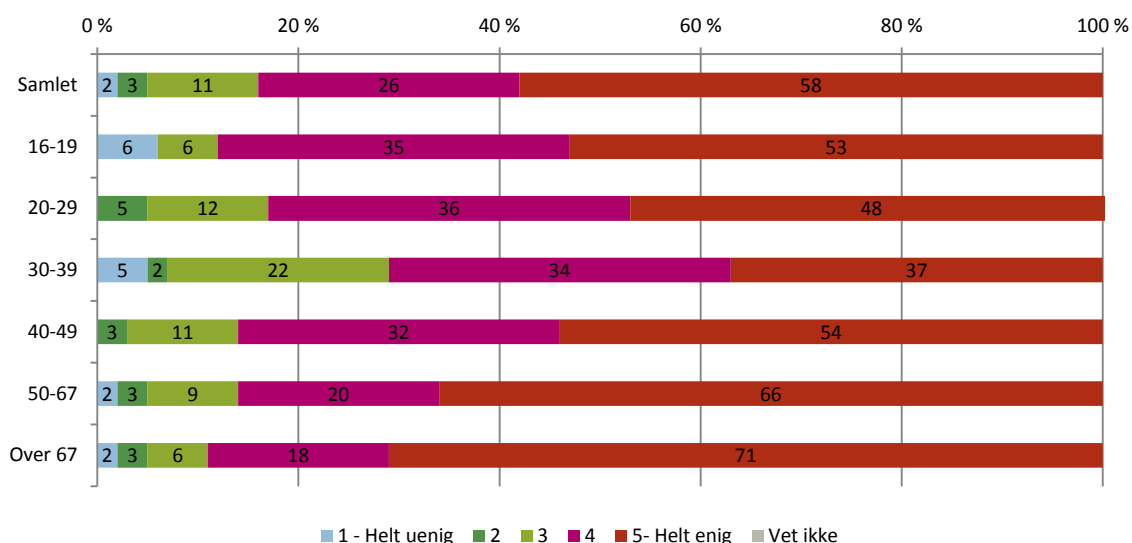
**Figur 7 Påstand: Det hender jeg føler meg utrygg på Saupstad-Kolstad**



### NABOTRIVSEL

Nabotrivselen vurderes å være god av et stort flertall av beboerne. Totalt oppgir 84 prosent av beboerne i undersøkelsen at de trives med sine naboer. Denne andelen er lavest i aldersgruppen 30-39. Slik det fremgår av figuren under, er det ikke markante forskjeller mellom de øvrige aldersgruppene på dette området.

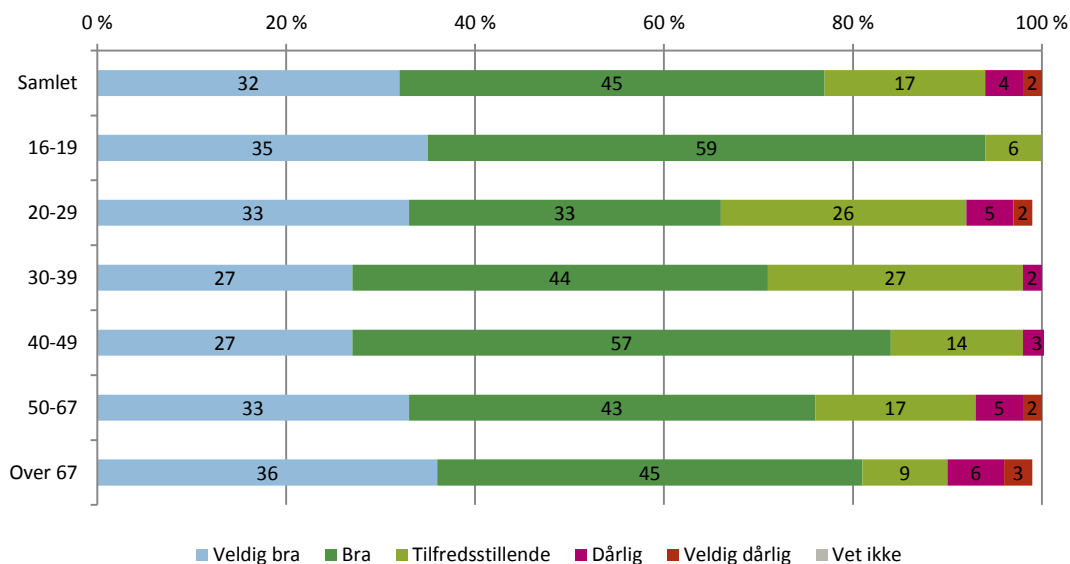
**Figur 8 Påstand: Jeg trives med mine naboer**



### TILFREDSHET MED NABOLAGET

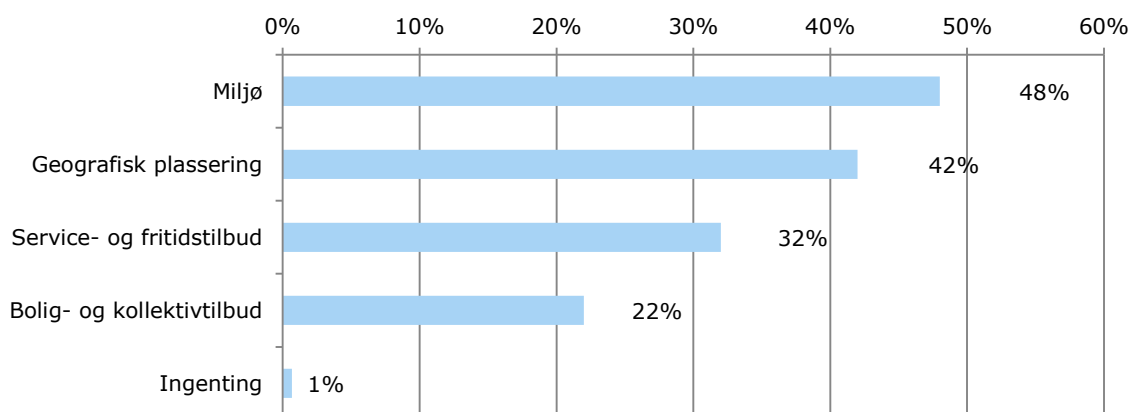
Et flertall av beboerne på Saupstad-Kolstad er positivt innstilt til nabolaget sitt. 77 prosent av beboerne oppgir at nabolaget er bra eller veldig bra. Når vi inkluderer de som oppgir at nabolaget er tilfredsstillende, blir denne andelen 94 prosent. Kun 6 prosent er altså misfornøyd med sitt nabolag. Tilfredsheten med nabolaget er aller størst blant de yngste beboerne (16-19 år).

**Figur 9 Hvordan synes du nabolaget ditt er?**



### DET BESTE MED Å BO PÅ SAUPSTAD-KOLSTAD

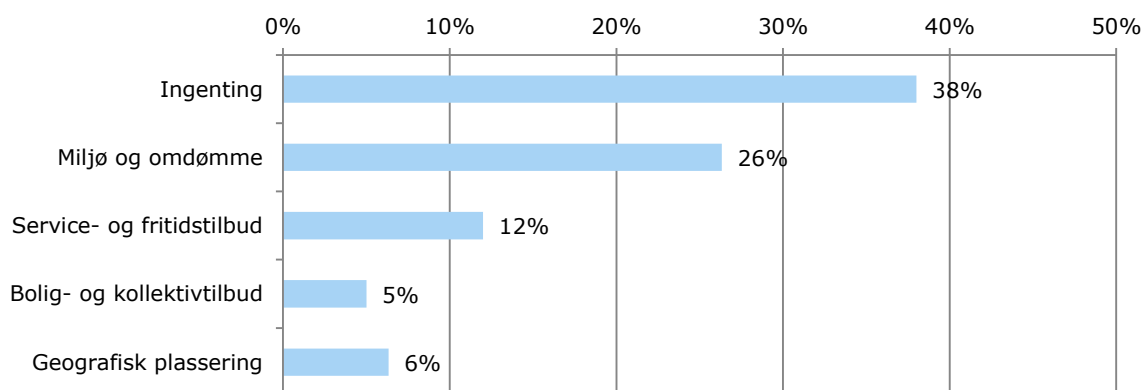
I beboerundersøkelsen ble beboerne spurt om hva som er det beste med å bo på Saupstad-Kolstad. Spørsmålet ble stilt åpent uten forhåndsdefinerte svarkategorier, hvorpå det er foretatt grupperinger av beboernes svar. Figuren under viser prosentfordelingen av de grupperte svarene.

**Figur 10 Hva vi du si er det beste med å bo på Saupstad-Kolstad?**

Av denne figuren kan vi lese at 48 prosent av beboerne oppgir svar som relaterer seg til både det sosiale og fysiske miljøet i bydelen. Dette inkluderer positive oppfatninger om menneskene som bor der, bydelens mangfold, og at atmosfæren i bydelen oppleves som rolig, trygt og sosialt. Videre svarer 42 prosent at bydelens geografiske plassering er noe av det beste med å bo på Saupstad-Kolstad. Dette utdypes med at bydelen er nært tilknyttet sentrum, har nærhet til skogsområder, og at det er korte avstander til skole og arbeidsplasser. 32 prosent av innbyggerne oppgir at det beste med å bo i bydelen er det service- og fritidstilbudet som er i området. Dette gjelder både butikker og andre servicetilbud, i tillegg til muligheten til et aktivt idretts- og fritidstilbud. Til sist svarer 22 prosent at de rimelige og store leilighetene, samt kollektivforbindelsen til sentrum, er det beste med å bo på Saupstad-Kolstad.

### HVA BEBOERNE LIKER MINST VED Å BO PÅ SAUPSTAD-KOLSTAD

I beboerundersøkelsen ble beboerne også spurt om hva de liker minst ved å bo på Saupstad-Kolstad. Dette ble også formulert som et åpent spørsmål, og det er i ettertid foretatt grupperinger av beboernes svar. Følgende figur viser prosentfordelingen av de grupperte svarene.

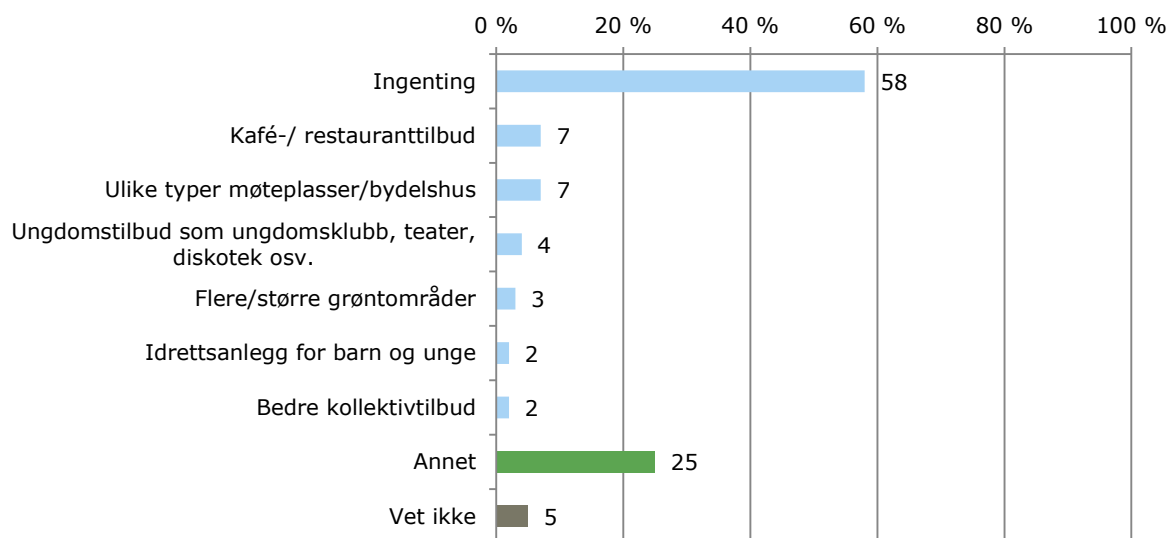
**Figur 11 Hva liker du minst ved å bo på Saupstad-Kolstad?**

Høyest prosentandel (38 prosent) av beboerne svarer at det er «ingenting» de liker minst ved å bo på Saupstad-Kolstad. Deretter svarer 26 prosent at miljøet og omdømmet til bydelen er det de liker minst ved å bo i bydelen, herunder den høye befolkningstettheten og folkene som bor i bydelen, manglende felles- og grøntområder, i tillegg til kriminalitet, bråk og uro. Videre svarer 12 prosent at manglende service- og fritidstilbud er det de liker minst ved å bo på Saupstad-Kolstad. 5 prosent oppgir svar som relaterer seg til dårlig tilbud av boliger og dårlig standard på boliger, samt kollektivforbindelser, som det de liker minst ved å bo på Saupstad-Kolstad. I tillegg oppgir 6 prosent bydelens geografiske plassering, herunder avstand til sentrum, som det de liker minst ved å bo i bydelen.

### HVA BEBOERNE SAVNER PÅ SATUPSATD-KOLSTAD

I forbindelse med beboerundersøkelsen spurte vi hva beboerne savner ved å bo på Saupstad-Kolstad. Dette spørsmålet ble stilt som et åpent spørsmål, men gruppert innen noen forhåndsbestemte kategorier. Følgende figur oppsummerer svarene på dette spørsmålet.

Figur 12 Hva savner du på Saupstad-Kolstad?



Av figuren kan vi lese at over halvparten (58 prosent) av beboerne oppgir at det er «ingenting» de savner på Saupstad-Kolstad. Et flertall av beboerne oppgir med andre ord at bydelen ikke har vesentlige mangler. Blant de tingene et mindretall av beboerne påpeker at de savner på Saupstad-Kolstad, trekkes i størst grad kafé- og restauranttilbudet frem (7 prosent), sammen med ulike typer møteplasser som bydelshus (7 prosent), samt et bredere ungdomstilbud (4 prosent).

Videre er det 25 prosent av de spurte beboerne som oppgir at de savner noe annet enn de forhåndsbestemte kategoriene. Analyser av disse svarene tilsier at disse beboernes savner et bredere kulturtilbud, herunder konserter og øvrige kulturarrangementer. De savner også mer attraktive og bedre vedlikeholdte uteområder. Noen av disse beboerne savner også bedre infrastruktur, herunder bedre vedlikehold av asfalt, mindre biltrafikk, og mer opplyste veier. I tillegg til dette er det enkelte beboere som savner møteplasser for pensjonister.

### 3. OPPVEKST OG UTDANNING

Det er tidligere identifisert utfordringer i barnehagene og skolene på Saupstad-Kolstad som er knyttet til elevenes læringsutbytte.<sup>12</sup> Med bakgrunn i dette er det i *Områdeprogrammet for Saupstad-Kolstad*<sup>13</sup> er følgende målsetting definert:

- I 2020 har barn og unge i Saupstad-Kolstad **kompetanse** som styrker dem i møtet med fremtidens utfordringer

I det følgende gir vi en beskrivelse av nåsituasjonen knyttet til oppvekst og utdanningsmiljø på Saupstad-Kolstad. I tillegg gjengir vi resultater fra beboerundersøkelsen som omhandler beboernes syn på oppveksts- og utdanningsmulighetene i bydelen.

#### 3.1 Skoler på Saupstad-Kolstad

Trondheim kommune har tre skoler i skolekretsområdene Saupstad og Kolstad: barneskolene Saupstad og Kolstad, samt ungdomsskolen Huseby<sup>14</sup>. I tillegg er Møller kompetansesenter for døve og hørselshemmede lokalisert i nærområdet. Utover dette er Heimdal videregående skole lokalisert i området Saupstad-Kolstad.

#### ELEVSAMMENSETTING

I det følgende beskrives elevsammensettingen i grunnskolene som er tilknyttet bydelen. Tabellen nedenfor gir en oversikt over antall elever som er tilknyttet de ulike skolene per 2013.

**Tabell 4 Oversikt antall elever tilknyttet skolekretsområdene Saupstad-Kolstad**

SKOLEKRETS	Antall elever i skolekrets	Antall ikke-vestlige elever i skolekrets:	
Saupstad-Kolstad	753	242	32 %
Totalt i Trondheim kommune	19 199	1 119	6 %
Heimdal VGS	714	35	5 %

Kilde: GSI, Trondheim kommune, Heimdal VGS. Skoleåret 2013-2014

Det går totalt 753 elever på skolene i Saupstad-Kolstad. Av disse er 32 prosent av ikke-vestlig opprinnelse. Dette er en høyere prosentandel enn den tilsvarende andelen i Trondheim kommune samlet, hvor 6 prosent av elevmassen har ikke-vestlig bakgrunn.

#### FRAFALL I VIDEREGÅENDE SKOLE

Blant avgangselevne i Trondheim kommune ungdomsskolekullet 2013/2014 (1567 elever), startet 1476 elever på videregående skole i Sør-Trøndelag<sup>15</sup>. Dette tilsvarer **94 prosent** av elevene fra ungdomsskolekullet 2013/2014. Tilsvarende startet **90 prosent** av avgangselevne (77 av 86) fra ungdomsskolen på Saupstad-Kolstad skoleåret 2012/2013 på videregående skole i Sør-Trøndelag. På Heimdal videregående skole, som er lokalisert på Saupstad-Kolstad, går det 714 elever. Til sammen går det 53 elever fra skolekretsene Saupstad og Kolstad på denne videregående skolen, noe som tilsvarer 7 prosent av elevene på skolen.

Andelen som sluttet i løpet av skoleåret blant elever som gikk på VG1 i videregående skole i Sør-Trøndelag og som kom fra ungdomsskolen på Saupstad-Kolstad, har de seks siste årene ligget mellom 0 prosent og 10,7 prosent. Den store variasjonen fra år til år kommer av det relativt lille utvalget elever fra skolekretsene i bydelen. Vektet snitt for flere skole år gir derfor et mer representativt bilde. For de siste seks skoleårene er vektet snitt av andel sluttet på VG1 i Sør-

<sup>12</sup> Trondheim kommune (2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen»

<sup>13</sup> Trondheim kommune (2013). «Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020»

<sup>14</sup> Ved Huseby ungdomsskole går det elever fra barneskolekretsene Saupstad, Kolstad og Romolslia.

<sup>15</sup> Kun offentlige skoler er regnet med.

Trøndelag med avgiverskole Huseby ungdomsskole **6,4 prosent**. Andelen elever som kommer fra avgiverskoler i Trondheim og som sluttet i løpet av VG1 i Sør-Trøndelag var i 2013-2014 på **5,3 prosent**. Tilsvarende er andel for alle elever på VG1 i Sør-Trøndelag 5,6 prosent.

Det er mulig og forvente en naturlig sammenheng mellom grunnskolepoengsum (elevenes forutsetninger) og gjennomføring av videregående opplæring. Elever ved ungdomskolen på Saupstad-Kolstad har i snitt de seks siste årene hatt en lavere grunnskolepoengsum enn fylkessnittet. En noe høyere andel sluttere på VG1 blant elevene som kommer fra bydelen enn fylkessnittet må altså sees i sammenheng med at disse elevene også har noe svakere forutsetninger enn «gjennomsnittseleven» i Sør-Trøndelag. Samtidig som det at en elev slutter i løpet av VG1 også øker sannsynligheten for at eleven faller ut av videregående opplæring på permanent grunnlag, vil en god del av skoleslutterne begynne på nytt VG1 påfølgende år og fullføre videregående opplæring med forsinkelse.

### SPRÅKOPPLÆRING I SKOLEN

Saupstad-Kolstad har den største andelen minoritetsspråklige i Trondheim kommune.<sup>16</sup> Det finnes mange ulike språk i bydelen. Flertallet av de minoritetsspråklige er kurdere fra Tyrkia, med kurmanji som morsmål. Følgende tabell viser fordelingen av elever i skolen på Saupstad-Kolstad som mottar henholdsvis særskilt norskopplæring, morsmålsundervisning og tospråklig opplæring. I tillegg kan det av tabellen leses hvor mange elever som har tiltak om tilrettelagt opplæring etter opplæringsloven § 2-8 (*Særskilt språkopplæring for elever fra språklige minoriteter*).

**Tabell 5 Andel elever med særskilt språkopplæring**

INDIKATOR	Saupstad-Kolstad	Trondheim
Prosentandel særskilt norskopplæring	34,1 %	5,6 %
Elever med tilrettelagt opplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og privatskoleloven § 3-5, 3. ledd	4,2 %	0,8 %

Kilde: GSI og Trondheim kommune. Skoleåret 2013-2014

Samlet i bydelen har 34,1 prosent av elevene særskilt norskopplæring. Dette er vesentlig høyere enn andelen i Trondheim kommune samlet, hvor 5,6 prosent av elevene har særskilt norskopplæring. Det er videre også en høyre prosentandel (4,2 prosent) av elevmassen som har fått tilrettelagt opplæringen jmfør opplæringsloven § 2-8 i bydelen, sammenlignet med Trondheim kommunene for øvrig (0,8 prosent).

### ELEVENES VURDERING AV LÆRINGSMIJØ

I det følgende beskrives elevenes egen vurdering av læringsmiljøet i grunnskolen på Saupstad-Kolstad i form av resultater fra Elevundersøkelsen. Elevundersøkelsen rettes mot elever i grunnskolen med det formål om at elevene skal kunne si sin mening om forhold som er viktige for dem når det gjelder læring og trives i skolen. Tabellen nedenfor gir en nærmere beskrivelse av de teamene som er inkludert i elevundersøkelsen.

<sup>16</sup> Trondheim kommune (2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen».

Tabell 6 Beskrivelse av indikatorer i Elevundersøkelsen

INDIKATOR	BESKRIVELSE	Skala
Trivsel	En indikator viser elevens generelle trivsel på skolen.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Støtte fra lærerne	En indeks som viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Støtte hjemmefra	En indeks som viser elevenes opplevelse av interessen, støtten og oppmuntringen de får hjemmefra, når det gjelder skole og skolearbeid.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Faglig utfordring	En indikator som viser elevenes opplevelse av om de får nok faglige utfordringer på skolen.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Vurdering for læring	En indeks som kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Læringskultur	En indeks viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Mestring	En indeks viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Motivasjon	En indeks som viser elevenes indre motivasjon, interesse og lærelyst for skolearbeidet.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Elevdemokrati og medvirkning	En indeks som viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får bli være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Felles regler	En indeks som viser om elevene kjenner til skolens reglement, og hvor samkjørte elevene opplever at de voksne på skolen er i forhold til reaksjoner på ordens- og oppførselsreglementet.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)
Mobbing på skolen	En indikator som beskriver elevenes opplevelse av mobbing basert på følgende spørsmål: Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?	1-5 (Gjennomsnittsverdien for indikatoren <i>Mobbing på skolen</i> er beregnet ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet og hvor ofte de blir mobbet. Lav verdi tolkes positivt: Gjennomsnittsverdier ned mot verdien 1 på lite mobbing i skolen.)
Utdanning og yrkesveiledning	En indikator viser elevenes opplevelse av utdanning og yrkesveiledningen på ungdomsskolen.	1-5 (Høy verdi tolkes positivt)

Kilde: Skoleporten.udir.no

Påfølgende tabell viser resultatene fra elevundersøkelsen fordelt på temaene: elevenes generelle trivsel; elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærerne; elevenes opplevelse av oppmuntring, interesse og støtte hjemmefra; elevenes opplevelse av faglig utfordring i skolen; elevenes opplevelse av prinsippene rundt *vurdering for læring*; elevenes opplevelse av læringskulturen i klasserommet; elevenes opplevelse av mestring og motivasjon; elevenes opplevelse av mulighet til medvirkning i arbeidet med fagene, klasseregler og elevrådsarbeid; elevene kjennskap til skolens reglement; elevenes opplevelse av mobbing på skolen; og elevenes opplevelse av utdannings- og yrkesveiledning. Tabellen viser gjennomsnittskår for de ulike skolene på Saupstad-Kolstad samt gjennomsnitt for barnetrinnet og ungdomstrinnet i Trondheim.

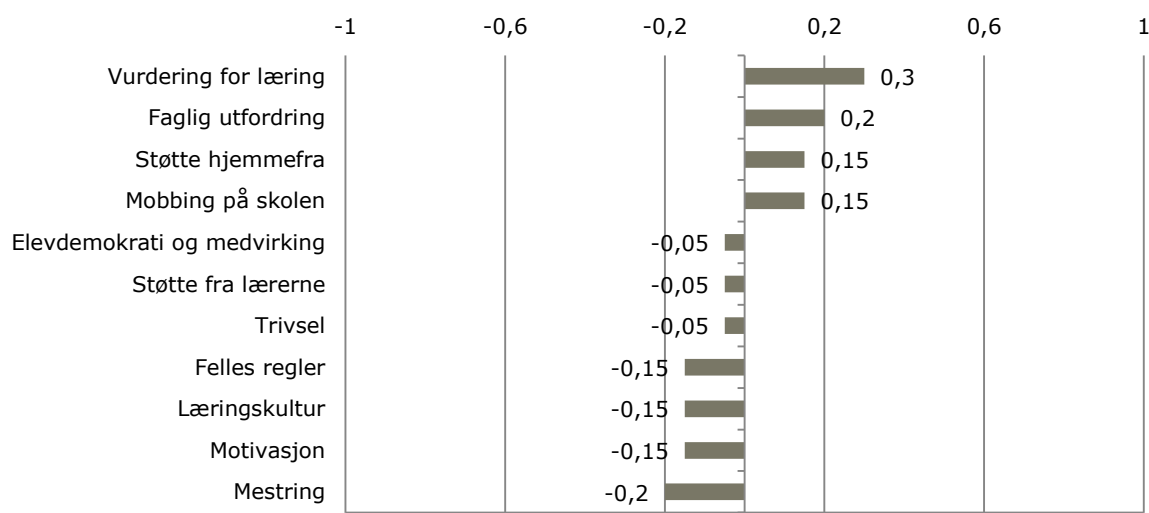
Tabell 7 Elevenes vurdering av læringsmiljø

INDIKATOR	Kolstad	Saupstad	Trondheim barnetrinn	Huseby	Trondheim ungdomstrinn
Trivsel	4,2	4,5	4,4	4,3	4,2
Støtte fra lærerne	3,9	4,6	4,3	3,9	3,9
Støtte hjemmefra	4,4	4,5	4,3	3,9	3,9
Faglig utfordring	4,1	3,9	3,8	4,0	4,1
Vurdering for læring	4,0	4,2	3,8	3,3	3,2
Læringskultur	3,6	3,7	3,8	3,5	3,4
Mestring	4,0	3,8	4,1	3,9	3,9
Motivasjon	3,7	4,0	4,0	3,7	3,5
Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,7	3,7	3,4	3,1
Felles regler	4,0	4,3	4,3	3,9	3,8
Mobbing på skolen	1,4	1,3	1,2	1,2	1,3
Utdanning og yrkesveiledning				3,8	3,7

Kilde: Elevundersøkelsen 2013-14

De følgende to figurene illustrerer elevens egen vurdering av læringsmiljø på skolene på Saupstad-Kolstad, sett i forhold til tilsvarende tall for Trondheim samlet sett. Den første figuren viser forskjellen i skåre på barnetrinnet, mens den andre viser forskjeller i skåre på ungdomstrinnet. Generelt er det små forskjeller mellom resultatene for de ulike skolene på Saupstad-Kolstad og gjennomsnittresultatene for Trondheim kommune.

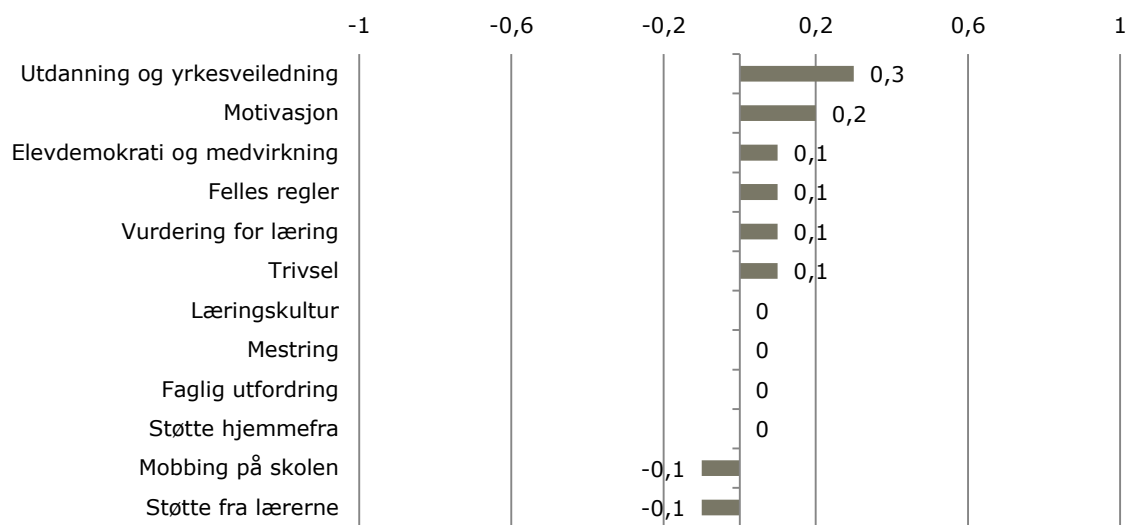
Figur 13 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i Elevundersøkelsen (2013-14). Barnetrinn



Av denne figuren kan vi se at skolene på Saupstad-Kolstad skårer høyere på «Vurdering for læring», «Faglig utfordring», «Støtte hjemmefra» og «Mobbing på skolen», enn hva andre skoler i Trondheim gjør. Dette indikerer at elevene i barnetrinnene på Saupstad-Kolstad opplever *vurdering for læring* høyere enn hva elevene i snitt gjør i Trondheim. Vider viser dette at de opplever at de får tilstrekkelig faglig utfordring i skolen, og at de opplever mobbing oftere enn hva gjennomsnittseleven i Trondheim gjør. Samtidig skårer skolene lavere på de øvrige variablene i undersøkelsen, hvorav «Mestring» er den variabelen hvor skolene på Saupstad-Kolstad skårer lavest.



**Figur 14 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i Elevundersøkelsen (2013-14). Ungdomstrinn**



Av denne figuren kan vi se at ungdomskolen på Saupstad-Kolstad skårer lavere på kun to av indikatorene; «Mobbing på skolen» og «Støtte fra lærerne». Dette indikerer at elevene på ungdomskolen på Saupstad-Kolstad opplever mindre mobbing enn en gjennomsnittselev i Trondheim, og at de opplever mindre faglig og emosjonell støtte fra lærerne enn hva elevene generelt opplever i Trheimsskolen. Når det gjelder de øvrige variablene, skårer ungdomsskolen på Saupstad-Kolstad tilsvarende eller høyere enn gjennomsnittet i Trondheim kommune.

### LÆRINGSUTBYTTE

Tabellen nedenfor viser hvordan elevene i skolene på Saupstad-Kolstad ligger i forhold til Trondheim kommune når det gjelder resultater på nasjonale prøver. Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i hvilken grad skolen har klart å utvikle ferdighetene til elevene i lesing, regning og deler av faget engelsk. Elevene på 5. trinn blir i de nasjonale prøvene fordelt etter tre mestringsnivåer (hvor gjennomsnittlig mestringsnivå = 2), mens elevene på 8. og 9. trinn blir plassert etter fem mestringsnivå (gjennomsnittlig mestringsnivå = 3,5). Tallene viser gjennomsnittet av elevenes mestringsnivå for de nasjonale prøvene i *lesing*, *engelsk* og *regning*, altså hvordan elevene fordeler seg rundt gjennomsnittet.

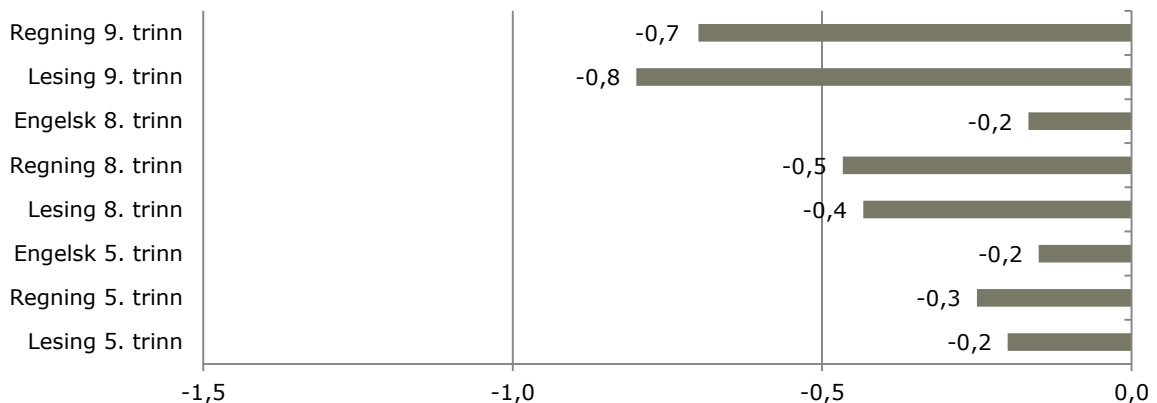
**Tabell 8 Resultater på nasjonale prøver for elever på Saupstad-Kolstad**

Resultater fra nasjonale prøver	Kolstad <sup>a</sup>	Saupstad <sup>a</sup>	Huseby	Trondheim
Lesing 5. trinn	1,7	1,9		2,0
Regning 5. trinn	1,8	1,9		2,1
Engelsk 5. trinn	2,0	1,9		2,1
Lesing 8. trinn	3,0	2,5	2,8	3,2
Regning 8. trinn	3,0	2,3	2,6	3,1
Engelsk 8. trinn	3,0	2,7	2,8	3,0
Lesing 9. trinn			2,7	3,5
Regning 9. trinn			2,7	3,4

Note: <sup>a</sup> Nasjonale prøver gjennomført i 8. trinn spores tilbake til skolen eleven gikk på barnetrinnene, etter som det er begrenset hvor mye disse prøvene vil si om arbeidet som er gjort på ungdomsskolen.

Av tabellen kan vi lese at elevene i skolene på Saupstad-Kolstad jevnt over har noe lavere mestringsnivå på nasjonale prøver sett i forhold til gjennomsnittsskåren for elevene i Trheimsskolen. Dette blir også illustrert med følgende figur, som viser de relative forskjellene i resultater på nasjonale prøver ved skolene på Saupstad-Kolstad sett i forhold til Trheimsskolen samlet sett.

**Figur 15 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i resultater på nasjonale prøver**

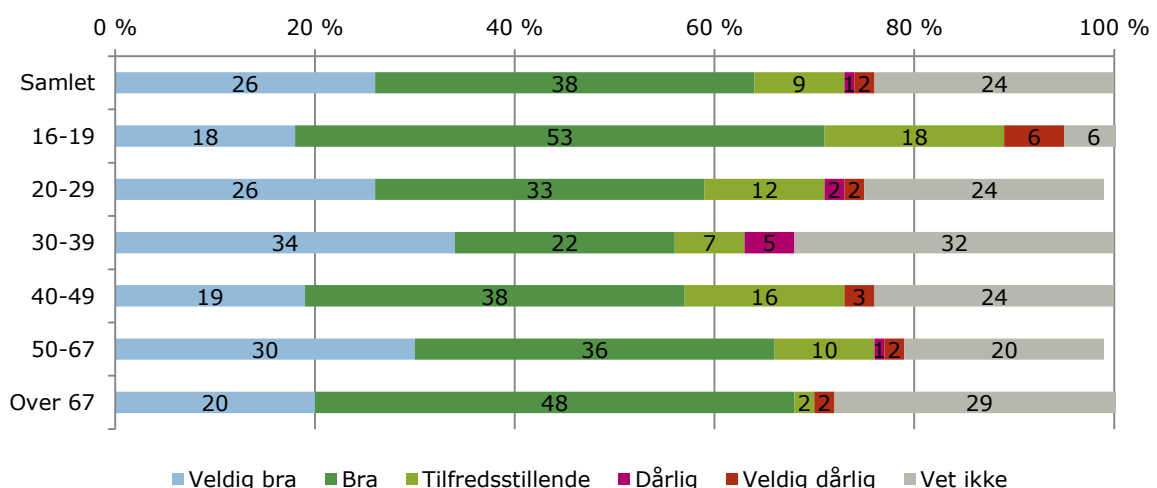


Figuren over viser at forskjellene mellom nasjonale prøve-resultater blant elevene på Saupstad-Kolstad og gjennomsnittseleven i Trondheim ikke er store. På en skala fra 1-3 (når det gjelder 5 trinn) og hvor gjennomsnittet er 2, skårer gjennomsnittseleven i 5. trinn på Saupstad-Kolstad 0,2, 0,3 og 0,2 skalaenheter lavere enn gjennomsnittseleven i Trondheim når det gjelder resultater på nasjonale prøver i henholdsvis engelsk, regning og lesing. På en skala fra 1-5, hvor gjennomsnittet er 3,5, skårer gjennomsnittseleven i 9. trinn i grunnskolen på Saupstad-Kolstad 0,7 og 0,8 skaleheter mindre på nasjonale prøver i henholdsvis regning og lesing.

**ET GODT SKOLETILBUD**

I forbindelse med den gjennomførte beboerundersøkelsen ble innbyggerne også spurt om hva de synes om skoletilbudet på Saupstad-Kolstad. 64 prosent av de som svarte på dette spørsmålet vurderer skoletilbudet som enten «veldig bra» eller «bra». Dette tilsvarer et snitt på 4,1 på en skala fra 1 til 5, hvor 1 tilsvarer «veldig dårlig» og 5 tilsvarer «veldig bra». Det fremkommer ingen forskjeller mellom beboere med ulik bakgrunn når det gjelder hvordan de vurderer skoletilbudet på Saupstad-Kolstad. Prosentfordelingen av innbyggernes svar etter ulike alderstrinn, illustreres i figuren under.

**Figur 16 Hvordan synes du skoletilbudet er på Saupstad-Kolstad?**



### 3.2 Barnehager på Saupstad-Kolstad

Det er tre kommunale barnehager fordelt på to enheter på Saupstad-Kolstad: Saupstad barnehager (Ringen og Saupstad) og Kolstad barnehage.

#### BARNEHAGEDEKNING

Fra 1.1 2009 har alle barn som fyller ett år innen utgangen av august lovfestet rett til barnehageplass. På nasjonalt nivå var andel barn i alderen 1-5 år med barnehageplass 90 prosent i 2013.<sup>17</sup> Følgende tabell viser antall bosatte barn i de ulike områdene, og kapasitet i barnehage tilbudet i de ulike områdene.

**Tabell 9 Antall bosatte barn i ulike områder og barnehage tilbud**

2013	Trondheim kommune	Saupstad-Kolstad *	ASSS
Bosatte barn 1- 5 år	11414	442	
Antall barnehageplasser 1- 5 år	10918	399	
Dekningsgrad 1-5 år	95,7 %	90 %	90,1 %

Note: Aktuelt opptaksområde består av skolekretsene Kolstad og Saupstad. Tall på kommunenivå er fra KOSTRA, tall innenfor skolekretsene er fra Trondheim kommunes eget prognose/statistikkverktøy.

I skolekretsene på Saupstad-Kolstad bor det 442 barn i alderen 1-5 år. Innenfor det samme området finnes det 399 barnehageplasser. Det betyr at det lokale barnehage tilbudet har en dekningsgrad på 90 prosent.

#### BARENHAGEDELTAKELSE

For å se nærmere på den lokale barnehagedeltakelsen, har vi sett på barnehagebruk blant 415 barn i alderen 1-5 år som er bosatt med postadresse Saupstad. Det er her hentet ut informasjon om barn tilknyttet postnumrene 7078, 7097 og 7098, altså inkludert Husebyområdet. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med tallene som beskriver barnehage tilbudet, men gir samtidig et godt bilde av barnehagedeltakelsen blant barnene bosatt på Saupstad-Kolstad.

Følgende tabell gir en oversikt over bruk av barnehageplass for barn (1-5 år) bosatt på Saupstad og hvilke områder de benytter seg av barnehageplass.

**Tabell 10 Oversikt over bruk av barnehageplass for barn (1-5 år) med postadresse på Saupstad og hvilke områder de benytter seg av barnehageplass, 2013.**

BRUK AV BARNEHAGE (1-5 år)	Antall barn	Prosentandel
Antall bosatte barn 1-5 år med postadresse Saupstad	415	
Barn bosatt med postadresse Saupstad med plass i Saupstadringen eller Kolstad	201	48 %
Barn bosatt med postadresse Saupstad med plass i Huseby barnehage	72	17 %
Barn bosatt med postadresse Saupstad med plass i barnehage annet sted i byen	96	23 %
<b>Sum barn bosatt med postadresse Saupstad som bruker barnehage</b>	<b>369</b>	<b>89 %</b>

Av disse er det totalt 89 prosent som går i barnehage i 2013. 48 prosent benytter Saupstad eller Kolstad barnehager, 17 prosent bruker Huseby barnehage, mens 23 prosent benytter barnehage annet sted i kommunen.

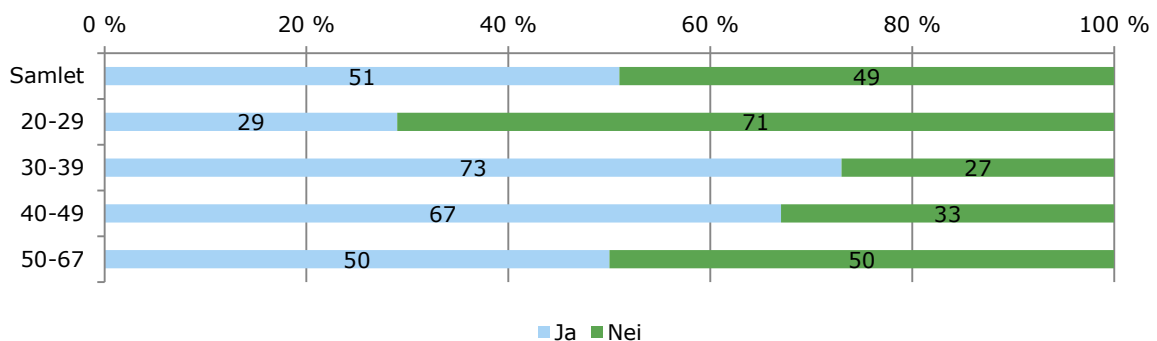
Familier på Saupstad-Kolstad benytter seg dermed også i stor grad av barnehager som ligger utenfor eget boområde. Samtidig er det mange familier bosatt utenfor dette området, som benytter seg av barnehager med beliggenhet på Saupstad/Kolstad.

<sup>17</sup> Barnehager, SSB (2014). URL: <<http://ssb.no/utdanning/statistikker/barnehager>>

På Saupstad-Kolstad er det en utfordring knyttet til språkutvikling og norskerferdigheter i barnehagene. Det er en høy konsentrasjon av barn med samme morsmål, som medfører med at flere barn ikke lærer seg norsk godt nok. En høy kvalitet på barnehagetilbudet forutsetter et bedre norskspråklig barnehagemiljø, økt bemanning, samt økt antall flerspråklige ansatte som snakker barnas morsmål og kan kommuniserer med en foreldregruppe der mange ikke snakker norsk. I 2013 hadde 47 prosent av barnene i barnehagene på Saupstad-Kolstad fått innvilget språkmidler.

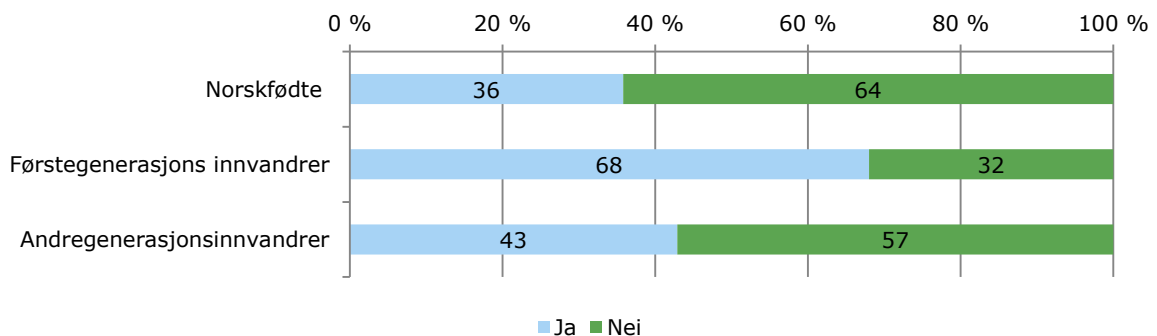
I beboerundersøkelsen spurte vi respondentene som har hjemmeboende barn om barnet går i barnehage på Saupstad-Kolstad. Blant respondentene som har hjemmeboende barn under skolealder, oppgir 51 prosent at barnet går i barnehage på Saupstad-Kolstad. Dette er noe lavere enn hva statistikken tilsier, og kan ha sammenheng med at barnene går på andre barnehager utenfor Saupstad-Kolstad. Påfølgende figur illustrerer svarene. I figuren er aldersgruppene 16-19 år og over 67 år tatt ut, grunnet manglende svar.

**Figur 17** Går barnet i barnehage på Saupstad-Kolstad?



Følgende figur viser hvordan beboerne med hjemmeboende barn som har barn i barnehage for-deler seg etter bakgrunn. Av figuren kan vi lese at det er en høyere prosentandel blant førstege-nerasjonsinnvandrerne som har barn som går i barn i barnehage på Saupstad-Kolstad, sammen-lignede med norskfødte med norskfødte foreldre og andregenerasjonsinnvandrere.

**Figur 18** Går barnet i barnehage på Saupstad-Kolstad? Fordeling etter bakgrunn.



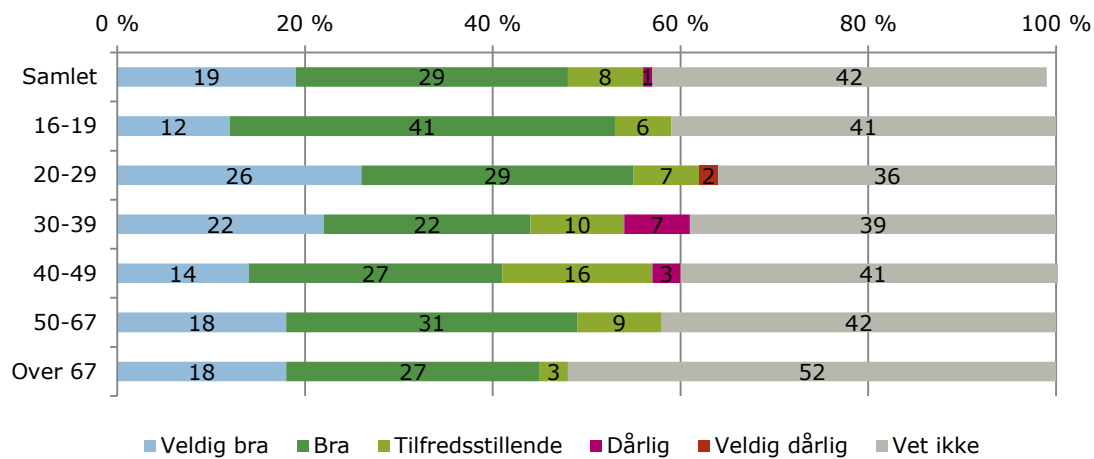
### ET GODT BARNEHAGETILBUD

Videre ble beboerne i beboerundersøkelsen spurt om hva de synes om barnehagetilbudet på Saupstad-Kolstad. Figuren under viser at majoriteten av respondentene oppgir at de ikke vet eller har noen oppfatning om barnehagetilbudet. Dette kan skyldes at disse respondentene ikke har barn i barnehagen, eller planer om å få barn, og derfor ikke har noen formening om barne-hagetilbudet.

50 prosent av de som har en oppfatning av barnehagetilbudet synes imidlertid at barnehagetilbudet på Saupstad-Kolstad er «veldig bra» eller «bra». Det er i alderstrinnet 30-39 år vi finner den største andelen av respondentene som svarer at barnehagetilbudet er «dårlig», med 7 prosent.

Det fremgår ingen forskjeller mellom beboere med ulik bakgrunn når det gjelder hvordan de vurderer barnehage tilbudet på Saupstad-Kolstad.

**Figur 19 Hvordan synes du barnehage tilbudet er på Saupstad-Kolstad?**



## 4. AREALBRUK, BOSAMMENSETTING OG INFRASTRUKTUR

Saupstad-Kolstad er den første drabantbyen i Trondheim.<sup>18</sup> I løpet av sine 40 år, har det vært gjort lite arbeid med opprustning av offentlige rom, infrastruktur, grøntareal og bygningsmiljø. I levekårsundersøkelsen fra 2011 kom det frem at bydelen har større utfordringer på disse områdene enn andre bydeler i Trondheim. Videre er bydelen tidligere beskrevet med en ensartet og homogen boligsammensetning, og med boliger som er blant byens billigste.<sup>19</sup> Det er derfor ytre behov for en mer sammensatt og mangfoldig boligstruktur som kan bidra til at bredden i befolknings sammensetningen øker.

I forbindelse med *Områdeprogrammet for Saupstad-Kolstad*, er det nedtegnet følgende **målsetting** som omhandler bruk av areal i bydelen:

- I 2020 er Saupstad-Kolstad er bærekraftig bydel med mer **variert bosammensetning** og høy kvalitet på **infrastruktur** og **offentlige rom**

I dette kapittelet beskrives bebyggelse, offentlig infrastruktur og grønne områder på Saupstad-Kolstad pr. 2014. Videre gjøres det rede for beboerens egne vurderinger knyttet til bolig og aktivitet i borettslagene, syn på uteareal og infrastruktur i bydelen.

### 4.1 Beskrivelse av arealene på Saupstad-Kolstad

I det følgende gis en beskrivelse av arealene på Saupstad-Kolstad. I denne beskrivelsen skiller vi mellom areal benyttet til ulike formål. Vi deler dette inn i tre områder: grøntområder, bebygde områder, og infrastruktur. Videre har vi gjort ytterligere et skille innenfor disse tre hovedområdene. Dette gjør vi rede for under.

Vi gjør et skille mellom følgende tre **grøntområder**:

- en for offentlige grønne områder, som for det meste gjenspeiler grønne, gressklipte flater samt mer upleide gressfelt og kulturlandskapsrester og krattskogbevokste områder
- et grøntområde for lek og rekreasjonsmuligheter som er upleide grønne områder
- en for private og halv-offentlige grøntområder, som for det meste gjenspeiler områder i tilknytning til bebyggelse og som pleies parkmessig - som klipte planområder, buskfelt og enkelttrær

Videre skiller vi mellom ulike typer **bebyggelse** i området:

- bygg til bolig av ulike typer
- offentlige bygg og institusjoner
- næringslivsbygg
- andre bygg (kirke)

Til sist gjør vi et skille mellom tre ulike former for **infrastruktur**:

- Bilveier
- Gang- og sykkelstier
- Parkeringsplasser

Følgende figur gir en illustrasjon over de tre hovedområdene for bruk av areal.

<sup>18</sup> IMDi (2014). «Tverrsektorielt samarbeid i områdesatsing. Eit statleg perspektiv på områdesatsing som tverrsektorielt grep i velferdspolitikken».

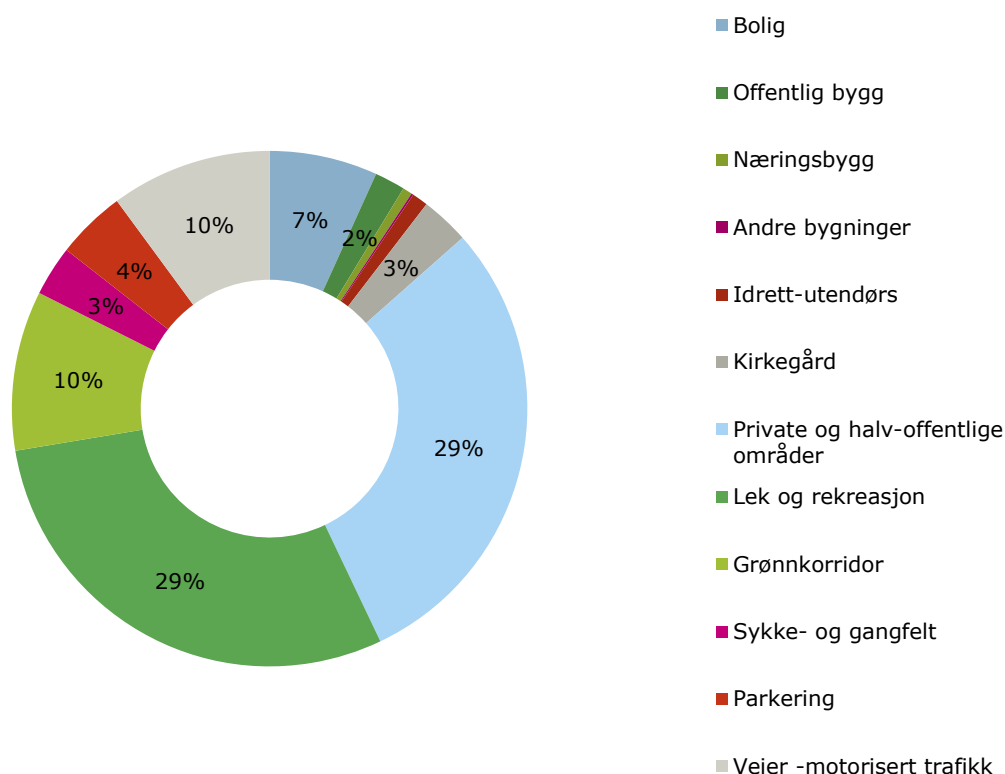
<sup>19</sup> Trondheim kommune (2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen»

Figur 20 Illustrasjon hovedområder for bruk av areal



Områdene på Saupstad-Kolstad har mye grøntstruktur i form av store åpne arealer. Saupstad-Kolstad er videre karakterisert som en «bilplanlagt» bydel med relativt store areal avsatt for biltrafikk og parkering. Dette illustreres også med følgende figur, som viser prosentfordelingen av areal som blir benyttet til ovennevnte arealkategorier.

**Figur 21 Prosentfordeling av arealbruk på Saupstad-Kolstad. 2014**



Det meste av arealet på Saupstad-Kolstad er grøntområder som kan blant annet utnyttes til lek og rekreasjon. Til sammen utgjør grøntområdene 62 prosent av arealet på Saupstad-Kolstad, herunder også de private og halv-offentlige områder, kirkegården og grønncorridorene. De private og halv-offentlige områdene er områder utenfor og i forbindelse med boligene. Videre utgjør bebyggelsen på Saupstad-Kolstad 9 prosent, hvorav privatboliger og blokker utgjør 7 prosent. Trafikkområdene, herunder bilveier, parkeringsplasser og sykkel- og gangfelt, utfør 18 prosent av området. Parkering alene utgjør 4 prosent av arealet på Saupstad-Kolstad.

## 4.2 Boligmengde

I det følgende beskrives boligsammensettingen på Saupstad-Kolstad, med tilhørende resultater fra beboerundersøkelsen vedrørende spørsmål om bolig og borettslag.

**Tabell 11 Oversikt boligtyper på Saupstad-Kolstad**

BOLIGTYPE	2010	2011	2012
Frittliggende enebolig eller våningshus	113	118	119
Hus i kjede, rekke-/terrasse-hus, vertikaldelt tomannsbolig	146	149	155
Horisontaldelt tomannsbolig eller annet boligbygg med mindre enn 3 etasjer	50	50	50
Blokk, leiegård e.l.	2 138	2 138	2 138
Sum	2 447	2 455	2 462

Kilde: SSB/Kompass (Trondheim kommune, byplankontoret)



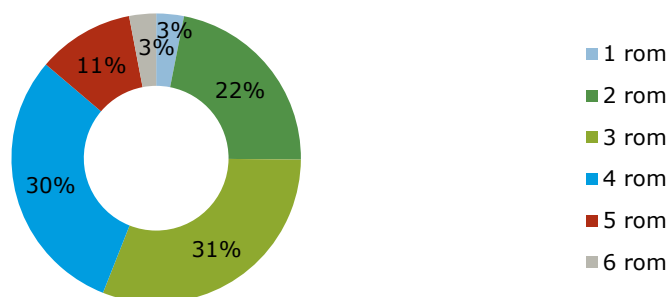
Av totalt 2 462 boliger på Saupstad-Kolstad, er 2 138 boliger tilknyttet blokker, leiegårder eller lignende. Dette utgjør 87 prosent av boligmassen i bydelen. Videre er det 119 frittliggende eneboliger eller våningshus, 115 rekke- eller terrassehus, og 50 tomannsboliger i bydelen. Fordeelingen av disse boligtypene har vært stabil på Saupstad-Kolstad de siste tre årene. Følgende figur viser prosentfordelingen av boligtyper pr. 2012.

**Figur 22 Prosentfordeling av boligtype. 2012**



Høyest prosentandel av boligene består enten av 3 (31 prosent) eller 4 (30 prosent) rom. Fordeelingen av antall rom i boligene i bydelen fremkommer av følgende figur.

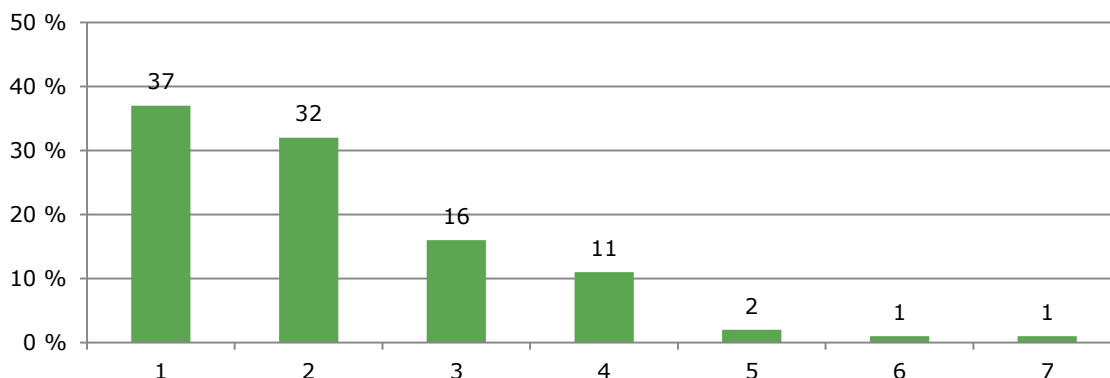
**Figur 23 Prosentfordeling av antall rom i boligene (2010)**



### ANTALL PERSONER I HUSSTANDEN

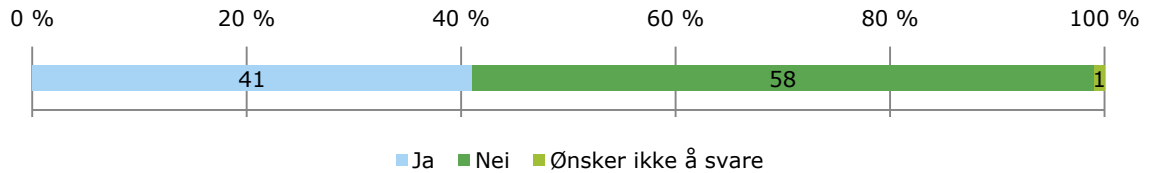
Respondentene har i beboerundersøkelsen blitt stilt spørsmål om hvor mange personer som bor i deres husstand. Av figuren under kan vi lese at 37 prosent av respondentene oppgir at de bor alene i sin bolig. Videre oppgir 32 prosent at de bor sammen med en annen person, mens 31 prosent bor sammen med tre eller flere. Den fullstendige prosentvise fordelingen av hvor mange personer som bor i husstandene på Saupstad-Kolstad kan leses av følgende figur.

**Figur 24 Hvor mange personer bor det i din husstand/i din bolig? Prosentfordeling**



Figuren under viser videre at 41 prosent av respondentene oppgir at det bor barn i deres husstand, mens 58 prosent i beboerundersøkelsen ikke har barn i sin husstand.

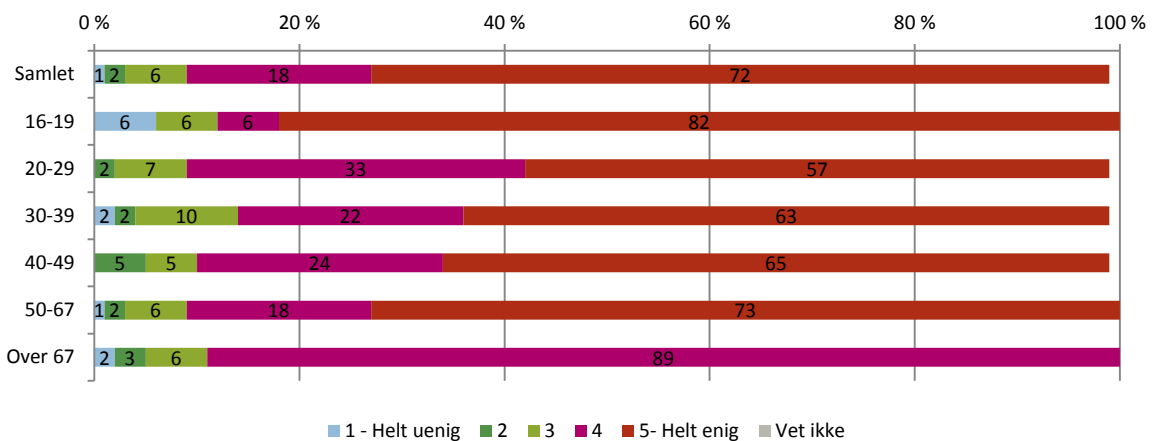
**Figur 25 Bor det barn i husstanden?**



### TRIVES I BOLIGEN

I beboerundersøkelsen ble respondentene spurt om de trives i sin egen bolig. Undersøkelsen viser høy grad av trivsel i egen bolig, signalisert ved at totalt 91 prosent av respondentene er enige i denne påstanden. Kun 3 prosent av respondentene oppgir at de er svært misfornøyde med sin egen bolig.

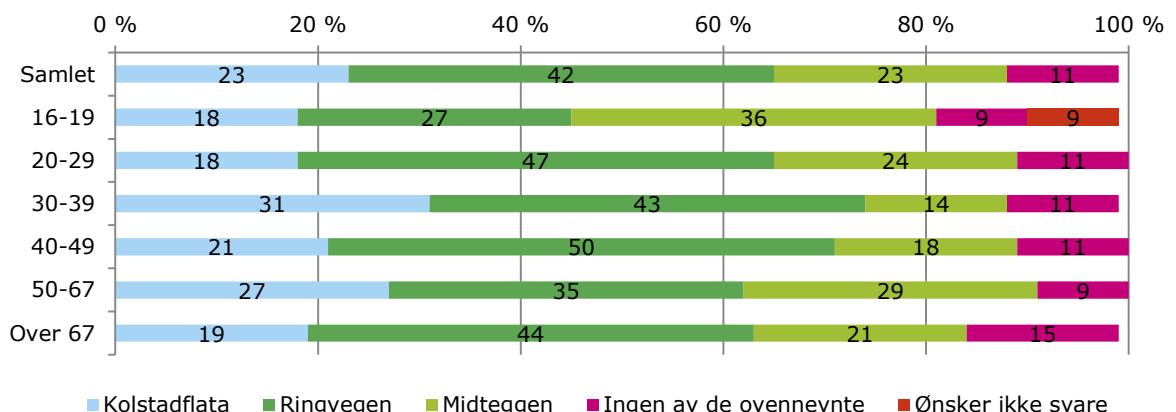
**Figur 26 Påstand: Jeg bor i en bolig jeg trives i**



### BORETTLAG

Følgende figur viser at den største andelen av respondentene i beboerundersøkelsen bor i Ringvegen borettslag. 42 prosent av de spurte bor i dette borettslaget. Kolstadflata og Midtegggen borettslag består begge av 23 prosent av respondentene, mens 11 prosent av respondentene svarer at de bor i et borettslag som ikke er nevnt. Det er bare i aldersgruppen 16-19 år at det fremkommer respondenter som ikke ønsker å svare (9 prosent). Dette kan indikere at de yngste i undersøkelsen er mer stedbevisste med hensyn til områder i bydelen, og dermed ikke vil svare på spørsmålet.

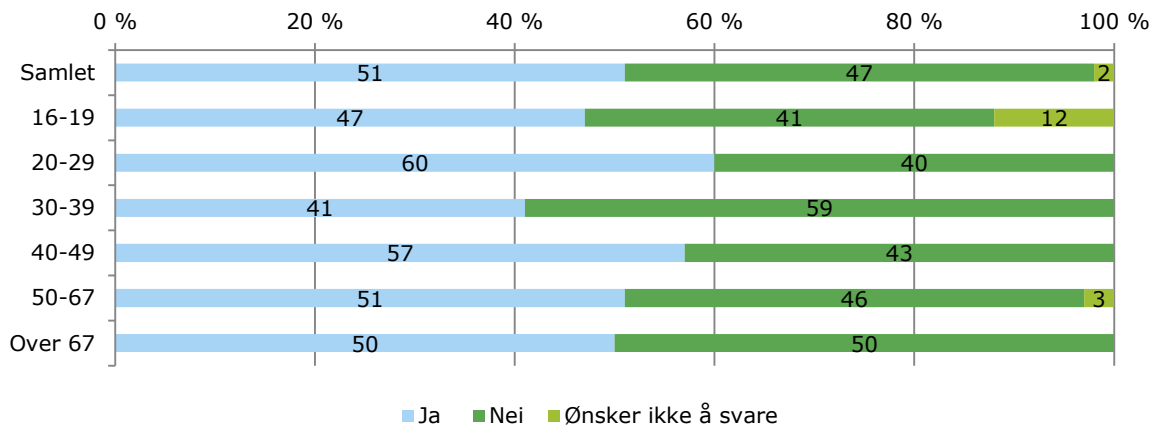
**Figur 27 Hvilket borettslag bor du i?**



### AKTIVE BORETTSLAG

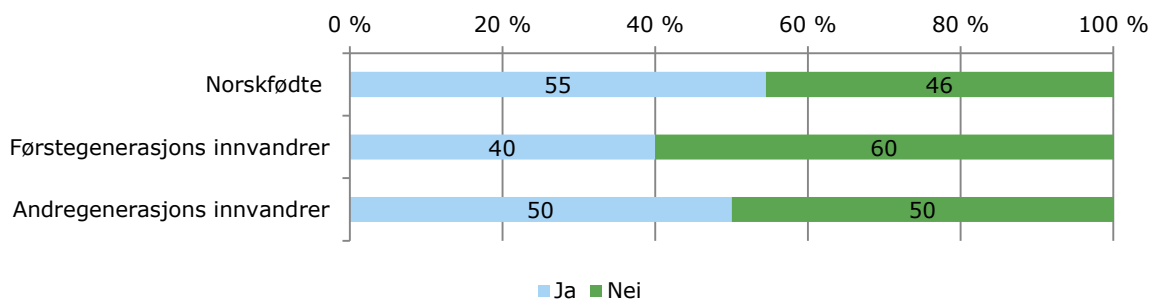
Respondentene har blitt spurt om de eller noen andre i husstanden har deltatt i borettslagets aktiviteter i løpet av det siste året. Aktiviteter knyttet til borettslaget er spesifisert som dugnader, møter, sosiale tilstelninger, generalforsamling, eller å ha vært styremedlem eller varamedlem i borettslaget. Figuren under viser at halvparten av respondentene (51 prosent) oppgir at noen i deres husstand har deltatt i borettslagets aktiviteter det siste året. Dette oppgis i størst grad av respondenter i aldersgruppen 20-29 år (60 prosent).

**Figur 28 Har du eller noen i din husstand deltatt i borettslagets aktiviteter det siste året?**



Følgende figur viser deltakelse i borettslagets aktiviteter fordelt etter beboernes bakgrunn. Av figuren kan vi lese at det er noen, men små, forskjeller mellom norskfødte beboere med norske foreldre og beboere med annen bakgrunn, knyttet til hvorvidt de har deltatt i borettslagets aktiviteter det siste året.

**Figur 29 Deltakelse i borettslagets aktiviteter fordelt etter bakgrunn**



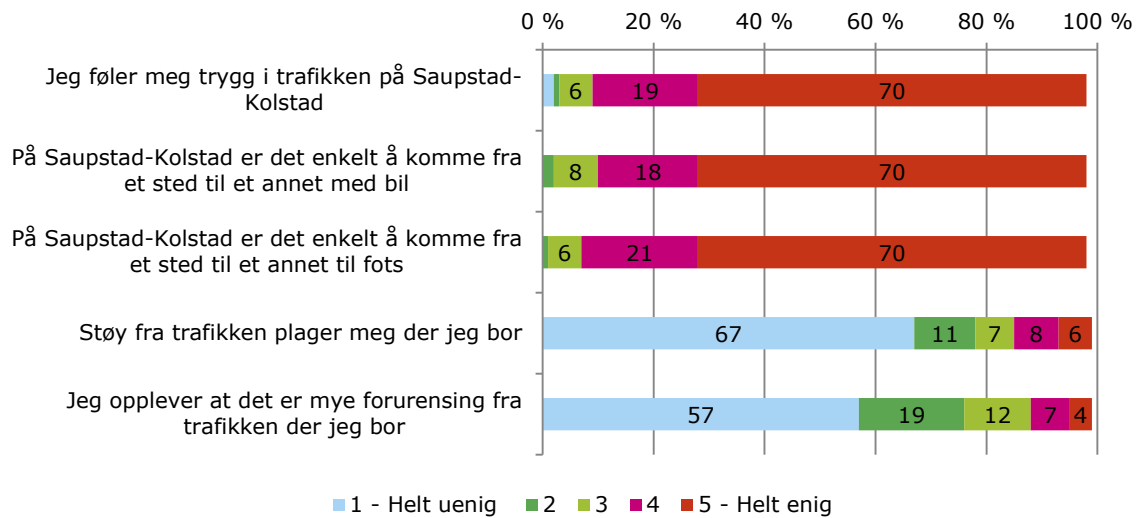
### 4.3 Beboerens synspunkter på trafikk og uteområder på Saupstad-Kolstad

I det følgende beskrives beboernes synspunkter på trafikk og uteområder på Saupstad-Kolstad.

#### SYNSPUNKTER PÅ TRAFIKK

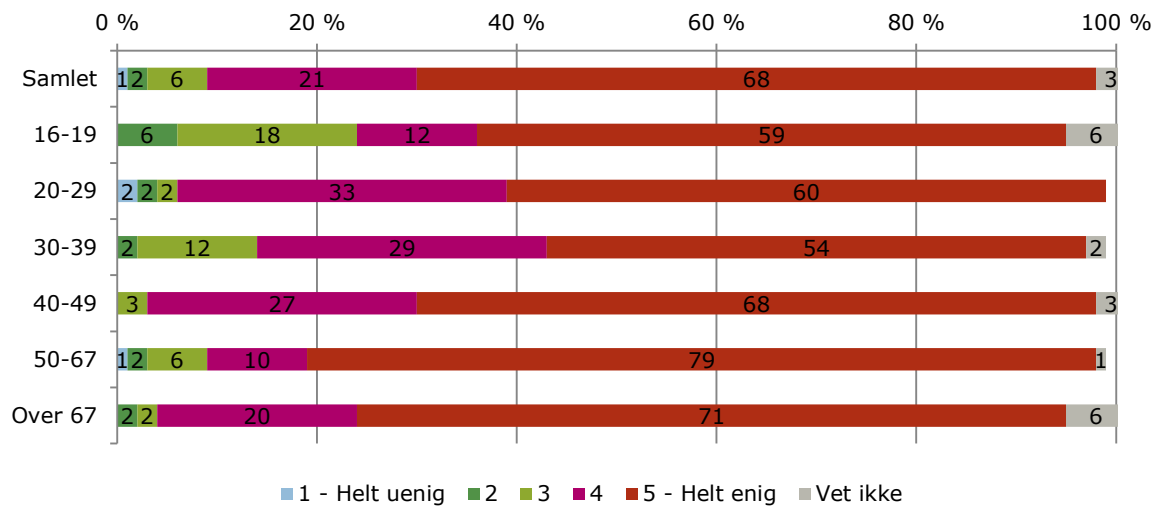
Figuren nedenfor viser en rekke påstander om trafikken på Saupstad-Kolstad, som respondentene også ble bedt om å ta stilling til i beboerundersøkelsen. Basert på disse svarene kan det sies at en stor andel føler seg trygge i trafikken i bydelen (70 prosent). Et betydelig flertall av respondentene vurderer også at trafikkbildet er utformet slik at det er lett å komme fra et sted til et annet både med bil og til fots (begge 70 prosent). Respondentene svarer også i stor grad at det er lite støy fra trafikken som er plagsomt (67 prosent), og at det er lite forurensning fra trafikken (57 prosent). Basert på disse tilbakemeldingene virker de fleste beboerne i undersøkelsen å være fornøyde med trafikksituasjonen på Saupstad-Kolstad.

**Figur 30 Påstander om trafikken på Saupstad-Kolstad.**



Respondentene ble videre spurt om deres tilfredshet med kollektivtilbudet på Saupstad-Kolstad. Dette illustreres i figuren under. Totalt sett svarer 89 prosent at det er et godt kollektivtilbud, hvor aldersgruppen over 67 år er mest fornøyd med kollektivtilbudet. 91 prosent i denne gruppen mener at tilbudet er godt i bydelen. Gruppen på 16-19 år er den som er minst fornøyd med kollektivtilbudet. 8 prosent av disse mener at det ikke er et godt kollektivtilbud på Saupstad-Kolstad. Det er også 6 prosent av respondentene fra de samme aldersgruppene, 16-19 år og over 67 år, som svarer at de ikke vet om det er et godt kollektivtilbud i bydelen, noe som kan indikere at det er i disse to aldersgruppene det er flest som ikke benytter seg av dette tilbudet.

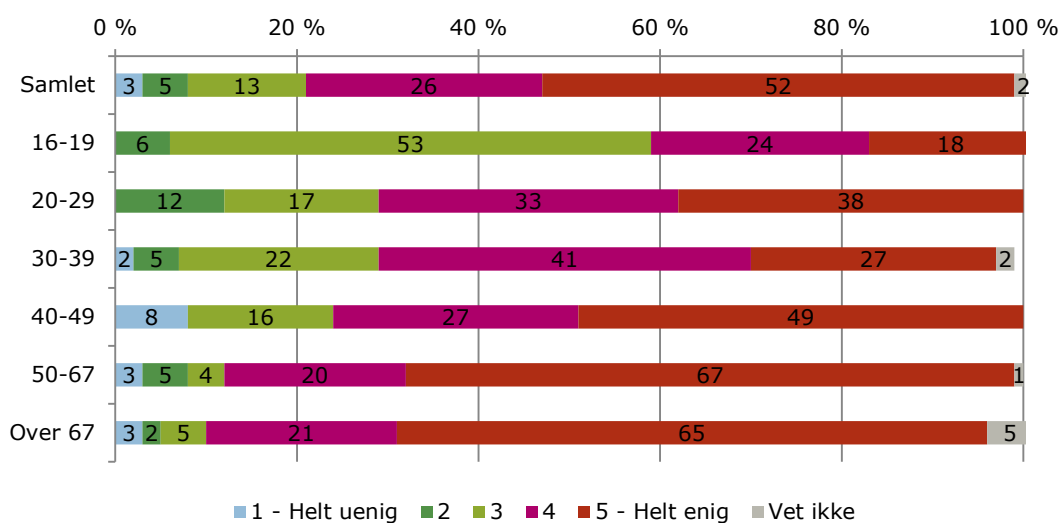
**Figur 31 Påstand: Det er et bra kollektivtilbud på Saupstad-Kolstad**



### TRYGGE UTEOMRÅDER

Respondentene ble også spurt om det er trygge uteområder for barn og unge på Saupstad-Kolstad. Totalt sett er over to tredjedeler av respondentene (78 prosent) enige i denne påstanden. Det er spesielt aldersgruppene fra 40 år og oppover som føler at det er trygge uteområder for unge i bydelen, selv om aldersgruppen 40-49 år også har den høyeste andelen med respondenter som er helt uenig i denne påstanden, med 8 prosent. Det fremkommer også i figuren at det er en del variasjon i de ulike aldersgruppene. I aldersgruppen 16-19 år, som kan sies å representere barn og unge på Saupstad-Kolstad i beboerundersøkelsen, virker rundt halvparten av respondentene (53 prosent) å være usikre eller nøytrale til om det er trygge uteområder for de unge i bydelen.

**Figur 32 Påstand: Det er trygge uteområder for barn og unge på Saupstad-Kolstad**



## 5. MØTEPLASSER OG DELTAKELSE

Tidligere er det identifisert mangler på attraktive og tilgjengelige **møteplasser** i bydelen, både utendørs og innendørs.<sup>20</sup>

Alghasi argumenterer for felles møteplasser er av stor betydning for flerkulturelle boområder.<sup>21</sup> Møteplasser er fysiske, og kan helt konkret gi borgerne mulighet for livsutfoldelse og deltakelse på ulike samfunnsarenaer. Men begrepet «møteplass» kan også forstås som en sfære der folk møtes på tvers av ulik bakgrunn, der de kan utvikle tilhørighet og felles identitet, og som kan fungere som et *samfunnslim* mellom borgerne. Dette knytter opp mot en annen trend i mye nyere forskning på innvandring og integrering, nemlig betydning av sivilsamfunnet og sivil fellesskap. Begrepet «sivilt fellesskap» brukes vanligvis for å betone at også andre forhold enn jobb, utdanning og familieliv virker avgjørende inn på tilknytningen mennesker har til et lokalsamfunn og til mennesker de omgir seg med. Det sivile samfunn betegner dermed forhold som ligger utenfor den private sfære, men også bortenfor stat og marked. I det sivile samfunnet er de frivillige organisasjonene krumtappen, ved at de utgjør arenaer hvor mennesker med ulik bakgrunn kan møtes og utvikle fellesskap, gjensidig tillit og nettverk.<sup>22</sup>

I forbindelse med *Områdeprogrammet for Saupstad-Kolstad*, er det nedtegnet følgende **målsetting** som omhandler bruk av areal i bydelen:

- I 2020 er Saupstad-Kolstad en inkluderende bydel med **gode møteplasser** og muligheter for **deltakelse**

I dette kapitlet beskrives beboernes syn på møteplasser som finnes i bydelen, hvilke steder og tilbud de benytter på Saupstad-Kolstad, samt deres deltakelse i frivillige organisasjoner og arbeid.

### 5.1 Møteplasser og stedsbruk

I det følgende beskrives beboerens vurdering av møteplasser på Saupstad-Kolstad etterfulgt av hvilke steder og tilbud beboerne benytter.

#### MØTEPLASSER

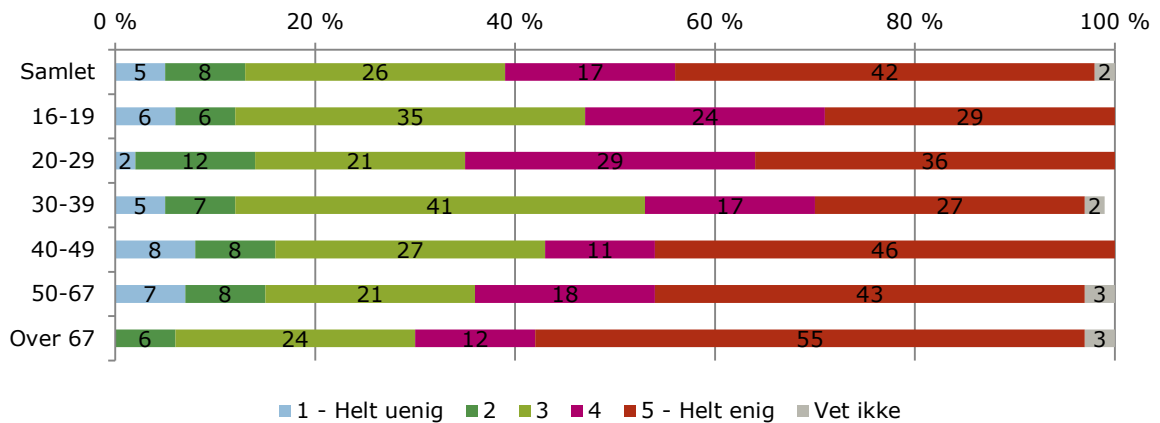
Respondentene i beboerundersøkelsen har blitt spurt om det finnes gode steder å møte andre mennesker i bydelen. Omtrent 60 prosent av beboerne opplever at det er slike møtesteder på Saupstad-Kolstad. Det er en tendens at det er de eldre beboerne som i størst grad synes det er gode møteplasser i bydelen. Dette fremkommer av følgende figur.

<sup>20</sup> Trondheim kommune (2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen»

<sup>21</sup> Alghasi, S., m.fl. (red.) (2012): Den globale drabantbyen. Groruddalen og det nye Norge. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

<sup>22</sup> Se for eksempel: Putnam, R. (2000): Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community. New York: Simon & Schuster; Rogstad, J. (2007): Demokratisk fellesskap. Politisk inkludering og etnisk mobilisering. Oslo: Universitetsforlaget; Wollebæk, D. og Seggaard, S. B. (red.) (2011): Sosial kapital i Norge. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. og Wollebæk 2011.

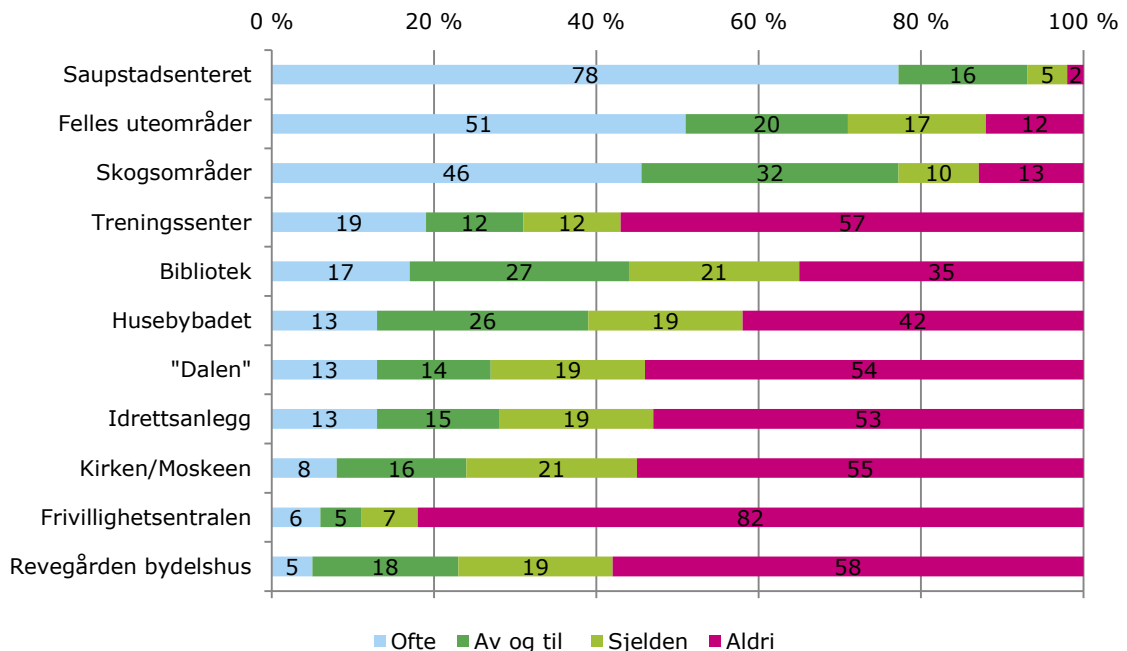
**Figur 33 Påstand: På Saupstad-Kolstad er det gode steder å møte andre mennesker**



**STEDSBRUK**

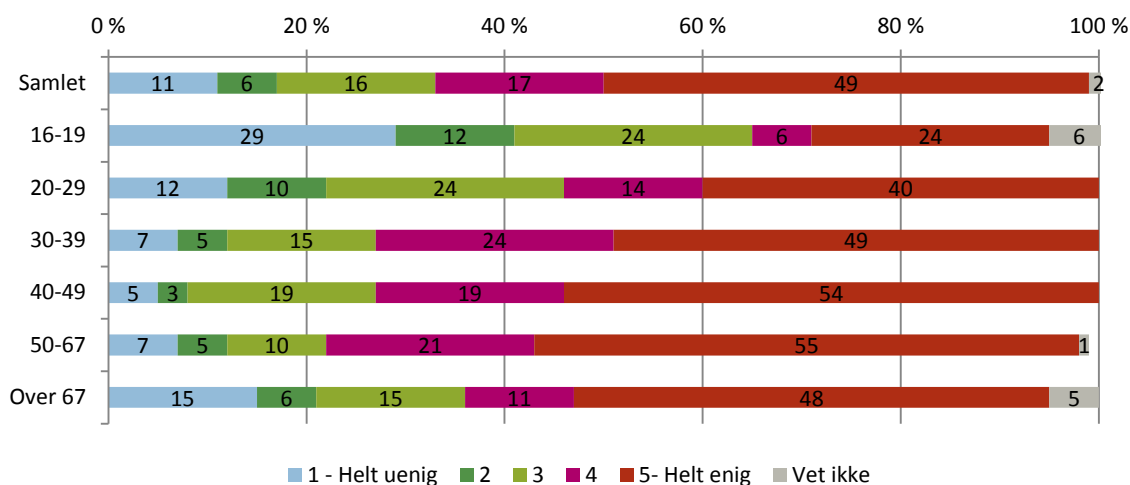
Respondentene ble også spurt om hvilke steder de benytter på Saupstad-Kolstad. Neste figur illustrer respondentenes svar på dette spørsmålet. Majoriteten av respondentene svarer at de benytter Saupstadsenteret ofte (78 prosent). I tillegg blir felles uteområder (51 prosent) og skogsområder (46 prosent) benyttet hyppig. Av de andre stedene respondentene blir spurt om, benytter nesten halvparten av respondentene seg aldri av tilbudene. Frivilligsentralen og Revegården Bydelshus er de tilbudene som blir benyttet minst av respondentene. 82 prosent oppgir at de aldri benytter seg av Frivilligsentralen, mens 58 prosent aldri benytter seg av Revegården Bydelshus.

**Figur 34 Hvilke av følgende steder bruker du på Saupstad-Kolstad?**



Neste figur illustrer antall respondenter som benytter seg av turmuligheter i nærmiljøet. Totalt benytter over halvparten av respondentene seg av slike turmuligheter (66 prosent). I aldersgruppen 16-19 år er tilsvarende andel bare 30 prosent. For alle de andre aldersgruppene er det en generell tendens at turmulighetene i området benyttes av et flertall.

**Figur 35 Påstand: Jeg benytter meg av turmuligheter i nærmiljøet.**



## 5.2 Frivillighet og deltakelse

I Saupstad-Kolstad er det registrert 29 frivillige lag og organisasjoner. Organisasjonene som er lokalisert i bydelen har betydelig aktivitet og favner bredt. Følgende tabell gir en oversikt over lokale lag og foreninger som er lokalisert i Saupstad-Kolstad.

**Tabell 12 Oversikt lokale lag og foreninger**

<b>Religiøse og kulturelle tilbud</b>	Bahai
	Ungdomsklubb i Kolstad menighet
	Kolstad menighet
	Mevlana kulturforening (islamsk)
	Saupstadkirka
	Irakisk kurdisk kvinneforening
	Kurdisk kvinnegruppe
<b>Seniortilbud</b>	Dalaringen pensjonistforening
	Flatåsen seniorforening
	Midt i blinken
	Saupstad seniordans
<b>Fysisk aktivitet</b>	Danseriet (Flatåsen)
	Flatåsen idrettslag
	Kolstad fotball
	Kolstad håndball
	Romolslia sportsklubb
	Trondheim taekwondo avd Flatåsen
	Orienteringslaget Trollelg
	Vestbyen IL svømming
<b>Musikk</b>	Flatåsen skolekorps
	Komba-ja barnekor
<b>Annet</b>	Granåsen speidergruppe
	Kolstad arbeiderdag
	Trofast åpen barnehage
	Kvinner sammen
	Kolstad bydelsfestival
	Lokalhistorie og slektsforsknings-gruppe for Saupstad, Flatåsen og Romolslia
	Boxåpner kultursenter for barn og unge
	Saupstad Frivillighetssentral

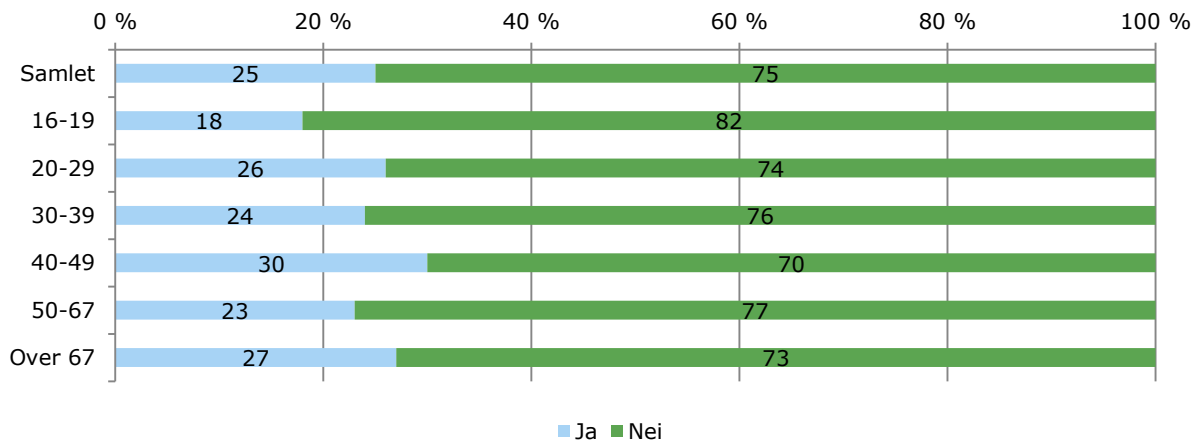


Utover dette arrangeres det også en egen bydelsfestival, Kolstaddagene, som er et samarbeid mellom Frivillighetssentralen, skolene, barnehagene, ungdomsklubben og enkelte frivillige lag og foreninger.<sup>23</sup>

### DELTAKELSE I FRIVILLIGE ORGANISASJONER ELLER ARBEID

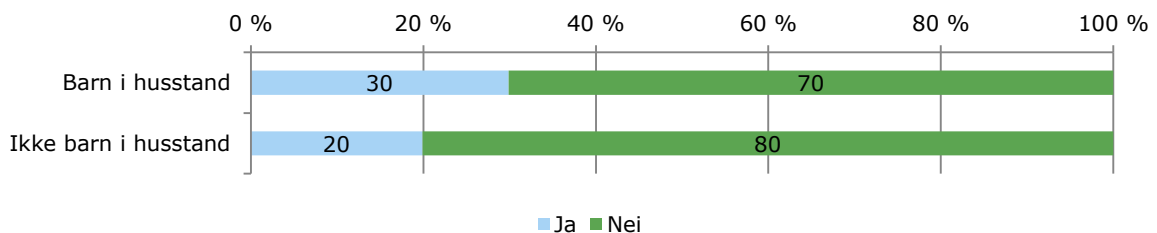
I beboerundersøkelsen spurte vi om innbyggerne på Saupstad-Kolstad deltar i en frivillig organisasjon eller frivillig arbeid på fritiden. Figuren under viser at majoriteten av respondentene ikke deltar i en frivillig organisasjon. 25 prosent svarer at de deltar i frivillig arbeid, mens 75 prosent av respondentene ikke gjør frivillig innsats på fritiden. Dette virker også å være en generell tendens for alle aldersgrupper i undersøkelsen.

**Figur 36 Deltar du i en frivillig organisasjon eller i frivillig arbeid på fritiden?**



Andelen beboere som oppgir at de deltar i en frivillig organisasjon eller gjør frivillig arbeid er høyere blant beboere med barn i husstanden (30 prosent) enn beboere uten barn i husstanden (20 prosent). Dette fremkommer av følgende figur.

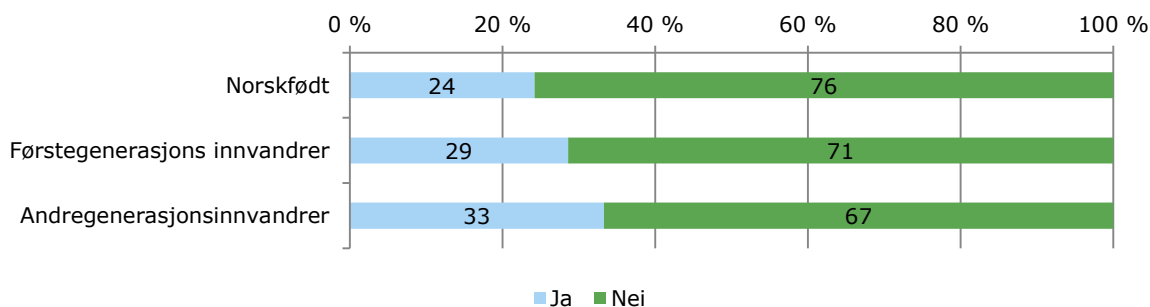
**Figur 37 Deltakelse i frivillige organisasjoner eller arbeid blant de med og uten barn i husstanden.**



Når vi ser på deltakelse i frivillighet fordelt på bakgrunn, ser vi at andelen som oppgir at de deltar i frivillige organisasjoner eller gjør frivillig arbeid er størst blant andregenerasjonsinnvandrere. 33 prosent i denne gruppen oppgir dette. Tilsvarende oppgir 29 prosent av førstegenerasjonsinnvandrere og 24 prosent av de norskfødte at de deltar i frivillige aktiviteter. Dette fremkommer av følgende figur.

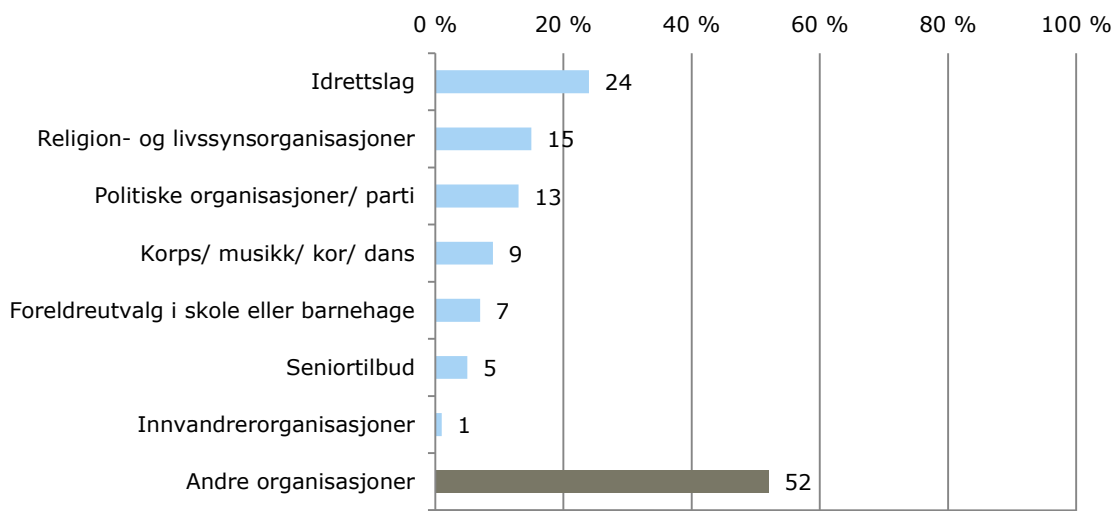
<sup>23</sup> <http://saupstad.frivilligsentral.no/?pageslug=lag-og-foreninger-5050>

**Figur 38 Deltakelse i frivillige organisasjoner eller frivillig arbeid fordelt etter bakgrunn. N=300**



De som deltar i en frivillig organisasjon eller frivillig arbeid oppgir at de deltar i organisasjonene som fremkommer av følgende figur.

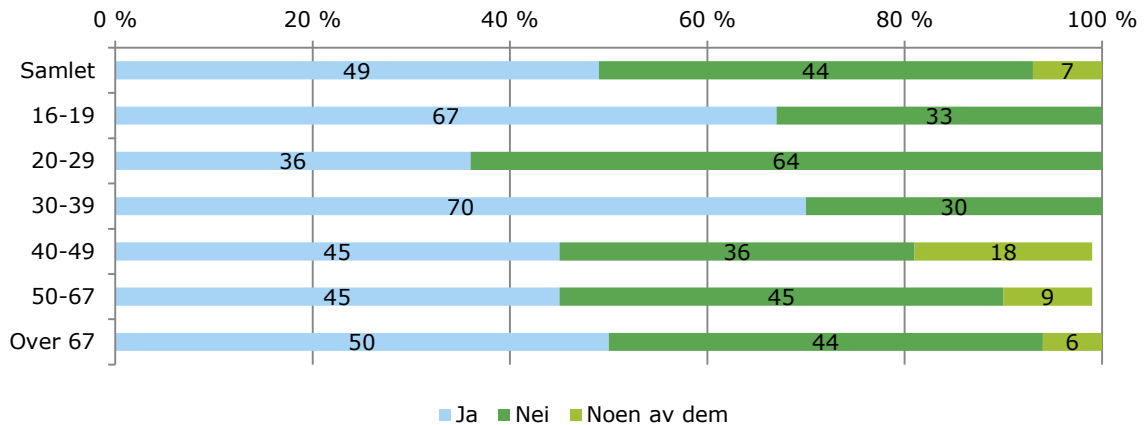
**Figur 39 Hvilke av følgende organisasjoner deltar du i? N=75**



24 prosent av de som deltar i frivillige organisasjoner, oppgir deltar i organisasjonsarbeid tilknyttet idrett. Mens 15 prosent deltar i religion- og livssynsorganisasjoner, og 13 prosent i politiske organisasjoner eller partier. 1 prosent oppgir at de som deltar i frivillig arbeid eller organisasjonsliv, er tilknyttet innvandrerorganisasjoner. Videre oppgir 52 prosent at de deltar i andre organisasjoner enn de kategoriene som ble spurt om i undersøkelsen. Analyser av respondentenes utdypende svar på dette spørsmålet tilsier at de fleste av denne gruppen deltar i frivillig arbeid i forbindelse med Frivillighetssentralen eller veldedighet.

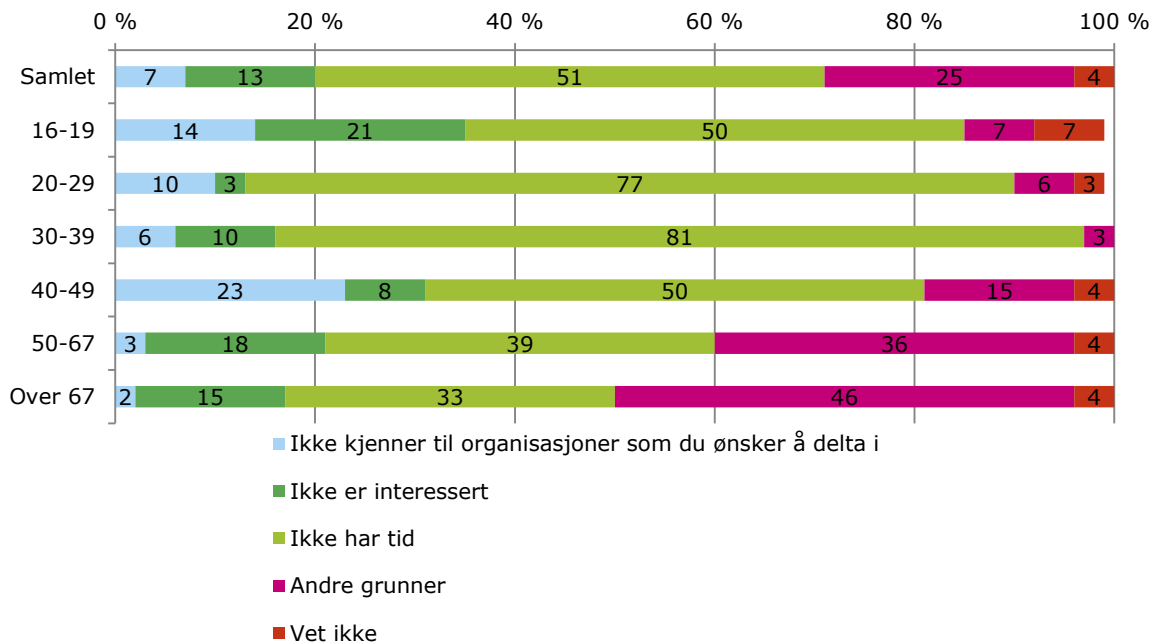
Blant beboerne på Saupstad-Kolstad som arbeider frivillig eller deltar i en frivillig organisasjon, oppgir omtrent halvparten at organisasjon de er engasjert i er lokalisert på Saupstad-Kolstad. Det er en høyere prosentandel av beboere i aldersgruppen 16-19 år og 30-39 år som er engasjerte i frivillig arbeid lokalisert på Saupstad-Kolstad, sammenlignet med beboere i andre aldersgrupper. Dette fremkommer av følgende figur.

**Figur 40 Er foreningen/organisasjonene du deltar i lokalisert på Saupstad-Kolstad?**



Blant beboerne som ikke deltar i frivillig organisasjonsarbeid, oppgir halvparten mangel på tid som grunn til at de ikke deltar. Videre er det omtrent en fjerdedel av beboerne mellom 40-49 som oppgir at de ikke kjenner til en organisasjon de ønsker å delta i, hvilket kan indikere at det er færre åpenbare fritidstilbud for denne aldersgruppen.

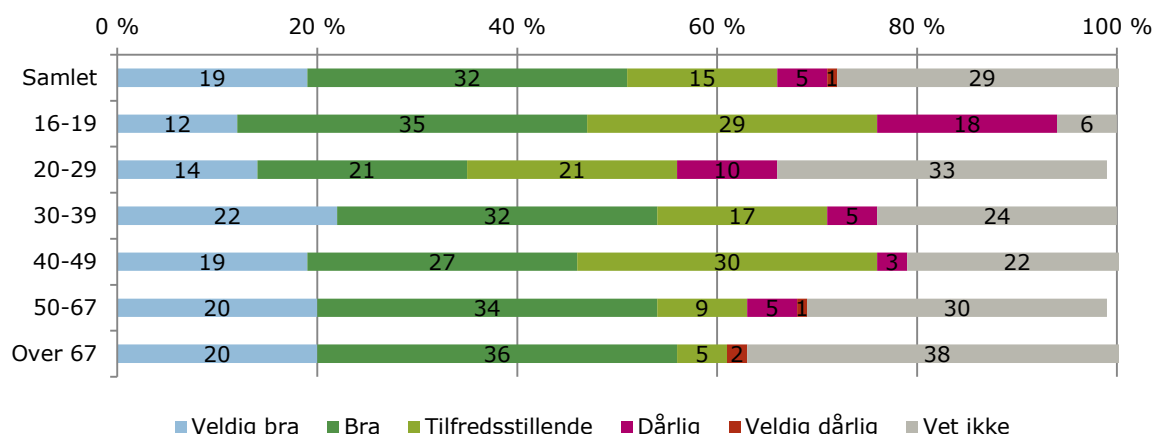
**Figur 41 Hvorfor deltar du ikke i frivillig i organisasjonsarbeid eller i frivillig arbeid på fritiden?**



**FRITIDSTILBUD**

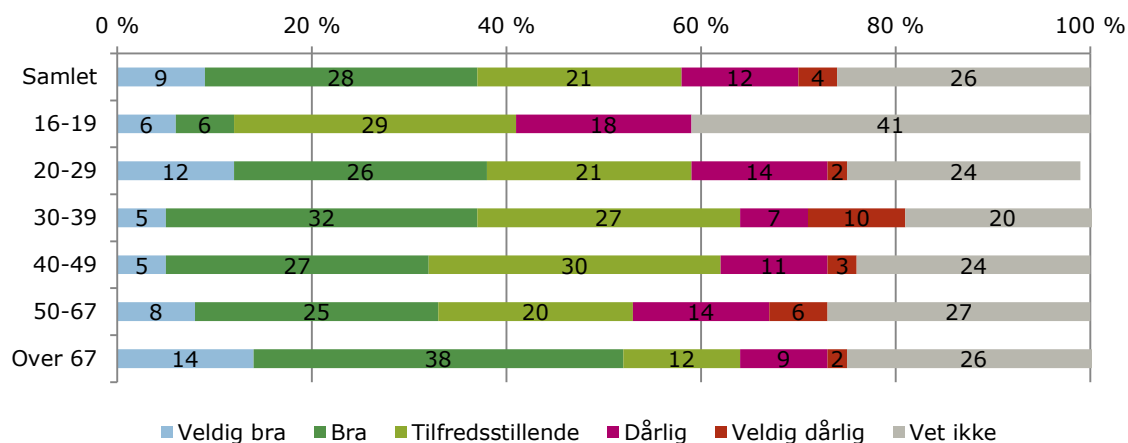
Omtrent halvparten av beboerne synes det er et godt fritidstilbud til barn og unge på Saupstad-Kolstad, som illustrert i figur 3.2. Særlig er det en høy prosentandel (47 prosent) blant de yngste beboerne (mellom 16-19) som synes at fritidstilbudet enten er «veldig bra» eller «bra». Imidlertid er det samtidig 18 prosent i denne aldersgruppen som synes at fritidstilbudet til barn og unge er «dårlig» på Saupstad-Kolstad.

**Figur 42 Hvordan synes du fritidstilbudet for barn og unge er på Saupstad-Kolstad?**



Respondentene ble også spurt om fritidstilbudet for voksne på Saupstad-Kolstad. Figuren under viser at 37 prosent av beboerne i bydelen synes at fritidstilbudet for voksne er enten «veldig bra» eller «bra». At 26 prosent av beboerne ikke har en mening om fritidstilbudet for voksne på Saupstad-Kolstad, kan være en indikasjon på at det ikke er noe tydelige definerte fritidstilbud for denne delen av befolkningen i bydelen.

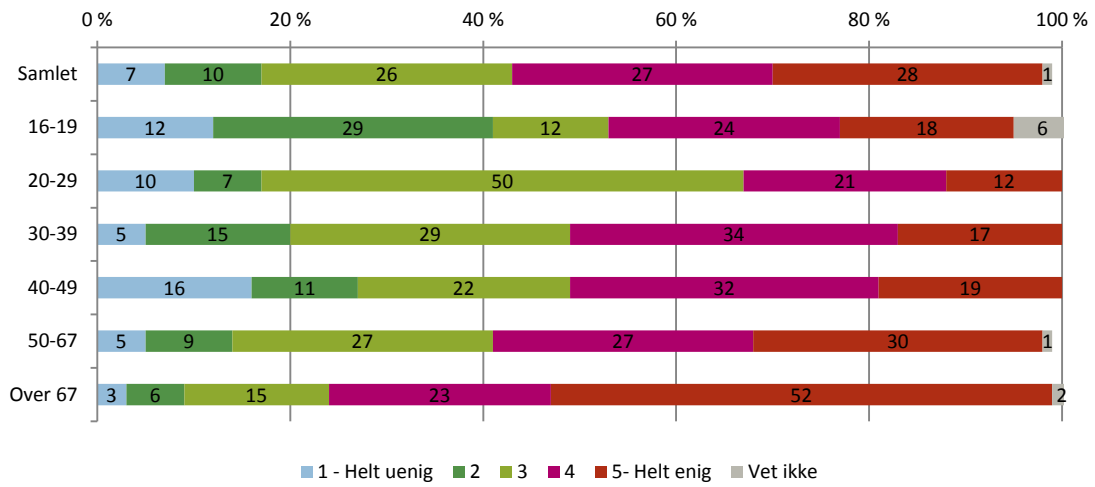
**Figur 43 Hvordan synes du fritidstilbudet for voksne er på Saupstad-Kolstad?**



**INFORMASJON OM AKTIVITETER OG ARRANGEMENTER**

Det fremkommer også i figuren under at rundt halvparten av respondentene i beboerundersøkelsen (55 prosent) er enige i at det er god tilgang til informasjon om aktiviteter og arrangementer på Saupstad-Kolstad. Samtidig oppgir 17 prosent av respondentene at de ikke er fornøye med tilgangen til slik informasjon. Respondentene over 67 år virker også mest fornøye med tilgangen til informasjon om fritidstilbud (75 prosent).

**Figur 44 Påstand: Jeg har god tilgang på informasjon om aktiviteter og arrangementer på Saupstad-Kolstad.**



## 6. SAUPSTAD-KOLSTADS OMDØMME

I dette kapitlet presenteres data knyttet til Saupstad-Kolstads omdømme. Dette skal gi et bilde av bydelens nåværende omdømme, og legge til rette for å undersøke hvordan dette utvikler seg i fremtiden. Kapitlet består av to deler. Først presenteres funn fra intervjuer med et panel bestående av husstander utenfor Saupstad-Kolstad. Dette skal være et fast panel, som deltar i de planlagte omdømmemålingene fram til 2020. Dette panelet, bestående av husstander fra andre bydeler i kommunen, er tiltenkt å gi et bilde av hvordan bydelen oppfattes av andre beboere i Trondheim. Ettersom boligprisene også er en sentral indikator i denne sammenhengen, ser vi i den andre delen av kapitlet på data om boligpriser i bydelen.

### 6.1 Syn på Saupstad-Kolstad blant andre beboere i Trondheim

For å vurdere Saupstad-Kolstads omdømme, har vi også innhentet synspunkter fra andre beboere i Trondheim kommune. Dette har blitt gjort gjennom opprettelse av et panel bestående av husstander fra andre bydeler i kommunen, som har blitt intervjuet om sin oppfatning av Saupstad-Kolstad.

Årets måling er den første målingen av bydelens omdømme. Utvalgsprosedyren for panelet ble basert på en rekke demografiske faktor for å sørge for et representativt utvalg av populasjonen, i dette tilfellet et representativt utvalg av beboere i Trondheim kommune. Panelet består av husstander med ulike karakteristikk når det gjelder kjønn, alder, yrke, årlig inntekt, sivilstatus, bostedsområde og antall barn i husstanden. Rekrutteringen ble gjennomført av Norstat Norge, som ringte beboere i Trondheim kommune for å spørre om de ville delta i panelet. Det utvalgte panelet skal intervjues igjen i 2016, 2018 og 2020. Panelet skal ha minimum 25 husstander representert i undersøkelsen i 2020. For å ta høyde for frafall, ble det derfor rekruttert 50 husstander til årets undersøkelse. Innen intervjuene var fullført i årets måling, hadde panelet allerede et frafall på 16 informanter. Panelet består dermed av 36 informanter.

En fellesnevner for panelundersøkelsen er at flere av informantene ikke har vært i Saupstad-Kolstad, og har lite kjennskap til bydelen. Flere av paneldeltakernes synspunkter om bydelen er dermed trolig farget av Saupstad-Kolstads generelle omdømme i Trondheim, fremfor egne erfaringer. I det følgende presenteres de mest sentrale funnene fra panelundersøkelsen i 2014.

Panelet ble først spurt om hva de *forbinder* med Saupstad-Kolstad. På dette spørsmålet svarte flere informanter at dette er en bydel preget av mangfold og høy befolkningstetthet, hvor en stor del av beboerne har innvandrerbakgrunn og/eller tilhører lavere sosioøkonomiske sjikt. Noen oppga også at bydelen er et belastet område preget av sosiale utfordringer, og sågar omtales som «Trondheims ghetto». Det ble også påpekt at Saupstad-Kolstad bærer preg av utfordringer av historisk karakter som «henger igjen», og som bidrar negativt til bydelens omdømme. Disse synspunktene kan betegnes som **demografiske assosiasjoner**. Når det gjelder svar knyttet til **estetikk**, nevnte majoriteten av informantene at de forbinder Saupstad-Kolstad med slitt boligmasse, og et ensartet landskap dominert av blokkbebyggelse. Samtidig ble det understreket at boligprisene i Saupstad-Kolstad er rimelige. Bydelen ble også omtalt av flere respondenter som «Kvitbyen» eller «Drabantbyen», på grunn av blokklandskapet og bydelens omdømme.

Når det gjelder **steder** i Saupstad-Kolstad, ble flere fasiliteter og nøkkelområder nevnt som de første tingene informanten assosierte med bydelen. Blant annet ble Saupstadringen, VGS-skolene, Saupstadsenteret, og Husebybadet, nevnt av flere respondenter. Videre ble bydelen knyttet til idrett, og et godt fotballmiljø. Under svar knyttet til **geografisk plassering** svarte majoriteten av respondentene at de ser på Saupstad-Kolstad som en isolert bydel et stykke sør fra sentrum. Flere paneldeltakere var også usikre på bydelens beliggenhet. Noen forbandt også bydelen med å ligge nær marka.

Etter å ha blitt spurt om hva de forbinder med Saupstad-Kolstad, ble informantene spurt om deres *forhold* til bydelen. Her oppga flere av paneldeltakerne at de ikke har et særskilt forhold til Saupstad-Kolstad. Da de ble spurt om de har vært i Saupstad-Kolstad i løpet av det siste året, eller benyttet noen av områdene rundt bydelen, kom det frem at flere av informantene aldri har vært i bydelen, eller har vært der svært sjelden. I sum ga flere av respondentene uttrykk for å ha liten kunnskap om området. Paneldeltakernes oppfatning av Saupstad-Kolstad var derfor i stor grad preget av det generelle omdømmet og «ryktet» til Saupstad-Kolstad, og/eller det bildet som tegnes gjennom informasjon i lokale nyhetsmedia. Noen av respondentene oppga at de har kjørt gjennom eller forbi området, eller at de bor eller har bodd i nærheten, men at de ikke har vært i selve bydelen. Blant mindretallet av informantene som har vært i Saupstad-Kolstad, nevnte noen at de har benyttet flere av fasilitetene og områdene i bydelen og omegn, slik som Saupstadsenteret, Husebybadet, VGS-skolen, arrangement og aktiviteter knyttet til idrett, eller vært i marka. Noen av respondentene hadde også et forhold til Saupstad-Kolstad gjennom familie, kollegaer og andre bekjente som bor i bydelen.

Panelet ble også bedt om å nevne positive og negative aspekter ved Saupstad-Kolstad, basert på deres egne forestillinger og slik de kjenner bydelen. Når det gjelder de **positive aspektene**, svarte et flertall av respondentene at Saupstad-Kolstad har et rimelig boligtilbud, med store og romslige leiligheter. Det ble videre understreket at beboere i området har et godt tilbud med hensyn til service, idrett og andre fasiliteter knyttet til skole og idrett. Flere av informantene nevnte at selv om Saupstad-Kolstad ligger i utkanten av Trondheim, har bydelen en bra beliggenhet med hensyn til skogsområder, og kollektivtransport for å komme seg inn til sentrum. Noen av informantene nevnte også at mangfoldet i bydelen var et positivt aspekt, og at det var et stort potensial i bydelen. Et mindretall av respondentene svarte at de ikke hadde noe positivt å si om bydelen, eller at de ikke hadde forutsetninger for å svare på dette. Med hensyn **til negative aspekter** ved Saupstad-Kolstad, var det flere fellesnevner som gikk igjen hos informantene. Et sentralt trekk var bydelens dårlige omdømme og miljø. Mange av respondentene har ikke selv vært i Saupstad-Kolstad, men hadde negative assosiasjoner til bydelen gjennom et inntrykk av at det var et belastet område med mye bråk, sosiale problemer, kriminalitet, gjengmiljø og stoffmisbruk. Noen av respondentene nevnte også negative aspekter knyttet til det estetiske, og at bydelen fremstår som et nedprioritert og slitt område ensformig bebyggelse, få grøntområder, og et dårlig vegnett, og at det er behov for rehabilitering.

Panelet ble også spurt om de kunne vurdere **å flytte til Saupstad-Kolstad**. Et stort flertall av informantene oppga at de ikke kunne tenke seg å flytte til bydelen. Majoriteten av disse svarte at dette var gitt deres egen livssituasjon, og det begrensede boligtilbudet i bydelen. Flere oppga at de foretrekker å bo i en annen form for boligbebyggelse, slik som enebolig eller rekkehus, og at det begrensede tilbudet av slike boliger i Saupstad-Kolstad veide tungt i vurderingen. Andre faktorer som ble nevnt av disse informantene, var avstand til sentrum, at bydelen er preget av kriminalitet og et dårlig omdømme. Et fellestrekk hos flere av informantene var en oppfatning av at Saupstad-Kolstad er den «dårligste» bydelen i Trondheim. Å flytte dit ville følgelig innebære å gå ned i standard i forhold til nåværende livssituasjon. Informantene som derimot svarte at de kunne vurdert å flytte til Saupstad-Kolstad, oppga rimelige boligpriser og rehabiliteringsprosessen som har blitt iverksatt de siste årene, som årsaker til dette. Det ble også trukket frem at bydelen har en god beliggenhet, både med hensyn til kollektivtransport og nærhet til skogsområder.

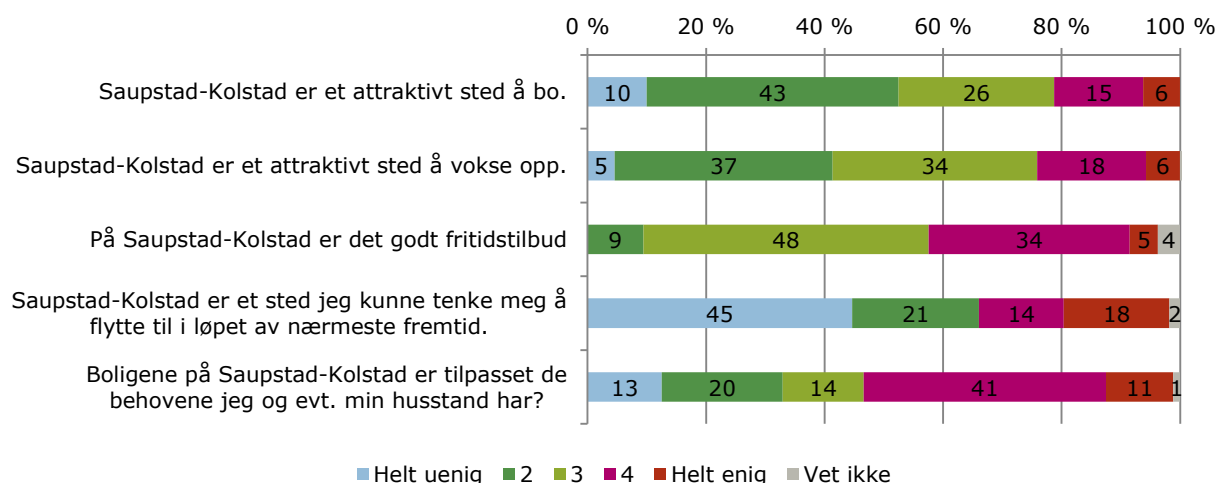
Informantene som oppga at de ikke ville vurdert å flytte til Saupstad-Kolstad, ble også stilt spørsmål om hva slags endringer og tiltak som kunne gjort bydelen mer attraktiv å flytte til. Majoriteten av informantene svarte at de viktigste faktorene ville være en mer variert boligbebyggelse, en oppgradering av eksisterende boligmasse, og tilføyelse av flere moderne bygninger. Det ble også lagt vekt på behovet for flere og bedre grøntområder og utearealer, og flere møteplasser og fellesområder. Noen informanter nevnte også at det er viktig at det finnes **et godt fritidstilbud**, med tilhørende arrangementer og aktiviteter. Paneldeltakere med familie nevnte også at de ville ønsket seg et bedre skole- og idrettstilbud. En utvikling og utvidelse av sentrum i bydelen, herunder å etablere et større næringsliv for å få et bredere tilbud med butikker, restauranter, kafeer og andre virksomheter, ble også fremhevet som viktige faktorer.

## STEDSBRUK

I tillegg til de åpne spørsmålene som har blitt redegjort for over, ble panelet også stilt spørsmål om konkrete steder og fasiliteter på Saupstad-Kolstad. Det ble spurt om følgende steder/fasiliteter: Biblioteket, Saupstadsenteret, treningssenteret, Frivilligsentralen, Husebybadet, Revegården bydelshus, og skogsområder i nærheten. Et trekk som går igjen i flertallet av svarene som gis av informantene, er at de fleste stedene preges av et generelt oppgraderings- og rehabiliteringsbehov. **Husebybadet** er det stedet majoriteten av respondentene har benyttet seg av, og flertallet oppgir at svømmehallen er et godt og rimelig tilbud. Flere av informantene benytter seg av svømmehallen på ukentlig basis. Videre er **Saupstadsenteret** et tilbud flere av respondentene har benyttet seg av. Flertallet av disse oppga at senteret har et oppgraderingsbehov, og med fordel kunne hatt et større og bredere sortiment av butikker. De fleste av respondentene har imidlertid ikke benyttet Saupstadsenteret i særskilt stor grad, og oppga at dette er et tilbud de først og fremst har benyttet seg av når de har vært i området i forbindelse med andre avtaler og aktiviteter. Noen av informantene har benyttet **biblioteket**, og har inntrykk av at dette er et fint tilbud selv om det har visse oppgraderingsbehov. **Treningssenteret** og **Revegården bydelshus** har de fleste av informantene ikke hørt om. Begge fasilitetene har imidlertid et godt omdømme blant informantene som har hørt om eller benyttet seg av disse. **Frivilligsentralen** er det stedet flest respondenter ikke har hørt om eller benyttet seg av, og som ingen har et spesielt forhold til. Til slutt svarer majoriteten av respondentene at de har benyttet seg av **skogsområder i nærheten**, inkludert bymarka og skianlegg. Dette er tilbud de fleste stiller seg svært positive til, selv om de fleste ikke har for vane å dra fra Saupstad-Kolstad når de benytter seg av disse områdene omkring bydelen.

Panelet ble til slutt bedt om å ta stilling til noen påstander om Saupstad-Kolstad, som de skulle vurdere ved hjelp av en skala fra 1 (helt uenig) til 5 (helt enig). Dette vises i figuren under.

Figur 45 Påstander om Saupstad-Kolstad. Panel. N=36



Denne figuren gir et mer konkret inntrykk av panelets oppfatninger av Saupstad-Kolstad. Det vises her at et mindretall av informantene i panelet vurderer Saupstad-Kolstad som et attraktivt sted å bo eller å vokse opp. Det fremgår også at et mindretall vurderer Saupstad-Kolstad som et sted de kunne tenke seg å flytte til i løpet av nærmeste fremtid. Andelen som har en oppfatning om at Saupstad-Kolstad har et godt fritidstilbud er noe større, men like fullt i mindretall (her refereres det til andelen som oppgir at de er helt eller delvis enig). Til slutt viser figuren at et flertall i panelet vurderer at boligene på Saupstad-Kolstad er tilpasset de behovene de og deres eventuelle husstand har. Disse synspunktene gjenspeiler i liten grad oppfatningene som uttrykkes av beboerne selv, presentert tidligere i rapporten.



## 6.2 Utvikling i etterspørsel og salg av boliger på Saupstad-Kolstad

Boligpriser benyttes her som mål på hvordan Saupstad-Kolstad blir vurdert av aktuelle boligkjøpere, som et uttrykk for bydelens omdømme.

Bedringer i et områdes omdømme vil, gitt at alle andre forhold holdes konstante, bety at boligprisene vil øke.<sup>24</sup> Dersom boligprisene på Saupstad-Kolstad øker relativt sett i forhold til de øvrige bydelene i Trondheim, og den generelle prisutviklingen i Trondheim i kommunen som helhet (i motsetning til en boligprisøkning hvor prisutviklingen kun tilsvarer en generell utvikling i markedet), kan dette tolkes som et tegn på at områdets omdømme har bedret seg.

Det utarbeides jevnlig statistikk som beskriver boligprisutviklingen i Norge og innenfor bestemte områder. Dette gjøres med utgangspunkt i ulike data og kilder. Vi har benyttet oss data fra Eienomsverdi AS. Boligprisene og salgsstatistikken er utarbeidet med utgangspunkt i følgende postnumre: 7098 og 7078. Postnumrene dekker det området hvor områdesatsningen er påbegynt, samtidig som de sikrer tilstrekkelig antall boliger til at det gir mening å sammenligne over tid. I statistikken benyttes gjennomsnittstall fra Trondheim kommune til sammenligning.

### SALG ETTER BOLIGTYPE

Tallene i påfølgende tabell viser fordeling av antall salg og antall boliger innenfor hver boligtype.

**Tabell 13 Salg etter boligtype. Trondheim og Saupstad-Kolstad, 2014.**

2014	Boligtype	Salg		Avvik
		Antall	Prosent	Prosent
<b>Saupstad-Kolstad</b>	Enebolig	6	3 %	-34 %
	Tomannsbolig	4	2 %	-9 %
	Rekkehus	17	9 %	-29 %
	Leilighet	167	86 %	73 %
	<b>Totalt</b>	<b>194</b>	<b>100 %</b>	<b>0 %</b>
<b>Trondheim</b>	Enebolig	747	11 %	-24 %
	Tomannsbolig	513	8 %	-9 %
	Rekkehus	570	9 %	-1 %
	Leilighet	4695	72 %	35 %
	<b>Totalt</b>	<b>6525</b>	<b>100 %</b>	<b>0 %</b>

I perioden 22.9.2013 – 22.9.2014 ble det solgt 194 boliger på Saupstad-Kolstad. Av de solgte boligene var det store flertallet leiligheter. 86 prosent av de solgte boligene tilhørte denne kategorien. 9 prosent av de solgte boligene var rekkehus, 2 prosent var tomannsboliger, og 3 prosent var eneboliger. Prosentandelen for solgte leiligheter på Saupstad-Kolstad var større enn tilsvarende andel i Trondheim for øvrig (72 prosent). I Trondheim som helhet er derimot andelen solgte eneboliger og tomannsboliger høyere enn på Saupstad-Kolstad. Andelen solgte rekkehus er den samme på Saupstad-Kolstad og Trondheim totalt.

Kolonnen «Avvik» viser i hvilken grad det selges flere eller færre boliger sett i forhold til andelen boliger av samme type i området. Eksempelvis kan et område inneholde flest eneboliger, mens det selges relativt få av disse. I tabellen over kan vi lese at det i Saupstad-Kolstad blir solgt relativt flere leiligheter enn andre typer boliger i området. Dette gjelder også i Trondheim for øvrig, men her er ikke dette avviket like stort.

<sup>24</sup> COWI (2013). «Ammerud – Omdømme og levekår. Nullpunktsmåling for områdeløft Ammerud».

## BOLIGPRIS ETTER BOLIGTYPE

Følgende tabell viser gjennomsnittlige boligpriser og gjennomsnittspris per kvadratmeter ( $m^2$  boligareal/primærromareal) for de ulike boligtypene i 2014. Tallene gjenspeiler de boliger som er solgt eller registrert i markedet i løpet av det respektive året.

**Tabell 14 Gjennomsnittlig boligpris etter boligtype. Trondheim og Saupstad-Kolstad 2014.**

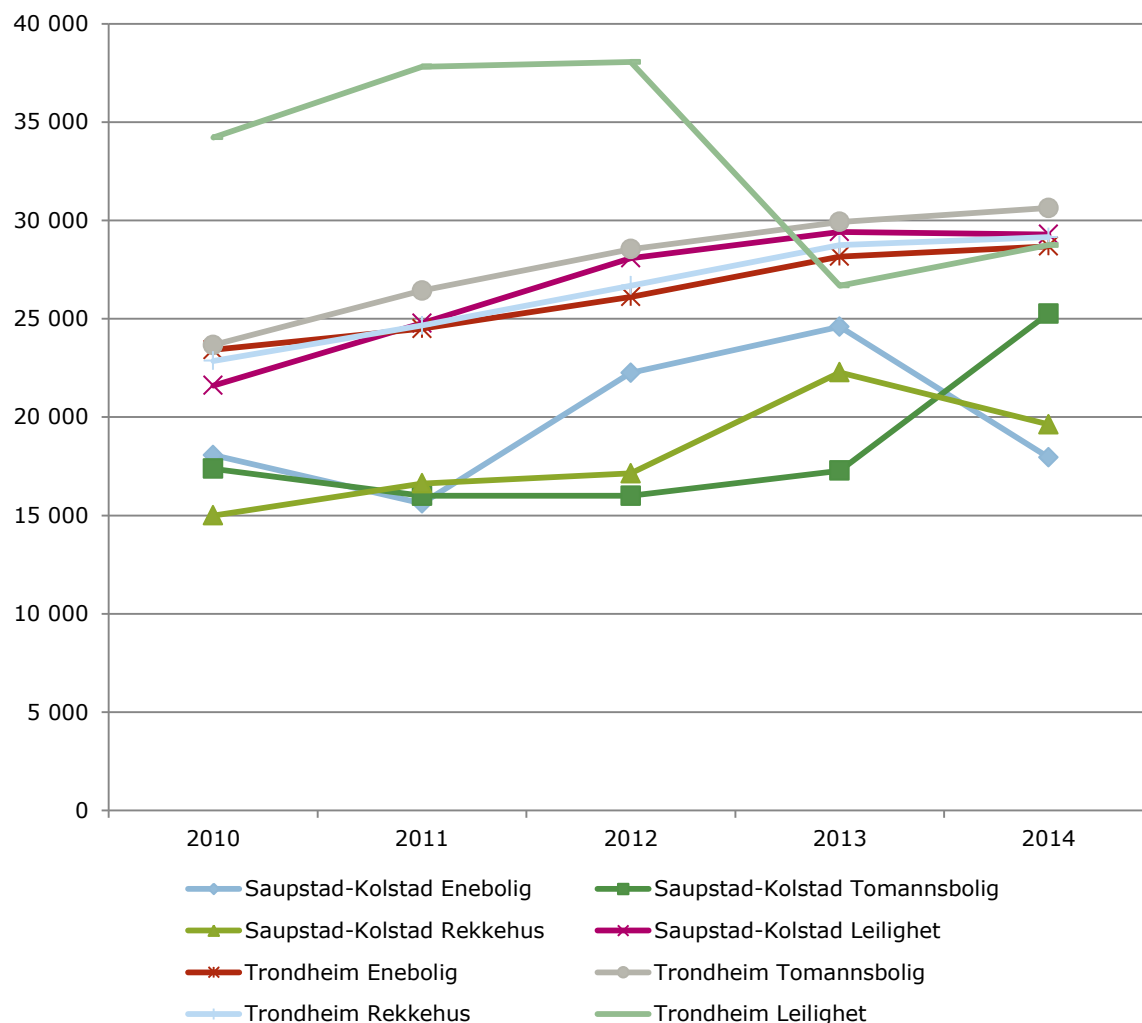
	Boligtype	Enebolig	Rekkehus	Leilighet	Tomannsbolig
<b>Saupstad-Kolstad</b>	Gjennomsnittspris	3 205 000	2 467 000	2 133 686	3 545 000
	Gjennomsnittspris, $m^2$ -BOA	17 952	19 626	29 286	25 261
<b>Trondheim</b>	Gjennomsnittspris	4 823 655	3 610 928	2 735 415	3 703 034
	Gjennomsnittspris, $m^2$ -BOA	28 689	29 151	40 789	30 629
<b>Avvik</b>	<i>Gjennomsnittspris</i>	<i>-1 618 655</i>	<i>-1 143 928</i>	<i>-601 729</i>	<i>-158 034</i>
	<i>Gjennomsnittspris, <math>m^2</math>-BOA</i>	<i>-10 737</i>	<i>-9 525</i>	<i>-11 503</i>	<i>-5 368</i>

Gjennomsnittsprisen for en leilighet, som altså er den boligtypen det selges mest av på Saupstad-Kolstad, er 2 133 686 kr. Dette tilsvarer en gjennomsnittspris per kvadratmeter på 29 286 kr. Dette er 11 503 kr mindre en gjennomsnittlig kvadratmeterpris for leiligheter i Trondheim samlet sett. Gjennomsnittsprisene for eneboliger, rekkehus og tomannsbolig er også merkbart lavere i Saupstad-Kolstad enn i Trondheim for øvrig.

## UTVIKLING AV KVADRATMETERPRIS BOLIGTYPE

Figuren under illustrerer utviklingen av gjennomsnittlig kvadratmeterpris ( $m^2$  per boligareal /primærromareal) for hver boligtype på Saupstad-Kolstad i perioden 2010 til 2014. Tallene gjenspeiler de boliger som er solgt eller registrert i markedet i løpet av de respektive årene.

**Figur 46 Utvikling i gjennomsnittlig kvadratmeterpris på ulike boliger på Saupstad-Kolstad og i Trondheim. 2010-2014.**



Som det fremkommer av figuren, er kvadratmeterprisen for leiligheter noe høyere enn for andre boligtyper på Saupstad-Kolstad, slik det er å forvente. Utviklingen av prisen på leiligheter i bydelen har også vært stigende siden 2010, med en noe avtagende trend fra 2013 til 2014. Kvadratmeterprisen på enebolig har vært noe skiftende fra år til år, men har totalt steget fra 2010 til 2014. Det samme gjelder rekkehus og tomannsboliger. Utviklingen ser også ut til å følge de generelle trendene i kommunen, skjønt Trondheim kommune har hatt et lite fall i gjennomsnittlig kvadratmeterpris på leiligheter fra 2012 til 2013, som vi ikke ser på Saupstad-Kolstad.

## 7. OM OMRÅDELØFTET I SAUPSTAD-KOLSTAD

I dette kapitlet gjøres det rede for bakgrunnen til områdeløftet på Saupstad-Kolstad. Herunder beskrives nærmere hvilke utfordringer som er identifisert tilknyttet området og hvilke målsettinger som er satt for arbeidet med områdeløftprogrammet frem til 2020. I tillegg gjøres det kort rede for de hovedstrategiene som er skissert og som skal bidra til måloppnåelse i løpet av programperioden.

Organiseringen av arbeidet med områdeløftet i Saupstad-Kolstad er viktig, og har betydning for hvordan Trondheim kommune har valgt å arbeide med dette områdeutviklingsprogrammet. For Trondheim kommune er områdeløftet også en ny måte å arbeide på, og hvor læring fra dette arbeidet skal ha overføringsverdi til andre programsatsinger og/eller utviklingsprogrammer. Organisering av områdeløftet er derfor viktig med hensyn til å måle og dokumentere hvordan organiseringen blant annet bidrar til å nå målene for områdeløftet.

### 7.1 Bakgrunn for Områdeløft Saupstad-Kolstad

Trondheim kommune har i samarbeid med innbyggerne, næringslivet og andre samarbeidspartnere startet opp arbeidet med områdeutvikling i bydelen Saupstad-Kolstad.<sup>25</sup> Områdeløft Saupstad-Kolstad er en felles satsning mellom staten og Trondheim kommune. Satsingen skal bidra til at bydelen framstår som attraktiv og mangfoldig. Målet er at barn og unges kompetanse skal styrkes og at Saupstad-Kolstad skal være en inkluderende bydel med gode møteplasser og muligheter for deltakelse. Saupstad-Kolstad skal være en bydel som fremmer livskvalitet og helse, og det skal være høy kvalitet på infrastruktur og offentlige rom i bydelen.

#### 7.1.1 Områdesatsing som virkemiddel i integreringspolitikken

Et områdeløfte er et potensielt virkemiddel i integreringspolitikken. Områdesatsing kan defineres som geografisk rettede tiltak i områder preget av levekårsproblemer og fysisk forfall. Geografisk avgrensede områder med behov for områdesatsing kjennetegnes ofte av en befolkningssammensetning med overrepresentasjon av innvandrere. Geografisk etnisk segregering blir dermed et problem, hvor en høy innvandrerbefolkning kan forsterke levekårsproblemer, ulikheter mellom individer og grupper, utfordringer med sosial mobilitet, og konfliktlinjer mellom grupper i området. Mangel på integrasjon kan dermed bli et geografisk problem, som overlapper med andre geografiske problemer, og skaper «hopningseffekter». Integreringspolitikk blir i denne konteksten en sentral problemstilling, hvor et områdeløfte kan være et potensielt virkemiddel.

Effekten av områdesatsing for å bedre fysiske og sosiale problemer i et avgrenset område er uklare (Brofoss, Brastad, 2006). Flere europeiske land har gjennomført ulike områdesatsinger, hvor et overordnet formål har vært å løse opp i segregeringsproblematikken som har stigmatisert levekårsproblemer i geografisk avgrensede områder. Erfaringen med disse områdesatsingene har vært varierte på grunn av metodiske utfordringer med å evaluere suksessen av slike gjennomførte prosjekter og at de langsiktige effektene er uklare. Brofoss og Brastad (2006) understreker tre sentrale komponenter for å sikre positive effekter for integreringspolitikken; det er et bredt tiltaksomfang, satsningen må være forankret i en overordnet strategi, og at satsningen er knyttet til sentrale myndigheter. Mange forutsetninger må derfor oppfylles for at en områdesatsing kan føre til en bedre integrering av en stor innvandrerbefolkning. Det er dermed styrker og svakheter med å implementere ulike modeller for et områdeløfte, men det kan anes som en essensiell strategi for å bedre integreringsprosesser i et område. En bedret integrering kan være sentralt for å bedre andre sosiale og fysiske utfordringer i det samme geografiske området.

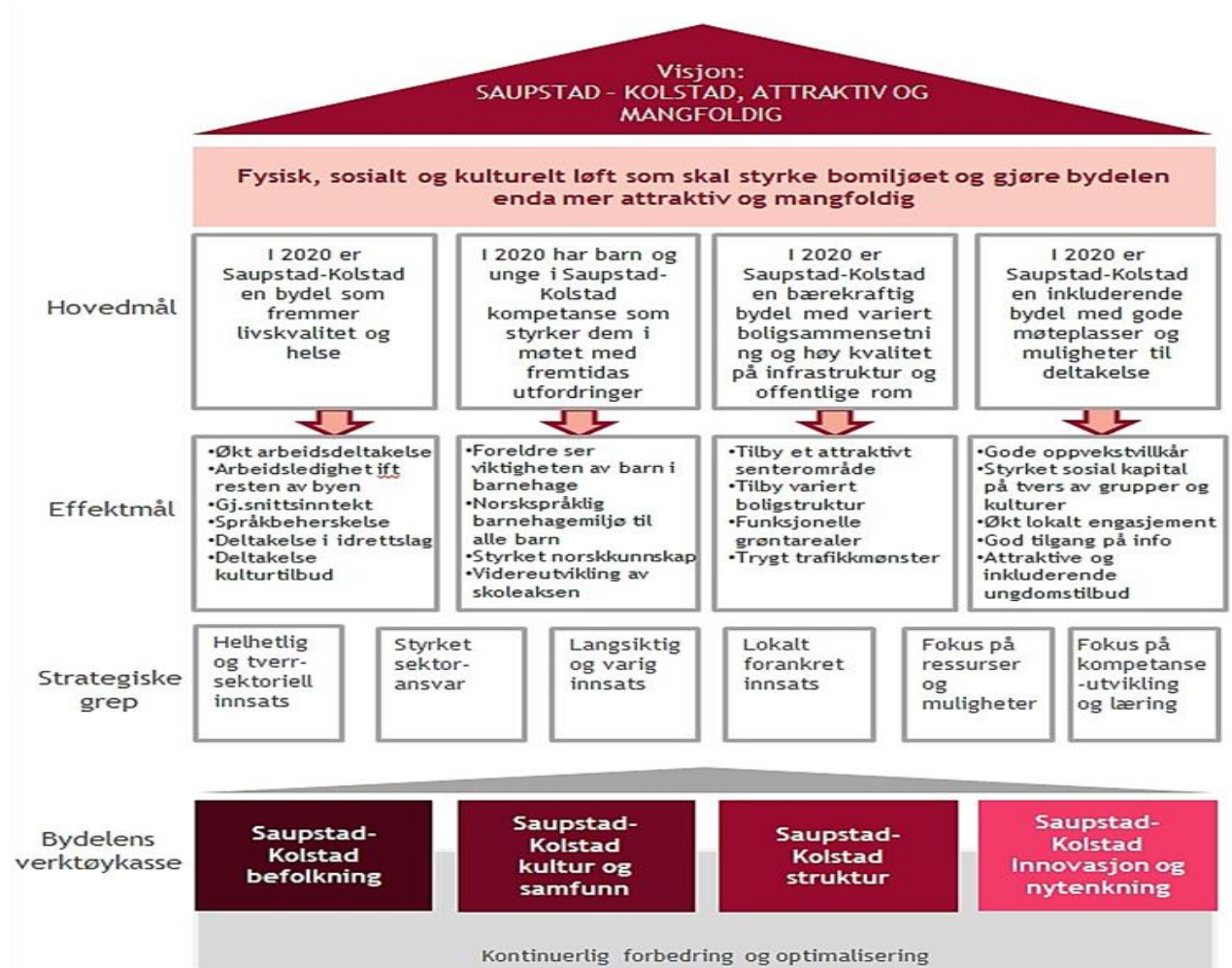
<sup>25</sup> For med informasjon om områdeløft Saupstad-Kolstad, besøk: URL: <https://www.trondheim.kommune.no/content/1117730341/Omradeloft-Saupstad-Kolstad>

## 7.2 Områdeløft Saupstad-Kolstad og hovedmål for programmet

Flere initiativ og vedtak både nasjonalt og kommunalt danner grunnlaget for Områdeløft Saupstad-Kolstad. I november 2011 vedtok formannskapet i Trondheim kommune igangsetting av et forprosjekt for Områdeløft Saupstad-Kolstad. Forprosjektet skulle utrede, forberede og forankre et fremtidig områdeløft i bydelen, samt etablere nødvendige beslutningsgrunnlag for strategiske valg og framtidige satsinger.

Forprosjektet «Områdeløft Saupstad-Kolstad» ble igangsatt i februar 2012 og avsluttet 1. april 2013. Gjennom forprosjektet ble det gjennomført et omfattende kartleggingsarbeid om status i bydelen Saupstad-Kolstad, i tillegg til en bred medvirkningsprosess. Forprosjektet resulterte blant annet i en statusrapport som ble behandlet i formannskapet i Trondheim februar 2013. På bakgrunn av de vurderinger og analyser som var gjort sluttet formannskapet seg til disse vurderinger, og det ble foreslått å fremme en sak til bystyret våren 2013. Bystyret vedtok et eget områdeprogram for Saupstad-Kolstad i mai 2013. Programperioden er fra 1.1.2013 til 1.1.2020, og programgjennomføringsfasen startet ved årsskifte 2013/2014. Til grunn for vedtaket ligger blant annet «Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020. Her er det formulert fire hovedmål for programmet som fokuserer på hvordan bydelen skal fremstå i 2020. Følgende figur illustrerer Områdeløftets målfigur.

Figur 47 Målfigur Områdeløft Saupstad-Kolstad



(Kilde: Områdeløft Saupstad-Kolstad)

### 7.2.1 Identifiserte utfordringer i Saupstad-Kolstad

Gjennom forprosjektet av bydelen, som områdeprogrammet bygger på, ble det identifisert seks utfordringer<sup>26</sup> som bydelen står ovenfor. Disse utfordringene danner grunnlaget for hovedmålene for programmet som er skissert i målfiguren over. Disse blir kort beskrevet i det følgende.

#### LEVEKÅRSMESSIGE UTFORDRINGER

Bydelen har **levetårsmessige** utfordringer når det gjelder inntekt, lav utdanning og uførestønad og skårer laves i Trondheim på disse tre sentrale levetårsvareblene. Hele 10,3 prosent av befolkningen mottar uførestønad i bydelen, sammenlignet med 4,1 i de øvrige delene av Trondheim kommune. Videre har også bydelen en høyere arbeidsledighet sammenlignet med kommunen for øvrig.

#### DEMOGRAFISKE UTFORDRINGER

Saupstad-Kolstad har **demografiske utfordringer** man ikke ser i andre bydeler i Trondheim. Folketallet har gått ned de siste ti-årene og antall barnefamilier er redusert. Bydelen har også en høyere prosentandel innvandrere enn hva man finner i resten av kommunen. Med dette er det også utfordringer knyttet til språkutviklingen, læringsarbeid og deltakelse i bydelen.

#### SOSIALE UTFORDRINGER

Den demografiske sammensetningen byr også på **sosiale utfordringer**. Mye av det frivillige arbeidet har en klar «norsketnisk» profil i den forstand at aktiviteter innenfor tradisjonelle norske institusjoner tilrettelegges og tilbys etniske minoriteter. Etniske minoriteter tar i liten grad del i utformingen av disse aktivitetene. Idretten beskriver et «omvendt integreringsproblem» hvor etniske norske barn faller fra, og samtidig sliter idretten med å rekruttere foresatte til dugnad og frivillig innsats. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor viser til funn som tyder på at innvandrernettverkene mangler i det institusjonelle samarbeidet på Saupstad-Kolstad. Videre finnes det ingen etablerte og helhetlige samarbeidsstrukturer mellom de ulike aktørene i bydelen.

#### FYSISKE UTFORDRINGER

Bydelen mangler attraktive og tilgjengelige **møteplasser**, både utendørs og innendørs, og har videre en ensartet og homogen boligsammensetning med boliger som er blant byens billigste. Det er derfor behov for en mer sammensatt og mangfoldig boligstruktur som kan bidra til at befolkningssammensetningens bredde øker. I tillegg er det ønskelig å etablere flere møteplasser og arenaer for aktivitet i bydelen.

#### UTFORDRINGER FOR NÆRINGSGRUNNLAG

Mye tyder på at det er de levetårsmessige forhold og fysiske og boligstrukturelle forhold som påvirker hverandre gjensidig negativt.<sup>27</sup> Noe som også er mulig å anta har en sammenheng med næringsutviklingen i bydelen. **Næringslivet** i bydelen er svakt og de største aktørene ser ikke for seg videre vekst og utvikling på Saupstad. Kundegrnlaget har stagnert og det kommer ikke nye kundegrupper til bydelen – Tiller velges, hvor det finnes et bredt tilbud av butikker og service. Næringslivet understreker behovet for ny boligbebyggelse og tilrettelegging for boliger som supplerer eksisterende botilbud.

### 7.3 Organisering av Områdeløft Saupstad-Kolstad

Trondheim kommune har valgt å organisere Områdeløft Saupstad-Kolstad som et program. Et program består av en gruppe prosjekter som har et felles mål, og som er ledelsesmessig koordinert gjennom programledelsen i områdeløftet. Små og store prosjekter innenfor offentlig sektor, privat sektor og frivillig sektor kan delta i områdeløftet, og områdeløftet er svært opptatt av å finne riktig sammensetning av prosjekter, se ulike prosjekter i sammenheng, samt sikre at prosjektene er forankret i de strategiske målene som er fastlagt for Saupstad-Kolstad. Områdeløftet

<sup>26</sup> Trondheim kommune (2013). «Status Saupstad-Kolstad- En beskrivelse av bydelen».

<sup>27</sup> Ibid.

Saupstad-Kolstad har derfor også utviklet et kvalifiseringssystem for prosjektene som skal delta i områdeløftet. Dette inkluderer blant annet et ide-notat, prosjektavtale, kvalifiseringsbrev, prosjektplan og rapporteringskrav. I tillegg inkluderer også dette kvalifiseringssystemet møtearenaer mellom ulike aktører, herunder faglig forum for prosjektlederne, ressursgruppemøter og samarbeidsmøter.

Områdeløft Saupstad-Kolstad har også lagt vekt på tilstedeværelse i bydelen hvor det er etablert et programkontor hvor programledelsen sitter. Dette er et åpent kontor hvor alle som er interessert i områdeløftet kan komme innom for å få informasjon om områdeløftsatsingen eller komme med innspill eller annet.

Programmet er overordnet og har til mål å være et verktøy for å nå langsiktige og strategiske formål. Programmet inneholder flere prosjekter og oppgaver som løses tverrfaglig og i linjeorganisasjon, og til sammen skal dette bidra til å nå programmets målsettinger. Ansvarlig for å etablere, lede, koordinere, tilrettelegge og rapportere er programleder for Områdeløft Saupstad-Kolstad. I følgende tabell presenteres organisering av programmet, og hvilken rolle de enkelte aktørene har.

**Tabell 15 Aktører og deres roller i områdeløftsatsingen**

Part	Rolle
<b>Bystyret</b>	<b>Oppdragsgiver.</b> Oppdraget er gitt gjennom politisk vedtak av strategisk dokument som skal være styrende for innsatsen i bydelen; Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020.
<b>Rådmannen m/kommunaldirektører</b>	Er <b>programeier</b> , og sørger for forankring av programmets helhetlige fokus. Har et spesielt ansvar for at programmet får bred forankring hos alle involverte parter og i kommunale budsjett og økonomiplaner.
<b>Styringsgruppe m/leder</b>	<b>Representerer programeier</b> , og er derav ansvarlig for overordnet og helhetlig kommunal ledelse av programmet. Består av fire kommunaldirektører. Gir mandat til programledelsen, sikrer forankring i linjen og opp mot politisk nivå og avklarer spørsmål og problemstillinger av overordnet og prinsipiell karakter. Allokere ressurser til satsingen og sikrer kompetanse og kapasitet i programmet.
<b>Programråd/referansegruppe</b>	Består av <b>programledelsen + representanter fra offentlige interesser/aktører og partnere</b> som Husbanken, Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, Miljødirektoratet, fylkeskommunen og evt. Helsedirektoratet. Programrådets sammensetning sikrer en tverrfaglig forankring i ulike sektorer på flere forvaltningsnivå, og fungerer som en <b>referansegruppe</b> . Programrådet gir råd til programledelsen.
<b>Programledelsen (Programleder og programkoordinator)</b>	Programledelsen har det <b>daglige operative ansvaret for programmet og rapporterer til styringsgruppas leder</b> . Sørger for kontinuitet og framdrift i programmet, organisering av arbeidet, velger ut prosjekter og initierer prosjekter. Har ansvar for utviklingsorientert evaluering, kompetanseutvikling og læring. Forbereder styremøtene og utarbeider nødvendig beslutningsgrunnlag for styringsgruppen.
<b>Programgruppe</b>	Programgruppe består av <b>4 personer fra rådmannens fagstab</b> , som har avsatt 10 prosent av sin arbeidstid i linja til dette. Disse har et spesielt ansvar for den <b>sektorvise forankringen og er bindeledd mellom sine fagmiljøer og programmet</b> . Disse vil også bidra med sine sektors fagkompetanse i programsatsingen - som har helhetlig satsing som bærende ide. Programgruppen gir råd til programledelsen om hvilke prosjekter som skal inn og ut av programmet.
<b>Ressursgruppe(-r)</b>	Har en <b>rådgivende rolle</b> , og bidrar med lokal forankring av områdesatsingen. Det kan også opprettes faglige ressursgrupper, der medlemmene bl.a. bidrar med å forankre prosjektet i sine enheter/sektorer. Være et bindeledd. Bidrar med å involvere aktører med viktig kompetanse.
<b>Faglig Forum</b>	<b>Møtested for prosjektlederne</b> , hvor det drives veiledning og opplæring, samt utveksling av erfaringer, ideer og informasjon. Drøfter hvordan prosjektene kan koordineres, videreutvikles, eventuelt avvikles eller slås sammen, og gir råd til programledere. Programkoordinator følger opp og veileder dette forum.

**Andre aktører** som SINTEF, Miljødirektoratet, NTNU og privat sektor er engasjert gjennom en rekke møter og seminarer om blant annet bomiljø og utvikling av og erfaringer fra andre områdeløft. Trondheim kommune og Husbanken har inngått en avtale om at områdeløftet skal være et

satsingsprosjekt på minimum fire år. Husbanken bidrar dermed både med tilskudd, rådgivning og tilrettelegning av prosjektet.

I tillegg til at det er etablert en tverrsektoriell styringsstruktur på det kommunale nivået, er det også rettet fokus mot at de **lokale prosjektene** i bydelen skal ha et tverrfaglig fokus og struktur. Med dette er det et mål om at prosjektene skal knyttet til seg ulike fagmiljø når man skal gjennomføre de lokale prosjektene. Videre inneholder de lokale prosjektavtalene krav og forutsetninger om et helhetlig og tverrfaglig fokus. Med dette menes at de skal ha et tverrfaglig fokus og struktur og at de skal inneholde elementer av en helhetlig tilnærming.

En utfordring som pekes på av informanter som deltar i områdeløftet er at medlemmene i programgruppen ikke har tilstrekkelig tid til å delta i programarbeidet utover avsatte møter. Potensialet i at programgruppen kan fungere som et bindeledd mellom områdesatsingen og de ulike fagmiljøene i kommunene, blir derfor ikke til det fulle utnyttet. Ettersom programgruppen er tverrfaglig sammensatt med representanter fra samtlige sektorer, og kommunen har en linjeorganisasjon rigget for sektorinndelt innsats, er det et mål med den foreliggende styringsstrukturen at kommunen skal lære gjennom tverretattlig program- og prosjektarbeid på tvers av de sektor-spesifikke fagretningene.

#### 7.4 Strategiske hovedgrep

Områdeløftet har forankret de overordnede hovedmålene til seks strategiske hovedgrep som skal sørge for at de ovennevnte målene nås (se figur 2). Disse hovedgrepene har blitt valgt basert på de særegne problemene og utfordringene identifisert på Saupstad-Kolstad, og samsvarer med verdigrunnlaget til områdesatsingen. De strategiske hovedgrepene har også blitt kartlagt som sentrale og vitale komponenter i andre gjennomførte områdeløft i Skandinavia og resten av Europa.

I det følgende gir vi en oversikt over de seks hovedgrepene, hvorpå vi ser nærmere på tre av de strategiske hovedgrepene: *Helhetlig og tverrsektoriell innsats, lokal forankret innsats, og fokus på kompetanseutvikling og læring.*

**Helhetlig og tverrsektorielle innsats:** En helhetlig innsats innebærer at fysiske, sosiale og kulturelle forhold og utfordringer skal ses i sammenheng. Tverrsektoriell innsats innebærer at områdeløftet skal være et program og en prosess som skal være forankret på tvers av sektorer. Tverrsektorielt innebærer samarbeid mellom ulike forvaltningsnivå og private interessenter, og samarbeid på tvers av forvaltningsnivåene.

**Styrket sektoransvar:** Hver sektor skal klart definere tiltak for å nå målene som er satt, og hver sektor har ansvar for å bringe tiltakene inn i en samordnet, økonomisk handlingsdel og økonomiplan. Dette betyr at den innsatsen, de tiltakene og de prosjektene som igangsettes i områdeløftet skal ha en solid sektorforankring. Med solid sektorforankring menes for eksempel forankring av tiltak, prosjekter eller mål gjennom omtale i sektorvise planer og kommuneplanens samfunnsdel.

**Langsiktig og varig innsats:** I henhold til inngått avtale mellom Trondheim kommune og Husbanken skal områdeløftet være et program med langvarig innsats på minimum fire år. Hovedprinsippet er at programmet skal skje innenfor kommunens budsjettammer, og det skal være forankring i kommunens økonomiplan. Varige tiltak skal implementeres i ordinær drift.

**Lokalt forankret innsats:** Bakgrunnen for satsninger og tiltak skal være kartlagte ønsker og behov hos lokalbefolkningen og frivilligheten, og gjennomføres i nær dialog og samarbeid med lokale aktører, private og frivillige organisasjoner og grupperinger. I tillegg må det påses at alle minoritetsgrupper blir inkludert. Å sikre lokalt eierskap av tiltakene er essensielt for å sørge for at områdeløftet er en bærekraftig og langvarig prosess.



**Fokus på ressurser og muligheter:** Satsningen skal baseres på de positive ressurser og muligheter som finnes i befolkningen og i eksisterende ressurser i området.

**Fokus på kompetanseutvikling og læring:** Programmet skal være en kilde til utvikling, eksperimentering, og læring, både lokalt, blant samarbeidspartnere og på kommunalt nivå. Programmet skal også bidra til metodisk læring i kommunen. Videreføring og -formidling etter programets slutt skal sikres og det skal skapes varige effekter.

I det følgende ser vi nærmere tre av de strategiske hovedgrepene. Helhetlig og tverrsektoriell innsats, kompetanseutvikling og læring og medvirkningstiltak er vurdert som de mest sentrale strategiene for områdeløftet for Saupstad-Kolstad. Det gis her en kort status om formål og tiltak som er satt i gang knyttet til disse strategiene som kan gi et grunnlag for videre vurdering av strategiene.

Hovedgrepene legger føringer for hvordan arbeidet med områdeløftet har blitt organisert etter som det pekes på behov for samarbeid, langsiktighet, likeverdig deltakelse, lokal forankring, helhetlig satsning og kompetanse. Hovedgrepene kan videre ses å ha føringer for organiseringen av styringsnivået samt for de lokale prosjektene.

#### 7.4.1 Helhetlig og tverrsektoriell innsats

De sosiale, fysiske og kulturelle aspektene ved et samfunn henger sammen. Derfor er det essensielt at man ser disse aspektene i sammenheng når man skal gjennomføre et områdeløft, slik at satsningen er helhetlig og får langsiktige virkninger.

De større utfordringer som er kartlagt i Saupstad-Kolstad er knyttet opp til læringsmiljø og de påfølgende læringsresultatene, demografiske og sosiale utfordringer, fysisk forfall, og et svakt næringsgrunnlag i bydelen. En **helhetlig innsats** er dermed sentralt for å kunne adressere utfordringene knyttet til levekårmessige forhold og fysisk forfall, hvor det er viktig å vektlegge at satsningen har en velferdspolitisk begrunnelse. Det er essensielt med et helhetlig bilde av utfordringene i Saupstad-Kolstad, og videre at tiltak og satsninger tar dette i betraktning.

Et annet grep som det har blitt lagt vekt på i områdeløftsatsningen, og som har blitt identifisert som en viktig faktor for et bærekraftig områdeløft er **tverrsektoriell innsats**. Dette innebærer at tiltak for å oppnå de overordnede formålene med områdeløftet må være en innsats som er forankret ikke bare i de sentrale sektorene, men også på tvers av sektorer, noe som medfører at samarbeid og dialog mellom sektorene er særdeles viktig. Områdeløftet i Saupstad-Kolstad er en felles satsning iverksatt av staten og Trondheim kommune og samarbeidet i offentlig sektor på tvers av nivåer er viktig for områdesatsningen. Det er også flere andre aktører som spiller en betydelig rolle i områdeløftet.

For å sikre en helhetlig tilnærming til områdeløftet, har Trondheim kommune valgt å organisere arbeidet som et program. I avsnitt 2.3 beskriv vi nærmere organisering, aktører og deres rolle i programmet. Organiseringen og de enkelte aktørers rolle må dermed ses på som verktøy for å få til, og skape en helhetlig og tverrsektoriell innsats. Følgende punkter oppsummerer disse verktøy og innsatser (flere av innsatsene er felles for de tre strategiske hovedgrepene):

- Det er etablert en tverrfaglig og tverrsektoriell **styringsstruktur** for områdeløftet
- Det er etablert en **styringsgruppe** som beslutter programplanene for Områdeløftets satsning påfølgende år og justerer planen hvert halvår
- Det er etablert en tverrfaglig **programgruppe** nedsatt fra alle fagområder i Trondheim kommune
- Det er etablert et **programråd** bestående av tverrfaglige samarbeidspartnere på andre forvaltningsnivå

- De **lokale prosjektene** har et tverrfaglig fokus og struktur
- De lokale prosjektene skal inneholde elementer av en helhetlig tilnærming
- Det er gjennomført et tverrfaglig forprosjekt

#### 7.4.2 Kompetanseutvikling og læring

For å lykkes med å nå målsettingene for områdeløftet er det nødvendig å satse systematisk og strategisk på **kompetanseutvikling og læring**. Derfor har områdeløft Saupstad-Kolstad lagt vekt på at satsingen skal være en kilde for utvikling og læring spesielt knyttet til en helhetlig, langsiktig og sektorovergripende organisering og tilnærming til prosjektstyring. Dette strategiske hovedgrepet innebærer et bredt omfang av tiltak og prosesser under områdeløftet, både i forhold til å styrke kompetansen i selve bydelen, men også som en faktor som kan føre til at andre viktige tiltak og tjenester som kan innføres i Trondheim kommune blir kartlagt.

Det andre aspektet, **læring**, vektlegger at områdeløftet er et omfattende og langsiktig prosess, som kan gi innsikt i hvordan områdeløftet burde implementeres for å sikre effektive og bærekraftige tiltak, og om modellen brukt i Trondheim kommune kan i fremtiden benyttes på andre områdeløft i Norge og resten av Europa. Kompetansehevingstiltakene har som mål å gi innbyggerne i Saupstad-Kolstad nødvendig kunnskap som gjør den enkelte, og alle involverte i felleskap, rustet for å møte det praktiske arbeidet med et områdeløft i bydelen. Gjennom blant annet forprosjektet til områdeløftet og nå områdeløftsatsingen har de fått og får styrket sin kompetanse knyttet til *områdeløft-metodikk* og *prinsipper*, og samtidig tilegner seg innsikt i bydelens særpreg, og hvilke kvaliteter og utfordringer som gjør seg gjeldende.

Det er utarbeidet klare strategier for hvordan man skal oppnå en helhetlig og langsiktig tilnærming. Som en del av forprosjektet for områdeløftsatsingen ble det gjennomført en rekke tiltak som hadde som mål å styrke den samlede kompetansen i Trondheim kommune omkring områdeløftet utviklingsarbeid generelt, og omkring et områdeløft i Saupstad-Kolstad spesielt.

Områdeløftet avhenger av de lokale prosjektenes suksess. Derfor jobbes det mye med veiledning og opplæring av lokale prosjektledere, og det er utviklet et felles kvalifiseringssystem for alle deltakere og prosjekter i områdeløftsatsingen. Videre er det formalisert et krav om at samtlige lokale prosjekter skal benytte de samme strategiske hovedgrepene. På kommunalt nivå er det et mål og ønske om at man skal lære av arbeidsmetodikken som benyttes i Områdeløft på Saupstad-Kolstad.

Det er et mål om at alle som medvirker i områdeløftsatsingen på Saupstad-Kolstad skal ha tilegnet seg nødvendige kunnskapen som gjør den enkelte, og alle involverte i felleskap, rustet til å møte det praktiske arbeidet med et områdeløft i bydelen. I områdeløftsatsingen er det et mål å dele kunnskap, blant annet gjennom bruk av eget nettsted for områdeløftsatsingen som deler fagstoff, rapporter og dokumenter som angår Saupstad-Kolstad. Videre skal prosjektledere delta på studieturer, samlinger og prosjektleder- og medarbeiderkurs mv.

I forprosjektet til områdeløftsatsingen ble det arbeidet svært mye med kompetansetiltak som involverte både offentlige og private aktører. Fokuset var på tre områder: *Bydelens særpreg, kvaliteter og utfordringer, Områdeløft som metode, og Felles mål, strategier og satsingsområder*. Gjennom seminarer, arbeidsverksteder, prosjektmøter, dialogmøter og veiledning/rådgivning ble det arbeidet for å øke kunnskap og kompetanse om de tre nevnte fokusområder blant innbyggere i bydelen og blant ulike fagområder, sektorområder og forvaltningsnivå i Trondheim kommune. Dette er også erfaringer som er tatt med videre inn i områdeløftsatsingen, og vurderes som viktig for å sikre et kontinuerlig arbeid med kompetanseutvikling og læring både i blant innbyggere i bydelen og hos Trondheim kommune.

Gjennom forprosjektet har man fått identifisert, klargjort og konkretisert områdeløftsatsingens rolle i det framtidige utviklingsarbeidet: Områdeløftet skal blant annet bidra til samhandling,

samarbeid og samordning på tvers av fag og sektorer til beste for bydelen gjennom fokus på kompetanseutvikling og læring, samt utvikle og utprøve nye arbeidsmetoder og ideer. I det følgende oppsummeres kort ulike innsatser som er etablert for å sikre kompetanseutvikling og læring i områdeløftsatsingen.

- Det er utviklet et **kvalifiseringssystem** for deltakelse i programmet
- Det er etablert et **programråd** sammensatt av sentrale fagetater og direktorater som gir råd og anbefalinger til programmet underveis
- Det arrangeres jevnlig **fagseminarer, arbeidsseminarer, planverksteder og dialogmøter**
- **Lokale prosjekter** skal ha en tydelig forankring i innsatsen om kompetanseutvikling og læring
- Det er etablering av et **ungdomsråd**
- Det er gjennomført en «**Dannelsesreise**» for ungdommer i bydelen
- Det er gjennomføring av **ungdomsundersøkelse**
- Det er opprettet et **prosjektlederforum** for lokale prosjektledere til faglig påfyll og til utveksling av erfaringer
- Det er etablert **to ressursgrupper**; en bestående av enhetsledere i bydelen og en bestående av lag/foreninger i bydelen
- Det er etablert en **referansegruppe** bestående av næringslivsaktører fra bydelen

#### 7.4.3 Lokalt forankret innsats og medvirkningsprosess

For å lykkes med målsettingene for områdeløftet er det nødvendig å satse systematisk og strategiske på **medvirkningsprosess og lokal forankring** av satsingen. En sterk medvirkning og lokal forankring er grunnleggende komponenter av områdeløftet på Saupstad-Kolstad, hvor alle relevante aktører skal være involverte, og innbyggerne fra Saupstad-Kolstad skal kunne delta og bli hørt under gjennomføringen av prosjektet. Målsettingen er å etablere en reell medvirkningsprosess som skaper lokalt eierskap til Områdeløftet og sikrer god dialog og informasjonsflyt.

En **lokal og forankret innsats** har blitt vektlagt som helt essensielt gjennom erfaringer fra andre områdeløft i Skandinavia og resten av Europa, ettersom denne overordnende innsatsen vil sørge for en langsiktig og bærekraftig prosess for områdesatsingen. Formålet med en aktiv medvirkningsprosess er å sikre en felles forståelse og aksept for målene en vil oppnå med områdeløftet. Ambisjonene for en vellykket områdeløftsatsning bygger på forståelsen for at det kreves en helhetlig framgangsmåte som tar tak i både sosiale og fysiske forhold. Dette er en komplisert arbeidsmetode som krever at alle relevante aktører bidrar i samme retning. En medvirkningsprosess er nøkkelen til å oppnå en felles oppfatning om hvilke utfordringer bydelen står overfor.

Kompetanseheving og tverrsektoriell innsats som verktøy, avhenger også av en vellykket medvirkningsprosess, ettersom det er forventet at dette vil bidra til å redusere sannsynligheten for interessekonflikter, sørge for en lokal forankring til prosjektet og lette den politiske beslutningsprosessen som igjen kan bidra til å heve resultatene. I forbindelse med oppstarten av satsingen er det utarbeidet klare strategier for hvordan man skal oppnå dette. En **arbeidsgruppe** bestående av tre personer (programledelsen Områdeløft i rådmannens fagstab, samt prosjektleder for Heimdal VGS fra fylkeskommunen) er opprettet og er ansvarlige for gjennomføring av tiltakene knyttet til medvirkningsprosessene. Det presiseres samtidig at alle prosjekter i programmet har stor fokus på medvirkning, og at alle prosjekter har et ansvar for å ivareta medvirkningsprosesser og lokal forankring gjennom blant annet interessentanalyser.

Områdeløftsatsingen har jobbet så langt i programperioden med en rekke medvirkningstiltak for å sikre medvirkning og lokalt eierskap av programmet, og i prosjektene, for eksempel i forbindelse med utbygging av ny videregående skole i bydelen. Gjennom etablering av **ressursgrupper** (en sammensatt av frivillige lag og foreninger og en sammensatt av enhetsledere i bydelen) har områdeløftet fått «høringsinstanser» og rådgivende organer ovenfor områdeløftet. Målet er at

ressursgruppene også skal formidle synspunkter og innspill fra ulike miljøer i bydelen. **Referansegruppen** som består av næringslivsaktører fra bydelen er en arena for diskusjon og innspill mellom næringslivet og områdeløftet (programledelsen) knyttet til programmet og dets prosjekter, nye prosjektideer og samarbeid mellom næringslivet og områdeløftsatsingen.

I tillegg er det etablert et eget **ungdomsråd** og et **nærmiljøutvalg**. Begge disse har til formål å ivareta og sikre innflytelse til beboerne i bydelen. Nærmiljøutvalget skal også være et høringsorgan for områdeløftsatsingen, og skal også ha en selvstendig rolle knyttet til en "nærmiljø-pott" til bruk for mindre trivselsskapende tiltak i nærmiljøet.

Utover dette har det blitt arrangert en rekke **folkemøter** i bydelen som har hatt til formål å opplyse og formidle erfaringer og status i programmet og lokale prosjekter. Et sentralt tema for folkemøter i 2014 har vært utbygging av nye videregående skole i bydelen. Områdeløftsatsingen legger også vekt på å spre informasjon om Områdeløft Saupstad-Kolstad gjennom nyhetsbrev og tilgjengelig informasjon på områdeløftsatsingens nettside.

Lokal tilstedeværelse gjennom et etablert programkontor i bydelen har også vært sentralt for å sikre medvirkning og lokal forankring. Programledelsen (som består av en programleder og programkoordinator) opplever at programkontoret benyttes og besøkes hyppig av innbyggere, organisasjoner og lokale lag og foreninger. I det følgende oppsummeres kort de innsatser som er igangsatt og/eller gjennomført knyttet til innsatsen lokal forankring og medvirkningsprosesser:

- Det er etablert to **ressursgrupper**
- Det er etablert en **referansegruppe**
- Det er arrangert **folkemøter**/medvirkningsmøter og høringer
- Det er gjennomført intervju med aktører i bydelen
- Det er etablert et **ungdomsråd**
- Det er arrangert et seminar om belysning og trivsel
- Vandring i bydelen sammen med pensjonistforeningen for å identifisere trasé for turister
- Det er etablert et **Prosjektlederforum**

#### 7.4.4 Effekter av de tre hovedstrategiene

Denne undersøkelsen er som nevnt en nullpunktsmåling, og vi har derfor ikke gjort noen vurderinger knyttet til effekter av denne innsatsen for områdeløftet så langt. For å kunne i fremtiden si noe om betydningen av innsatsen til de tre hovedstrategiene bør disse innsatsen operasjonaliseres videre og det bør knyttes målbare mål som vil kunne si noe om hvilke effekter disse innsatsene har for områdeløftet. Vi foreslår i stor grad kvantitative mål da disse kan være enklere å måle enn kvalitative mål. Eksempler på målbare og operasjonaliserte mål for kan være (listen er ikke uttømmende):

##### **Helhetlig og tverrsektoriell innsats:**

- Antall/frekvens av omtaler i eksisterende kommunale planer/strategier
- Antall/frekvens av omtaler i nye kommunale planer/strategier
- Antall tiltak som er knyttet til Områdeløft Saupstad-Kolstad i handlings- og økonomiplan
- Antall aktører og hvem disse aktørene er som bidrar med ressurser inn i områdeløftsatsingen
- Omfang av ressurser og type ressurser
- Antall møter blant ulike aktører i programmet
- Antall presentasjoner om områdeløftet, tiltak/prosjekter av programledelsen

##### **Kompetanseutvikling og læring:**

- Antall seminarer gjennomført knyttet til områdeløftsatsingen
- Antall arbeidsverksteder som er gjennomført
- Antall dialogmøter som er gjennomført
- Antall prosjektmøter som er gjennomført

- Antall ressursgruppemøter som er gjennomført
- Antall lokale prosjekter med kompetanseutvikling og læring som hovedfokus
- Antall gjennomførte kompetansehevingstiltak rettet mot ulike målgrupper

**Lokal forankring og medvirkning:**

- Antall prosjekter som er kvalifisert under områdeløftet
  - Fordeling av antall prosjekter på prosjekteiere (frivillige, offentlig)
- Antall lokale tiltak/prosjekter (ulike typer prosjekter som fysiske, sosiale, kulturelle tiltak/prosjekter)
- Antall nye innovative verktøy/tiltak som utvikles i programsatsingen
- Antall aktører som er involvert i hvert prosjekt og hvem aktørene er
  - Hvilke aktører er involvert i de ulike fasene av prosjektene (igangsettings,- utviklings- og gjennomføringsfasen)
- Antall fagområder som er involvert i hvert prosjekt
- Antall medvirkningstiltak rettet mot ulike målgrupper
  - Antall folkemøter
  - Antall møter med lokale lag/foreninger/frivillige organisasjoner
  - Antall utsendte nyhetsbrev
- Antall/frekvens artikler i media/medieomtale av områdeløftet

For å kunne si noe om utvikling og måloppnåelse bør det etableres hvilke mål områdeløftet ønsker å måle de ulike innsatsene opp mot, for deretter å kartlegge et nullpunkt som vil være utgangspunkt for fremtidige vurderinger av måloppnåelse. I tillegg bør ønskede målparametere kvantifiseres for at det skal være mulig å si noe om måloppnåelse, og for å kunne måle utvikling underveis i programperioden.

## 8. METODE

I dette kapitlet gjennomgår vi metodisk gjennomføring og erfaringer som ble gjort under data-innsamlingen i prosjektet.

Datainnsamlingen har i all hovedsak bestått av tre hovedaktiviteter, hvor den første har bestått i å kartlegge og samle inn foreliggende, aktuell statistikk om de sosiale og fysiske forholdene på Saupstad-Kolstad, og de to andre aktivitetene, beboerundersøkelsen og panelundersøkelsen, representerer data som bringer inn nye perspektiver om bydelen. Utover dette har det blitt gjennomført intervju med sentrale personer tilknyttet programmet for Områdeløftet, for å frembringe perspektiver arbeidet som gjøres i bydelen.

I det følgende beskrives den metodiske tilnærmingen til beboerundersøkelsen og panelundersøkelsen, men ført gjøres en kort beskrivelse av den geografiske avgrensingen til denne undersøkelsen.

### 8.1 Geografisk avgrensning av områdeløftet og for denne undersøkelsen

I det følgende beskrives den geografiske avgrensingen av denne undersøkelsen, herunder den geografiske avgrensingen av områdeløftet.

Saupstad-Kolstad ligger ca. 12 km sør for Trondheim sentrum. Området grenser mot Heimdal i sør, Huseby og Søremarka i Vest og Flatåsen i Nord og Bjørndalen med jernbane og veg i øst.

Den geografiske avgrensningen i denne undersøkelsen følger i stor grad de avgrensninger som ble definert i forprosjektet for områdeløft Saupstad-Kolstad<sup>28</sup>. Her er den geografiske avgrensningen definert til å gjelde skolekretsene Saupstad og Kolstad, unntatt Husebyområdet som ligger vest for Kongsveien. Fokuset for Områdeløftet er geografisk sammenfallende med levekårssonen «Saupstad» i Levekårsundersøkelsen for Trondheim 2011.

Imidlertid er det slik at det ikke er alle data som lar seg hente ut fra skolekretser, men må hentes ut fra grunnkretser og postnummer. Der er derfor gjort en avveining av hvilke grunnkretser og postnummer som somfatter disse skolekretsene. Følgende tabell gir en oversikt over hvilke grunnkretser og postnummer som er benyttet til å avgrense området hvor områdeløftet er satt i gang.

Geografiske mål	Enheter
<b>Skolekretser</b>	Saupstad og Kolstad skolekrets
<b>Grunnkretser</b>	Flatåsen-Saupstad 9-14 + 18
<b>Postnummer</b>	7078 og 7098

Følgende foto viser Saupstad-Kolstad fra luften. Videre illustrerer bildet det avgrensede området som blir omfattet av områdeløftet.

<sup>28</sup> Trondheim kommune(2013). «Status Saupstad-Kolstad. En beskrivelse av bydelen».

Figur 48 Satellittfoto av Saupstad-Kolstad. Undersøkelsens geografiske avgrensning.



Kilde: Google maps. 2014 (Snapshot).

## 8.2 Gjennomføring av beboerundersøkelsen

Beboerundersøkelsen ble gjennomført i form av telefonintervju. Rambøll benyttet seg av Norstat som datainnsamler for å gjennomføre telefonintervjuene. Respondentene ble valgt tilfeldig ut fra postnumre på Saupstad-Kolstad. Norstat gjorde et tilfeldig utvalg blant innbyggerne tilknyttet postnumrene 7078 og 7089.

Undersøkelsen ble gjennomført blant 300 innbyggere, noe som sikrer god representativitet i området. 300 respondenter må anses som et tilstrekkelig antall for å kunne generalisere svarene til respondenter som bor på de utvalgte postnumrene. Innenfor nevnte postnumre bor det omtrent 6500 innbyggere. Med et konfidensintervall på 90 prosent, gir dette en feilmargen på +/- 4,7 prosent. Dette betyr at man med en sikkerhet på 90 prosent vill fått de samme svarene, med en feilmargen på +/- 4,7 prosent, dersom man hadde spurt alle personene som bor i området respondentene er trukket ut fra.

Norstats erfaringer er at det var relativt enkelt å komme i kontakt med innbyggerne på Saupstad-Kolstad for å gjennomføre undersøkelsen. De vurderte også at spørreskjemaet fungerte

godt med tanke på fylt og at innbyggerne forstod spørsmålene. Intervjuene tok omtrent 10 minutter å gjennomføre i snitt.

For å komme i kontakt med til sammen 300 respondenter som gjennomførte undersøkelsen, var Norstat i kontakt med 2094 beboere på Saupstad-Kolstad. Følgende tabell forteller de ulike grunnene til hvorfor respondentene ikke deltok i undersøkelsen.

**Tabell 16 Oversikt over frafall fra i beboerundersøkelsen. 2014.**

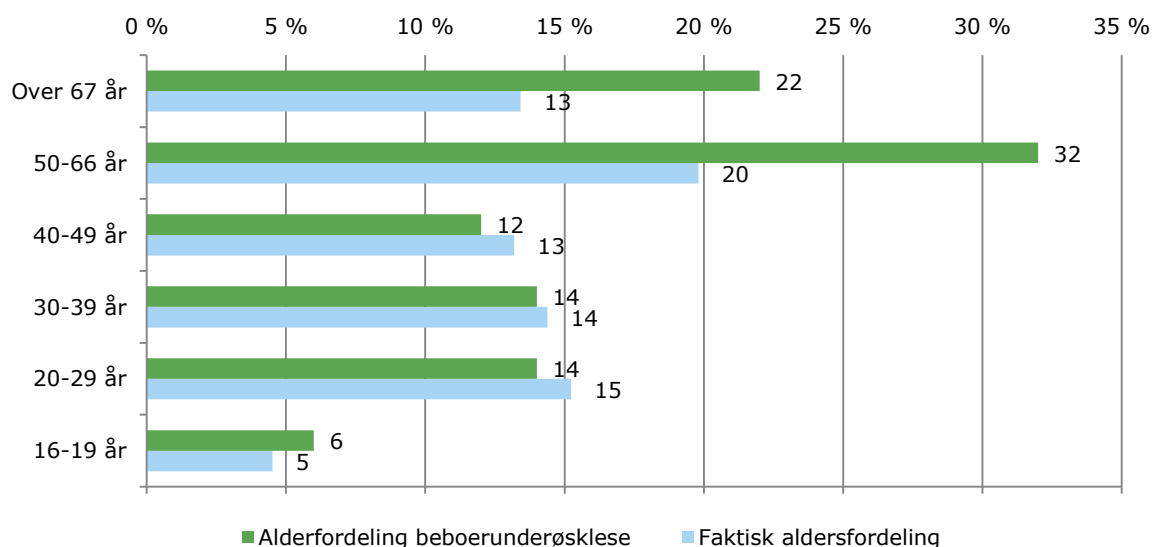
Gjennomført undersøkelsen	300	14 %
Antall ringt	2094	100 %
Respondenten ønsket ikke å stille til intervju		24 %
Intervju ikke gjennomført på grunn av utfordringer med språk		5 %
Andre grunner til ikke gjennomføring		57 %

5 prosent av beboeren Norstat var i kontakt med kunne ikke gjennomføre intervjuet på grunn av språkutfordringer. Mens 24 prosent av de Norstat var i kontakt med ønsket ikke å stille til intervju.

Når man gjennomfører en spørreundersøkelse over telefon er det en vanlig utfordring knyttet til hvilket utvalg man sitter igjen med, altså hvilken gruppe av befolkningen som faktisk gjennomfører slike telefonintervju. Man løper alltid en risiko for at utvalget blir skjevt i forhold til den faktiske populasjonen. På samme måte er det en viss fare for at enkelte grupper blir over- eller underrepresentert i det endelige utvalget.

Respondentutvalget blir beskrevet nærmere i det følgende. Fordelingen av responder etter alder blir illustrert med følgende figur.

**Figur 49 Respondentutvalgets fordeling etter ulike aldersgrupper sammenlignet med faktisk aldersfordeling på Saupstad-Kolstad.**



Av figuren kan vi lese at det er noe høyere andel respondenter i aldersgruppene «50-67 år» og «Over 67 år» representert i utvalget, sammenlignet med hvordan aldersfordelingen faktisk er på Saupstad-Kolstad. Dette innebærer at svarene i undersøkelsen er noe skjevfordelt når det gjelder alder i og med at det er noe overrepresentasjon i utvalget som er 50 år og eldre. Erfaringer fra tidligere undersøkelser tilsier at det er vanskelig å rekruttere informanter i den yngste aldersgruppen, men det er i denne beboerundersøkelsen sikret et tilfredsstillende antall respondenter innenfor denne aldersgruppen, sammenlignet med den faktiske fordelingen av alder i bydelen. Ut over dette er det sikret god fordeling av kjønnene innenfor de ulike aldersgruppene.



### 8.3 Gjennomføring av panelundersøkelsen

For å måle omdømme til Saupstad-Kolstad ble det opprettet et panel bestående av husstander fra andre områder i Trondheim.

Forskjellen mellom tverrsnittsundersøkelser og panelundersøkelser, er at panelet følger individer over tid, mens tverrsnittsundersøkelser bare følger grupper over tid. Styrken i panelundersøkelse er at det er de samme personene som følges over tid, og siden målingen foretas på flere tidspunkt kan en sikre tidsrekkefølge mellom spørsmålene som stilles.

Rekrutteringen av panelet ble gjennomført på den måten at vi sikret at panelet bestod av husstander med ulike egenskaper. Panelet skulle være bestående av ulik alderssammensetting, ulik inntekt, bor på ulike plasser i Trondheim, har ulik sivil status og om de hadde hjemmeboende barn eller ikke. Videre ble panelt rekruttert fra forskjellige geografiske områder i Trondheim.

For å opprettholde et panel bestående av 25 husstander i 2020, rekrutterte vi 50 husstander i Trondheim utenom Saupstad-Kolstad. Rekrutteringen ble gjennomført av Norstats avdeling i Trondheim.

Panelet ble stilt spørsmål deres forhold til Saupstad-Kolstad og hva de forbinder med bydelen, herunder hvilke steder og tilbud de kjenner til i bydelen. Videre ble panelet stilt et en rekke spørsmål om deres syn på bydelens attraktivitet. Panelet ble også spurt om de kunne tenke seg å flytte til bydelen og hva som eventuelt skal til for at de kunne tenke seg å flytte til bydelen. Disse spørsmålene svarer samlet på hva slags omdømme bydelen har i panelet.

Panelundersøkelsen ble gjennomført med **36 husstander**. Det vil si at ved første gjennomføring falt 14 husstander fra, noe som tilsvarer et frafall på 28 prosent ved første gjennomføring. Dette viser utfordringen ved å beholde respondenter når panelundersøkelser skal gjennomføres, noe som gjør designet sårbart over tid. Denne målingen, som er en nullpunktsmåling, skal gjentas frem til 2020 når program for områdeløft er avsluttet. Det innebærer at panelet skal være tilgjengelig frem til programslutt. Dette er langt tid hva gjelder deltakelse i panel. Videre gjennomføres målingen hvert andre år, noe som videre også medfører en risiko for frafall dersom panelet ikke blir minnet på at de sitter i et panel.

Derfor er det sentralt for gjennomføringen av de neste panelundersøkelsene at panelet holdes varmt ved at de blir oppdatert og involvert i den videre prosessen, blant annet ved å sende dem denne rapporten. I tillegg er panelet tilbudt et universal gavekort for hver gjennomførte undersøkelse, som vil kunne lette byrden ved å stille til intervju.

## VEDLEGG 1

### FIGUR- OG TABELLOVERSIKT

Figur 1 Satellittfoto av Saupstad-Kolstad. Undersøkelsens geografiske avgrensning .....	9
Figur 2 Antall innbyggere på Saupstad-Kolstad i perioden 2004-2014 .....	12
Figur 3 Folkemengde fordelt etter bakgrunn (3-delt landgruppeinndeling). 2012 .....	13
Figur 4 Påstand: Jeg trives på Saupstad-Kolstad .....	16
Figur 5 Påstand: Saupstad-Kolstad er et godt sted å vokse opp. ....	16
Figur 6 Påstand: Jeg regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover. ....	17
Figur 7 Påstand: Det hender jeg føler meg utrygg på Saupstad-Kolstad .....	17
Figur 8 Påstand: Jeg trives med mine naboer .....	18
Figur 9 Hvordan synes du nabolaget ditt er? .....	18
Figur 10 Hva vi du si er det beste med å bo på Saupstad-Kolstad? .....	19
Figur 11 Hva liker du minst ved å bo på Saupstad-Kolstad? .....	19
Figur 12 Hva savner du på Saupstad-Kolstad? .....	20
Figur 13 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i Elevundersøkelsen (2013-14). Barnetrinn .....	24
Figur 14 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i Elevundersøkelsen (2013-14). Ungdomstrinn.....	25
Figur 15 Relative forskjeller mellom skolene på Saupstad-Kolstad og Trondheimsskolen i resultater på nasjonale prøver .....	26
Figur 16 Hvordan synes du skoletilbudet er på Saupstad-Kolstad? .....	26
Figur 17 Går barnet i barnehage på Saupstad-Kolstad? .....	28
Figur 18 Går barnet i barnehage på Saupstad-Kolstad? Fordeling etter bakgrunn. ....	28
Figur 19 Hvordan synes du barnehagetilbudet er på Saupstad-Kolstad? .....	29
Figur 20 Illustrasjon hovedområder for bruk av areal.....	31
Figur 21 Prosentfordeling av arealbruk på Saupstad-Kolstad. 2014 .....	32
Figur 22 Prosentfordeling av boligtype. 2012 .....	33
Figur 23 Prosentfordeling av antall rom i boligene (2010).....	33
Figur 24 Hvor mange personer bor det i din husstand/i din bolig? Prosentfordeling .....	33
Figur 25 Bor det barn i husstanden? .....	34
Figur 26 Påstand: Jeg bor i en bolig jeg trives i.....	34
Figur 27 Hvilket borettslag bor du i? .....	34
Figur 28 Har du eller noen i din husstand deltatt i borettslagets aktiviteter det siste året? .....	35
Figur 29 Deltakelse i borettslagets aktiviteter fordelt etter bakgrunn .....	35
Figur 30 Påstander om trafikken på Saupstad-Kolstad. ....	36
Figur 31 Påstand: Det er et bra kollektivtilbud på Saupstad-Kolstad .....	36
Figur 32 Påstand: Det er trygge uteområder for barn og unge på Saupstad-Kolstad .....	37
Figur 33 Påstand: På Saupstad-Kolstad er det gode steder å møte andre mennesker .....	39
Figur 34 Hvilke av følgende steder bruker du på Saupstad-Kolstad? .....	39
Figur 35 Påstand: Jeg benytter meg av turmuligheter i nærmiljøet. ....	40
Figur 36 Deltar du i en frivillig organisasjon eller i frivillig arbeid på fritiden? .....	41

Figur 37 Deltakelse i frivillige organisasjoner eller arbeid blant de med og uten barn i husstanden. ....	41
Figur 38 Deltakelse i frivillige organisasjoner eller frivillig arbeid fordelt etter bakgrunn. N=300	42
Figur 39 Hvilke av følgende organisasjoner deltar du i? N=75 .....	42
Figur 40 Er foreningen/organisasjonene du deltar i lokalisert på Saupstad-Kolstad?.....	43
Figur 41 Hvorfor deltar du ikke i frivillig i organisasjonsarbeid eller i frivillig arbeid på fritiden? .	43
Figur 42 Hvordan synes du fritidstilbudet for barn og unge er på Saupstad-Kolstad?.....	44
Figur 43 Hvordan synes du fritidstilbudet for voksne er på Saupstad-Kolstad?.....	44
Figur 44 Påstand: Jeg har god tilgang på informasjon om aktiviteter og arrangementer på Saupstad-Kolstad. ....	45
Figur 46 Påstander om Saupstad-Kolstad. Panel. N=36.....	48
Figur 46 Utvikling i gjennomsnittlig kvadratmeterpris på ulike boliger på Saupstad-Kolstad og i Trondheim. 2010-2014. ....	51
<b>Figur 47 Målfigur Områdeløft Saupstad-Kolstad</b> .....	53
Figur 48 Satellittfoto av Saupstad-Kolstad. Undersøkelsens geografiske avgrensing.....	63
Figur 49 Respondentutvalgets fordeling etter ulike aldersgrupper sammenlignet med faktisk aldersfordeling på Saupstad-Kolstad. ....	64
Tabell 1 Sentrale indikatorer på demografiske mål .....	12
Tabell 2 Tilflytting- og fraflytting i Saupstad-Kolstad 2010-2013.....	13
Tabell 3 Oppsummering levekårsindikatorer .....	15
Tabell 4 Oversikt antall elever tilknyttet skolekretsområdene Saupstad-Kolstad .....	21
Tabell 5 Andel elever med særskilt språkopplæring .....	22
Tabell 6 Beskrivelse av indikatorer i Elevundersøkelsen.....	23
Tabell 7 Elevenes vurdering av læringsmiljø .....	24
Tabell 8 Resultater på nasjonale prøver for elever på Saupstad-Kolstad .....	25
Tabell 9 Antall bosatte barn i ulike områder og barnehage tilbud .....	27
Tabell 10 Oversikt over bruk av barnehageplass for barn (1-5 år) med postadresse på Saupstad og hvilke områder de benytter seg av barnehageplass, 2013. ....	27
Tabell 11 Oversikt boligtyper på Saupstad-Kolstad .....	32
Tabell 12 Oversikt lokale lag og foreninger .....	40
Tabell 13 Salg etter boligtype. Trondheim og Saupstad-Kolstad, 2014. ....	49
Tabell 14 Gjennomsnittlig boligpris etter boligtype. Trondheim og Saupstad-Kolstad 2014.....	50
Tabell 15 Aktører og deres roller i områdeløftsatsingen .....	55
Tabell 16 Oversikt over frafall fra i beboerundersøkelsen. 2014.....	64

## VEDLEGG 2 SPØRRESKJEMA BEBOERUNDERSØKELSE

# SPØRRESKJEMA: OMRÅDELØFT SAUPSTAD- KOLSTAD

**Respondenter trekkes tilfeldig innenfor følgende postnummer:**  
7078 (Saupstad) 7098 (Kolstad)

### **Telling av frafall: Hvor mange gjennomfører ikke undersøkelsen?**

*Er dette på grunn av:*

- a) Respondenten ønsker ikke å stille
- b) Språk
- c) Annet

### **SPØRRESKJEMA:**

INTROTEKST: Trondheim kommune ønsker å finne ut hvordan innbyggere i Saupstad-Kolstad opplever å bo på Saupstad-Kolstad. Her er det ingen riktige eller gale svar. Vi er kun ute etter din oppfatning av området og hvordan det er å bo der. Resultatene av undersøkelsen skal brukes til å videreutvikle Saupstad-Kolstad. Derfor er det viktig at så mange som mulig deltar. Det tar ca. 10 minutter å svare, og dine svar er anonyme. Har du anledning til å svare på noen spørsmål?

Til å begynne med vil jeg stille deg et par spørsmål om deg selv.

#### **1. Hva er postnummeret der du bor?**

(Til intervjuer, kategorier leses ikke opp)

- a) 7078
- b) 7098
- c) Ingen av de ovennevnte

*Dersom respondenten ikke bor innenfor postnummeret avsluttes undersøkelsen her:*

Du er dessverre utenfor vår målgruppe. Takk for din deltakelse.

#### **2. Er du mann eller kvinne?**

(Til intervjuer: spør kun hvis i tvil)

- a) Kvinne
- b) Mann

#### **3. Hva er din alder?**

(Til intervjuer: kategoriene leses ikke opp)

- a) 16-19 år
- b) 20-29 år
- c) 30-39 år
- d) 40-49 år
- e) 50-67 år
- f) Mer enn 67 år
- g) Ønsker ikke svare

**4. Hva er din høyeste, fullførte utdanning?**

(Til intervjuer: kategorier leses ikke opp)

- a) Grunnskole
- b) Videregående skole
- c) Universitets- og høgsolenivå, kort (høyere utdanning t.o.m. 4 år)
- d) Universitets- og høgsolenivå, lang (mer enn 4 år, samt forskerutdanning)
- e) Ingen utdanning
- f) Ønsker ikke svare

**5. Er du i jobb?**

- a) Ja
- b) Ja, ved siden av studier/ skole
- b) Nei, studerer/ går på skole
- c) Nei, arbeidssøkende
- d) Nei, annet
- e) Ønsker ikke svare

**6. Hva vil du si er det beste ved å bo på Saupstad-Kolstad?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål)

**7. Hva liker du minst ved å bo på Saupstad-Kolstad?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål)

Jeg vil nå stille deg noen spørsmål om hvordan du bruker områder på Saupstad-Kolstad.

**8. Hvilke av følgende områder bruker du på Saupstad-Kolstad:**

(Til intervjuer: kategorier leses opp)

- a) Idrettsanlegg (Til intervjuer: eksempler leses ved behov: fotballbaner, håndballbaner eller lignende)
- b) Biblioteket
- c) Saupstadsenteret
- d) Felles uteområder der du bor
- e) «Dalen» (Til intervjuer ved behov: uteområde mellom Kolstadtunet og Kolstadflata)
- f) «Tunet»
- g) Treningssenter
- h) Frivilligsentralen
- i) Husebybadet
- j) Revegården bydelshus
- k) Kirken eller moskeen
- l) Skogsområder i nærheten

- 1) Ofte
- 2) Av og til
- 3) Sjelden
- 4) Aldri

**9. Deltar du i en frivillig organisasjon eller i frivillig arbeid på fritiden?**

(Til intervjuer: hvis uklart for respondenten kan alternativene i spørsmål 10 leses som veiledning)

- a) Ja
- b) Nei

De som svarer JA spm. 9:

**10. Hvilke av følgende organisasjoner deltar du i?**

(Til intervjuer: alle kategorier leses opp, flere alternativer er mulig)

- a) Idrettslag  
(for eksempel fotballklubb, håndballklubb, dans, idrettsforening, svømming, taekwondo)
- b) Religion- og livssynsorganisasjoner  
(for eksempel Kolstad menighet, Saupstadkirka, Mevlana kulturforening)
- c) Politiske organisasjoner/ parti
- d) Korps/ musikk/ kor/ dans
- e) Innvandrersorganisasjoner  
(for eksempel Mevlana kulturforening, Kurdisk kvinnegruppe, Irakisk kurdisk kvinneforening)
- f) Foreldreutvalg i skole eller barnehage
- g) Seniortilbud
- h) Andre organisasjon

De som svarer JA spm. 9:

**11. Er foreningene/ organisasjonene du deltar i lokalisert på Saupstad-Kolstad?**

- a) Ja
- b) Nei
- c) Noen av dem

De som svarer NEI spm. 9:

**12. Hvorfor deltar du ikke i frivillig organisasjon eller i frivillig arbeid på fritiden?**

**Hvilke av følgende grunner passer deg best. Er det fordi du:**

(Til intervjuer: kategorier leses opp, les opp a) til d) før respondenten svarer)

- a) ikke har tid
- b) ikke er interessert
- c) ikke kjenner til organisasjoner som du ønsker å delta i
- d) andre grunner
- e) vet ikke (Til intervjuer: leses ikke opp)

**13. Nå vil jeg lese opp noen utsagn om Saupstad-Kolstad, og jeg ønsker å vite hvor enig du er med disse utsagnene. Vennligst svar på en skala der 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig».**

- 1) 1 - Helt uenig
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 4
- 5) 5 - Helt enig
- 99) Vet ikke (Til intervjuer: ikke les denne kategorien)

- a) På Saupstad-Kolstad er det gode steder for å møte andre mennesker
- b) Saupstad-Kolstad er et godt sted å vokse opp
- c) Det er et bra kollektivtilbud på Saupstad-Kolstad
- d) Det er trygge uteområder for barn og unge på Saupstad-Kolstad

**14. Videre har jeg noen spørsmål om hva du synes om Saupstad-Kolstad.**

(Til intervjuer: les først spørsmål, deretter svaralternativene)

- a) Hvordan synes du nabolaget ditt er?
- b) Hvordan synes du barnehagetilbudet er på Saupstad-Kolstad?
- c) Hvordan synes du skoletilbudet er på Saupstad-Kolstad?
- d) Hvordan synes du fritidstilbudet for barn og unge er på Saupstad-Kolstad?
- e) Hvordan synes du fritidstilbudet for voksne er på Saupstad-Kolstad?

- 1) Veldig bra
- 2) Bra
- 3) Tilfredsstillende
- 4) Dårlig
- 5) Veldig dårlig
- 99) Vet ikke (Til intervjuer: ikke les denne kategorien)

*De som svarer «dårlig» eller «veldig dårlig» på d) og/eller e) spm. 13:*

**15. Hva føler du at du mangler i fritidstilbudet på Saupstad-Kolstad?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål)

**16. I tillegg har jeg noen utsagn om ditt forhold til Saupstad-Kolstad, og jeg ønsker å vite hvor godt disse utsagnene passer til deg. Vennligst svar på en skala der 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig».**

- 1) 1 - Helt uenig
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 4
- 5) 5 - Helt enig
- 99) Vet ikke (Til intervjuer: ikke les denne kategorien)

- a) Jeg trives på Saupstad-Kolstad
- b) Jeg trives med mine naboer
- c) Jeg benytter meg av turmuligheter i nærmiljøet
- d) Jeg har god tilgang på informasjon om aktiviteter og arrangementer på Saupstad-Kolstad
- e) Det hender jeg følger meg utrygg på Saupstad-Kolstad
- f) Jeg bor i en bolig som jeg trives i
- g) Jeg regner med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover

*Til de som svarer «litt uenig» eller «helt uenig» på spm 16 h):*

**17. Hvorfor regner du ikke med å bo på Saupstad-Kolstad i mange år fremover?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål, kategorier leses ikke opp, flere svar mulig)

- Jeg skal begynne med skole/ studier/ jobbe et annet sted
- På grunn av min familie/ ekteskap
- Jeg/vi har behov for en annen bolig
- Jeg/vi er ikke fornøyd med skolene/barnehagene på Saupstad-Kolstad
- Annet (Til intervjuer: spesifiser)

**18. Hva savner du på Saupstad-Kolstad?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål, kategorier leses ikke opp, flere svar mulig)

- Kafé-/ restauranttilbud
- Idrettsanlegg for barn og unge
- Ungdomstilbud som ungdomsklubb, teater, diskotek osv.
- Flere/større grøntområder
- Bedre kollektivtilbud
- Ulike typer møteplasser/bydelshus
- Annet (Til intervjuer: spesifiser)
- Ingenting
- Vet ikke

**19. Jeg vil nå lese opp noen utsagn om trafikken på Saupstad-Kolstad, og jeg ønsker du skal svare hvor enig du er i disse utsagnene på en skala der 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig».**

1 - Helt uenig

2

3

4

5 - Helt enig

99) Vet ikke (Til intervjuer: ikke les denne kategorien)

- a) Jeg føler meg trygg i trafikken på Saupstad-Kolstad
- b) På Saupstad-Kolstad er det enkelt å komme fra et sted til et annet med bil
- c) På Saupstad-Kolstad er det enkelt å komme fra et sted til et annet til fots
- d) Støy fra trafikken plager meg der jeg bor
- e) Jeg opplever at det er mye forurensing fra trafikken der jeg bor

Takk for innsatsen så langt. Avslutningsvis har jeg noen spørsmål om deg og din husstand.

**20. Hvor mange år har du bodd på Saupstad-Kolstad?**

ÅPENT NUMMERISK

**21. Hvilke boligtype bor du i?**

(Til intervjuer: kategorier leses opp)

- a) Blokk, borettslag
- b) Enebolig
- c) Rekkehus
- d) Annen

Stilles kun til de som svarer alternativ a) bor i borettslag, på spm 21:

**26. Hvilket borettslag bor du i?**

- a) Kolstadflata
- b) Ringvegen
- c) Midteggan

**27. Har du eller noen i din husstand deltatt i borettslagets aktiviteter det siste året?**

(Til intervjuer: her menes dugnad, møter, sosiale tilstelninger, generalforsamling, styremedlem, varamedlem o.l.)

- a) Ja
- c) Nei
- d) Ønsker ikke svare

**22. Hvor mange personer bor i din husstand/ i din bolig?**

(Til intervjuer: stilles som åpent spørsmål, kategorier leses ikke opp)

- a) 1/ Kun meg
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) 6
- g) 7
- h) 8
- i) 9
- j) 10 eller flere



Stilles til de som bor mer enn én i husstanden, spm 23:

**23. Bor det barn i din husstand?**

- a) Ja
- b) Nei
- c) Ønsker ikke svare

Stilles til de som svarer JA, spm 23:

**24. Hvor mange år er barnet/ barnene?**

(Til intervjuer: ikke les alternativene, flere alternativer mulig)

- a) Under 1 år
- b) Mellom 1 og 5 år
- c) Mellom 5-10 år
- d) Mellom 10-16 år
- e) Eldre enn 16 år
- f) Ønsker ikke svare

Til de som svarer JA i spørsmål 24, alternativ a) eller b)

**25. Går barnet/ barnene i barnehage på Saupstad-Kolstad?**

- a) Ja
- b) Nei
- c) Ønsker ikke svare

*Stilles kun til de som svarer alternativ a) bor i borettslag, på spm 21:*

Helt til slutt:

**28. Er du født i Norge?**

(Til intervjuer: kategorier leses ikke opp)

- a) Ja
- b) Nei
- c) Ønsker ikke svare

**29. Er begge dine foreldre født i Norge?**

(Til intervjuer: kategorier leses ikke opp)

- a) Ja
- b) Nei
- c) Kun én av dem
- d) Ønsker ikke svare

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare på denne undersøkelsen. Vi setter stor pris på din deltakelse.

